

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Petračićeve 4

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG INSPEKTORATA
U 2010. GODINI**

KLASA: 023-01/11-01/03
URBROJ: 556-04-11-38

Zagreb, travanj 2011. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	- 5 -
1.1. Ovlasti i zadaće	- 5 -
1.2. Ustrojstvo	- 5 -
1.3. Strateško planiranje	- 6 -
2. OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA FINACIJSKOG PLANA ZA 2010. GODINU	- 7 -
2.1. Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine	- 8 -
3. NAPLATA PRIHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2010. GODINI.....	- 9 -
4. MATERIJALNO TEHNIČKI UVJETI RADA	- 10 -
4.1. Razvoj programskih aplikacija.....	- 11 -
4.2. Nabava informatičke opreme iz samostalnog ulaganja i EU projekata.....	- 12 -
4.3. Sigurnosna politika i primjena novih tehnologija	- 13 -
5. PREGLED DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA.....	- 13 -
5.1. Aktivnosti stručnog osposobljavanja i edukacija	- 16 -
6. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA	- 18 -
7. PROVEDBA GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA	- 22 -
8. SLUŽBA NAZORA U PODRUČJU RADA I ZAŠTITE NA RADU	- 23 -
8.1. Inspektori rada.....	- 23 -
8.2. Djelovanje inspektora rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata.....	- 26 -
8.2.1. Analiza rezultata rada inspektora rada - prvostupanjski postupak	- 26 -
8.3. Značajne pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora rada	- 29 -
8.3.1. Područje radnih odnosa	- 29 -
8.3.2. Područje zaštite na radu	- 31 -
8.4. Djelovanje inspektora rada u Sjedištu	- 32 -
9. SLUŽBA NADZORA U PODRUČJU PROMETA ROBE I USLUGA.....	- 33 -
9.1. Gospodarski inspektori.....	- 33 -
9.2. Djelovanje gospodarskih inspektora u područnim jedinicama Državnog inspektorata - prvostupanjski postupak	- 34 -
9.2.1. Rezultati nadzora u području djelatnosti trgovine	- 34 -

9.2.2. Rezultati nadzora obavljanja prijevoza u cestovnom prometu	35 -
9.2.3. Rezultati nadzora obavljanja komunalnih djelatnosti.....	36 -
9.2.4. Rezultati nadzora u području energetskih djelatnosti.....	36 -
9.2.5. Rezultati nadzora iz područja posredovanja u prometu nekretnina	37 -
9.2.5. Zaštita potrošača.....	37 -
9.2.5.1. Zaštita gospodarskih interesa potrošača	39 -
9.2.5.2. Zaštita sigurnosti potrošača.....	40 -
9.2.5.3. Rezultati kontrole kakvoće hrane	43 -
9.2.6. Rezultati nadzora nad poslovanjem pekarnica i prometom pekarskih proizvoda .	45 -
9.2.7. Rezultati nadzora zabrane prodaje i usluživanja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina	46 -
9.2.8. Rezultati kontrole zaštite znakova razlikovanja proizvoda u prometu roba, zaštiti intelektualnog vlasništva - industrijskog oblička, žigova, umnožavanje i reproduciranje glazbenih video i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i video kazetama, računalnih programa	47 -
9.2.9. Rezultati nadzora u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu te prijave i objave turista, obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe	50 -
9.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora gospodarskih inspektora.....	55 -
9.4. Djelovanje gospodarskih inspektora u Sjedištu	57 -
10. SLUŽBA NADZORA U PODRUČJU ELEKTROENERGETIKE, RUDARSTVA I OPREME POD TLAKOM.....	57 -
10.1. Područje nadzora elektroenergetike i elektroenergetski inspektori.....	57 -
10.1.1. Analiza rezultata rada elektroenergetskih inspektora	58 -
10.1.2. Djelovanje elektroenergetskih inspektora u Sjedištu	61 -
10.2. Područje nadzora rudarstva i rudarski inspektori	61 -
10.2.1. Analiza rezultata rada rudarskih inspektora	61 -
10.2.2. Djelovanje rudarskih inspektora u Sjedištu	64 -
10.2.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora.....	64 -
10.3. Područje nadzora opreme pod tlakom i inspektori opreme pod tlakom.....	65 -
10.3.1. Analiza rezultata rada inspektora opreme pod tlakom	65 -
10.3.2. Djelovanje inspektora opreme pod tlakom u Sjedištu.....	66 -
11. PRAVNI POSLOVI I UNAPRJEĐENJE RADA INSPEKTORA KROZ KONTROLNO-INSTRUKTIVAN NADZOR.....	66 -
12. RAD POVJERENSTVA ZA ŽALBE DRŽAVNOG INSPEKTORATA.....	68 -
13. UNUTARNJA REVIZIJA I FINACIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA.....	72 -
13.1. Analiza rezultata rada unutarnjih revizora	73 -
13.2. Finacijsko upravljanje i kontrola u Državnom inspektoratu	74 -
14. PROVEDBA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA I ODNOSI S JAVNOŠĆU	75 -

15. ZAKLJUČAK I PRIJEDLOG MJERA.....Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.

PRILOZIPogreška! Knjižna oznaka nije definirana.

1. UVOD

Godišnje izvješće Državnog inspektorata za 2010. godinu sadržajno obuhvaća ustrojstvo Državnog inspektorata, pregled strukture zaposlenih državnih službenika i namještenika s aktivnostima u pogledu stručnog osposobljavanja i edukacije, obuhvaća i obrazloženje izvršenja financijskog plana za nastavu godinu i informacije o naplatama prihoda u Državni proračun, materijalno –tehničkim uvjetima, suradnji s drugim tijelima državne uprave, te daje detaljnu analizu ostvarenja Plana i programa rada u 2010. godini i to kroz značajnije brojčane pokazatelje o radu inspektora, primjenu propisa shodno području nadležnosti pojedine vrste inspektora, informacije o poduzetim sankcijama zbog nepoštivanja propisa i prijedlozima za ostvarivanje veće efektivnosti i efikasnosti u radu.

1.1. Ovlasti i zadaće

Državni inspektorat je utemeljen kao središnje tijelo državne uprave sa zadaćom obavljanja inspekcijskih nadzora, koji se odnose na nadzor provedbe propisa u određenim upravnim područjima. Tako Državni inspektorat u okviru svojih ovlasti obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba nad primjenom propisa kojima se reguliraju odnosi između radnika i poslodavaca, sigurnost i zaštita zdravlja radnika, te opća pitanja u području djelatnosti trgovine, ugostiteljskoj djelatnosti, pružanju usluga u turizmu, obračunu, naplati i uplati boravišne pristojbe, rudarstvu, elektroenergetici, opremi pod tlakom i drugim područjima kada je to uređeno posebnim Zakonima.

Radom Državnog inspektorata upravlja Glavni inspektor imenovan od Vlade Republike Hrvatske kojoj je za svoj rad izravno odgovoran.

1.2. Ustrojstvo

Državni inspektorat ustrojen je Zakonom o unutarnjem ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave („Narodne Novine“, br. 119/03., 30/04., 134/04., 22/05., 44/06., 5/08., 27/08., 77/09. i 145/10.), a Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“ br. 66/05., 42/06. i 127/07.) uređeno je njegovo unutarnje ustrojstvo. Uredbu je donijela Vlada Republike Hrvatske, a Pravilnik o unutarnjem redu donio je Glavni inspektor.

Rad Državnog inspektorata u stručnom smislu koordiniran je iz sjedišta Državnog inspektorata (nastavno: Sjedište). U Sjedištu se kreira jedinstvena metodologija za stručnu i pravodobnu provedbu inspekcijskog i upravnog postupka iz djelokruga rada Državnog inspektorata, koordiniraju i izrađuju prijedlozi programa rada i izrađuju periodična i godišnja izvješća analize i ostvarenja programa rada, pruža logistička potpora putem Službe za pravne poslove, Službe za upravljanje ljudskim resursima i Službe općih poslova, prate izmjene i dopune zakona i propisa te daju prijedlozi za njihovu izmjenu ili dopunu, obavljaju poslovi komunikacije s Hrvatskim saborom, Vladom RH i tijelima državne uprave, poslovi u svezi odnosa sa sredstvima javnog priopćavanja, poslovi unutarnje kontrole itd. U Sjedištu je osnovano šest službi čijim radom upravljaju pomoćnici glavnog inspektora. Osim službi, u Sjedištu su ustrojene posebne ustrojstvene jedinice – Kabinet glavnog inspektora, Odjel za unutarnju reviziju, Odjel unutarnjeg nadzora i Odjel za europske integracije.

Kako bi učinkovitost obavljanja poslova inspekcijskog nadzora bila što viša i kako bi se ostvarila neposrednost u radu na sveukupnom teritoriju Republike Hrvatske, Zakonom o Državnom inspektoratu osnovano je pet područnih jedinica sa sjedištima u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Osijeku. Svaka od područnih jedinica ima svoje ispostave, a sveukupno je 39 ispostava.

Za održavanje kvalitete rada u područnim jedinicama kroz brigu o materijalno-tehničkim uvjetima i upravljanje radom državnih službenika i namještenika te koordinaciju rada voditelja ispostava, načelnika odjela i voditelja odsjeka- zaduženi su pročelnici područnih jedinica, dok su za kvalitetu rada ispostave zaduženi voditelji ispostave.

1.3. Strateško planiranje

Tijekom 2010. godine, Državni inspektorat posvetio se strateškom planiranju svog poslovanja koje je rezultiralo definiranjem vizije i misije poslovanja, te Strateškim planom Državnog inspektorata za trogodišnje razdoblje od 2011. do 2013. godine.

Vizija Državnog inspektorata-

„Pridonosit ćemo stvaranju povoljnog gospodarskog okruženja koji se temelji na jednakim uvjetima tržišnog natjecanja gospodarskih subjekata, zaštititi potrošača i radnika te povećanju kvalitete života i zaposlenosti u Republici Hrvatskoj.“

Misija Državnog inspektorata-

„Misija Državnog inspektorata je provođenje nepristrane, pravedne, brze i učinkovite kontrole primjene zakona i drugih propisa obavljanjem kontinuiranih inspekcijskih nadzora gospodarskih subjekata na području Republike Hrvatske, uz racionalnu potrošnju proračunskih sredstava, ekološku osviještenost i zadovoljstvo svih dionika.“

Stručnu pomoć za izradu Strateškog plana pružilo je Ministarstvo financija kroz usmjeravajuća predavanja i davanje neposrednih savjeta tijekom održavanja 4 radionice za izradu strateških planova, u kojima je aktivno sudjelovala peteročlana radna grupa Državnog inspektorata, formirana od strane Glavnog inspektora. Po završetku sudjelovanja na radionicama, u svibnju, povezan je Državni Proračun, unutarnje ustrojstvo Državnog inspektorata (Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“ br. 66/05., 42/06. i 127/07.)) i prvi prijedlog Strateškog plana za trogodišnje razdoblje rada tijela, nakon čega su uslijedile završne sugestije, i pohvale, Ministarstva financija.

Na dan 7. srpnja 2010. godine Glavni inspektor donio je konačan Strateški plan Državnog inspektorata za razdoblje od 2011. do 2013. godine, koji je Zaključkom na 80. sjednici Vlade RH uključen u Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2011.-2013. godine.

Strateški plan Državnog inspektorata, kao središnjeg tijela državne uprave, sastoji se od 1 općeg i 6 posebnih ciljeva, deriviranih iz općeg cilja, kako slijedi dalje u tekstu.

Opći cilj Državnog inspektorata iz Strateškog plana:

Jačanje djelovanja u području sigurnosti proizvoda, postrojenja i rada radnika kod poslodavaca, zaštite potrošača te suzbijanje svih oblika nezakonitog obavljanja djelatnosti, rada i zapošljavanja.

Posebni ciljevi Državnog inspektorata iz Strateškog plana:

1. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača;
2. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu;
3. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitog obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, turizma i trgovine;
4. Sprječavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina;
5. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti koje su u vezi s radom stranaca i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje;
6. Održavanje sigurnosti i kvalitete opskrbe i korištenja električne energije te postrojenja i opreme pod tlakom.

Kroz strateško planiranje uz nadzor odgovornih osoba za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i definiranih brojčanih pokazatelja načina ostvarenja -pokazatelje rezultata (output) i učinka (outcome), planski je definirana potpuna racionalizacija potrošnje odobrenih proračunskih sredstava u strateški definiranom vremenskom periodu.

2. OBRAZLOŽENJE IZVRŠENJA FINACIJSKOG PLANA ZA 2010. GODINU

U Državnom proračunu za 2010. godinu odobrena sredstva za Državni inspektorat iznosila su 153.894.840,00 kuna, od čega 148.570.000,00 kuna proračunskih sredstava, 5.030.840,00 kuna sredstava pomoći međunarodnih organizacija i 294.000,00 kuna namjenskih prihoda. Osim navedenih planiranih sredstava Državni inspektorat je u 2010. godini dobio donaciju neproizvodne imovine – licence u iznosu 24.625,00 kuna.

S danom 31.12.2010. godine doznačen je iznos od 147.125.646,00 kuna, što iznosi 95,60% odobrenih sredstava. Izvršenje financijskog plana po grupama računa prikazano je u Tablici 1.

Tablica 1. Izvršenje financijskog plana po grupama računa:

Grupa računa	Planirane sredstva	% udjela u planu	Doznačena sredstva	% doznačeno /planirano
Rashodi za zaposlene	110.108.590,00	71,55	108.950.787,00	98,95
Materijalni rashodi	36.600.260,00	23,78	34.518.874,00	94,31
Financijski rashodi	44.650,00	0,03	44.650,00	100,00
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	7.141.340,00	4,64	3.611.335,00	50,57

Rashode poslovanja u 2010. godini Državni inspektorat je sveo u okvire raspoloživih financijskih sredstava. Krajnje racionalnim trošenjem sredstava, pridržavanjem usvojenih Mjera

štednje u 2010. godini (KLASA: 023-01/10-01/23, URBROJ: 556-06-10-01) iz veljače 2010. godine, te preraspodjelom sredstava iz kolovoza 2010. godine u iznosu od 600.000,00 kuna i iz prosinca 2010. godine u iznosu od 300.000,00 kuna **osigurana su sredstva za podmirenje svih obveza po računima pristiglim do zadnjeg dana unosa u sustav plaćanja Državne riznice 29.12.2010. godine.** Preraspodjele su napravljene u skladu s Odlukama Vlade Republike Hrvatske i objavljene u „Narodnim novinama“ broj 103/10 i 137/10.

2.1. Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine

▪ Rashodi za zaposlene (31)

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 108.917.423,00 kuna, što je za 33.364,00 kune manje od doznačenih sredstava. Razlika se odnosi na sredstva koja Državni inspektorat treba vratiti u državni proračun, a potražuje od zaposlenih, za više isplaćenu plaću i od Porezne uprave za više plaćene poreze i doprinose. Udio rashoda za zaposlene u ukupno izvršenom proračunu iznosi 74,04%. U odnosu na planirane manji su za 1,08%.

Vezano za prijam novih službenika i namještenika u 2010. godini postupalo se u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika.

Od ukupno ostvarenih rashoda za zaposlene, na rashode za plaće za redovan i prekovremeni rad odnosi se 90.275.491,00 kuna, doprinose na plaće 15.619.730,00 kuna, te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, dar djeci, regres, božićnica, pomoći) 3.022.202,00 kune.

▪ Materijalni rashodi (32)

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 34.510.767,00 kuna, što je za 8.107,00 kuna manje od doznačenih sredstava. Razlika se odnosi na sredstva u blagajni za službena putovanja u iznosu 5.107,00 kuna, koja su 09.01.2011. godine vraćena u državni proračun, te dane jamčevine za sudsko vještačenje u iznosu 3.000,00 kuna. Udio materijalnih rashoda u ukupno izvršenom proračunu iznosi 23,46%. U odnosu na planirane manji su za 5,71 %.

Od ukupno ostvarenih materijalnih rashoda 23.983.912,00 kuna odnosno 69,70% odnosi se na rashode za usluge, 5.989.694,00 kuna odnosno 17,36% na izdatke za naknade troškova zaposlenima, 3.055.827,00 kuna odnosno 8,85% na rashode za energiju. Na ostvarene rashode za uredski materijal, sitan inventar i auto gume odnosi se 1.267.835,00 kuna, dok se 213.499,00 kuna odnosi na ostale nespomenute rashode poslovanja (rashodi osiguranja 104 službena vozila, reprezentacije i članarina)

Značajniji ostvareni rashodi za usluge odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 15.212.663,00 kuna, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 2.964.846,00 kuna, te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 2.108.826,00 kuna.

Najveći dio ostvarenih rashoda za zakupnine i najamnine, u iznosu 13.344.444,00 kuna, odnosi se na zakup uredskog prostora, dok se 1.861.008,00 kuna odnosi na najam, odnosno leasing 55 motornih vozila. Visina ostvarenih rashoda za zakupnine uvjetovana je činjenicom da Državni inspektorat osim sjedišta ima pet područnih jedinica i 39 ispostava, pa smo zbog nedostatka slobodnog poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske prisiljeni uzimati poslovni prostor u zakup, to uz suglasnost Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske.

Od ožujka 2009. godine Državni inspektorat ostvaruje namjenske prihode (izvor 43). Navedeni prihodi ostvaruju se uplatama stranaka za troškove analize i ispitivanja ispravnosti i sukladnosti proizvoda kada se utvrdi da ispitani uzorci ne odgovaraju deklariranom sastavu, sigurnosti i sukladnosti pa snošenje troškova analize pada na stranku. U 2010. godini u državni proračun je s te osnove uplaćeno 512.646,00 kuna, od kojih je 438.168,00 kuna utrošeno odnosno podmireni su računi dobavljača za obavljene analize i ispitivanja. Neutrošeni iznos od 92.034,00 kuna stavljen je na raspolaganje Državnom inspektoratu u 2011. godini.

Izdaci za naknade troškova zaposlenima najvećim dijelom se odnose na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 4.965.963,00 kune i troškove za službena putovanja u iznosu 947.282,00 kune. Visina ovih izdataka uvjetovana je brojem službenika, vrstom posla kojeg obavljamo i brojem lokacija (56) na kojima smo smješteni.

▪ **Financijski rashodi (34)**

Financijski rashodi ostvareni su u planiranom iznosu od 44.650,00 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio financijskih rashoda iznosi 0,03%.

▪ **Rashodi za nabavu neproizvedene imovine (41)**

Rashodi za nabavu neproizvedene imovine (licence) ostvareni su u iznosu 767.527,00 kuna od čega 742.902,00 kuna proračunskih sredstava i 24.625,00 kuna iz donacije. U ukupno izvršenom proračunu udio rashoda za nabavu neproizvedene imovine iznosi 0,52%. U odnosu na planirane manji su za 4,10%.

▪ **Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (42)**

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine ostvareni su u iznosu 2.868.433,00 kuna. U ukupno izvršenom proračunu udio rashoda za nabavu nefinancijske imovine iznosi 1,95%. U odnosu na planirane manji su za 54,80%. Razlog tako velikom odstupanju od plana bilo je kašnjenje u realizaciji projekta IPA 2007 Komponenta I, na koji se odnosi 94,87% planiranih sredstava za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Najveći dio ukupno ostvarenih rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, u iznosu 2.553.362,00 kuna, odnosi se na dane predujmove za realizaciju projekta IPA 2007 Komponenta I i to za nabavu prijevoznih sredstava – automobila 1.644.918,00 kuna, računala i računalne opreme 891.096,00 kuna te komunikacijske opreme 17.348,00 kuna. Projekt IPA 2007 Komponenta I financiran je proračunskim sredstvima (nacionalna komponenta) u iznosu 766.410,00 kuna i sredstvima ino pomoći u iznosu 1.786.952,00 kuna.

Ostali ostvareni rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine odnose se na rashode za računalnu opremu u iznosu 141.290,00 kuna, uredski namještaj i komunikacijsku opremu u iznosu 123.780,00 kuna, te na ulaganja u računalne programe u iznosu 50.000,00 kuna.

3. NAPLATA PRIHODA DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2010. GODINI

Prema utvrđenom djelokrugu rada inspektori Državnog inspektorata obavljaju nadzore koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa. Za utvrđene nepravilnosti, poduzimaju se propisane mjere na temelju kojih se pravnim i fizičkim osobama iz nadzora, između ostalog nalaže i uplata novčanih sredstava u Državni proračun.

Internim Naputkom - Uplata prihoda državnog proračuna, određen je način uplate za određene vrste prihoda Državnog proračuna, u skladu s Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda Proračuna (Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda Proračuna, obveznih doprinosa, te prihoda za financiranih drugih javnih potreba u 2010. godini, „Narodne Novine“, br. 157/09., 9/10., 44/10., 33/10., 83/10., 89/10. i 124/10.), te su tako stvoreni uvjeti za izvješćivanje o izvršenim uplatama u Proračun.

Na temelju toga, svakodnevno iz Financijske agencije (nastavno: FINA) dobivamo izvješća o uplatama za: Novčane kazne za prekršaje – vrsta prihoda 6092 i Ostali državni prihodi – vrsta prihoda 7129.

Tijekom 2010. godine u Državni proračun uplaćen je iznos od 39.416.948,00 kuna i to:

- vrsta prihoda 6092 u iznosu od 20.709.076,00 kuna
- vrsta prihoda 7129 u iznosu od 18.707.872,00 kuna.

4. MATERIJALNO TEHNIČKI UVJETI RADA

U okviru postojećih i raspoloživih proračunskih sredstava tijekom 2010. godine u Državnom inspektoratu osigurani su dobri uvjeti rada za službenike i namještenike Državnog inspektorata koji su smješteni na cjelokupnom području Republike Hrvatske na 56 lokacija. Zbog činjenice da nema slobodnog poslovnog prostora u vlasništvu Republike Hrvatske, na mnogim lokacijama smo primorani uzimati prostor u zakup, ali uvijek uz suglasnost Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom s kojim imamo veoma dobru suradnju. Kada se radi o prostoru koji je u vlasništvu Republike Hrvatske, a koji bi se mogao koristiti za tijela državne uprave, potreban je zajednički nastup više državnih tijela jer su to uglavnom veći prostori koji su preveliki za jednog korisnika.

Prilikom formiranja Državnog inspektorata i preuzimanja inspektora iz županija preuzet je i namještaj koji je na mnogim lokacijama bio u derutnom stanju, pa zbog toga imamo potrebu svake godine zamijeniti dio namještaja, što je učinjeno i 2010. godine.

Državni inspektorat je na kraju 2010. godine imao na raspolaganju 158 službenih automobila, od kojih 104 u svom vlasništvu i 54 u leasingu. S obzirom da pokrivamo cjelokupno područje Republike Hrvatske i da je rad inspektora vezan za rad na terenu, broj automobila koji koristimo nije dostatan. Upravo zbog manjka službenih automobila nismo rashodovali i još uvijek koristimo vozila koja su stara petnaest pa i više godina, što predstavlja velik rizik po pitanju sigurnosti samih inspektora.

Limiti utvrđeni državnim proračunom i činjenica da je Državni inspektorat trebao osigurati nacionalnu komponentu za projekt IPA 2007. Komponenta I nisu ostavili puno prostora za nabavu nefinancijske imovine. Sveukupan iznos nabavljene nefinancijske imovine, a s ciljem poboljšanja uvjeta rada tijekom 2010. godine, u vrijednosti je od 265.071,00 kuna i to:

▪ računalne opreme.....	141.290,00
▪ uredskog namještaja i opreme.....	99.754,00
▪ komunikacijske opreme.....	24.027,00

U cilju stvaranja podjednakih uvjeta rada na svim lokacijama nabavljena oprema raspoređena je ravnomjerno po ustrojstvenim jedinicama.

4.1. Razvoj programskih aplikacija

Kao i tijekom 2009. godine, i u 2010. godini se većinom, u dijelu razvoja programskih aplikacija, nastavilo sa daljnjim razvojem informacijskog sustava naziva -eOčevidnik. Kako eOčevidnik, kao aplikativno rješenje, nije fiksno zadan već ima mogućnost prilagodbe nadogradnjom i izmjenama realiziranih modula i drugih dijelova, pristupilo se daljnjem razvoju u skladu s promjenama unutar poslovnih procesa, kao i proširenjem njegove postojeće funkcionalnosti. Tijekom cijele godine implementirale su se konstantne izmjene postojeće zakonske regulative, kao i po donošenju novih zakona, koje kontroliraju inspektori Državnog inspektorata u svrhu što egzaktnijeg i jednostavnijeg evidentiranja rada inspektora.

Krajem 2010. godine razvijene su i tri nove aplikacije: eOčevidnik elektroenergetskog inspektora, eOčevidnik inspektora opreme pod tlakom i eOčevidnik rudarskog inspektora. Potpuna primjena, tj. rad sa navedenim aplikacijama započelo je 1. siječnja 2011. godine, a prije puštanja u potpunu uporabu, održano je školovanje za rad s aplikacijama svih inspektora (rudarskih, elektroenergetike i opreme pod tlakom).

Zahvaljujući potpunoj umreženosti svih područnih jedinica, ispostava i ureda, rad s eOčevidnikom omogućen je na svim radnim mjestima unutar Državnog inspektorata, pa je tako omogućeno i generiranje unesenih podataka te dobivanje specificiranih izvješća o radu na svim ustrojstvenim razinama. Unošenjem podataka u aplikaciju eOčevidnik, a uz pomoć generiranih podataka prikazanih u tablicama izvješća, postiže se trenutno brz, jednostavan i točan pristup rezultatima rada, što će od 2011. godine također doprinijeti praćenju provedbe posebnih ciljeva iz Strateškog plana za razdoblje 2011.-2013. godine kao i izvješćivanju Ministarstva financija o istome.

Pravilnikom o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika inspektora Državnog inspektorata (NN 134/2009), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, uredno i ažurno vođenje očevidnika po obavljanju inspekcijskog nadzora je postala i zakonska obveza inspektora.

Tijekom 2010. godine Državni inspektorat je radio i na novom operativnom i dizajnerskom rješenju stranice Interneta, s ciljem dostizanja novog, modernijeg rješenja, pristupačnijeg vanjskim korisnicima i unošenjem promjena u postojeći zastarjeli vizualni identitet. Dana 8. srpnja 2010. godine objavljena je nova, sadržajno i vizualno modernija Internet stranica. Naglasak kod iste je stavljen na pristupačnost vanjskim korisnicima kroz jednostavnu navigaciju, davanje različitih novina, posebice objavom novih opasnih proizvoda nadenih na teritoriju Republike Hrvatske, javno dostupnim odgovorima na česta pitanja pravnih i fizičkih osoba, mogućnošću podnošenja elektronske prijave povrede propisa, dostupnošću elektronskim obrascima i mogućnošću digitalnog potpisivanja elektronskih obrazaca.

Svi elektronski obrasci Državnog inspektorata su po objavi nove stranice dobili novi vizualni identitet i standardizaciju putem jedinstvenih rješenja zaglavlja, podnožja i fonta slova, te je napravljena i nova funkcionalnost mijenjanjem pdf verzije obrasca sa pdf formom, koja omogućuje korisniku unos podataka u obrazac putem svog računala i ispis istog.

Kod *on-line* prijava (<http://www.inspektorat.hr/prijavi-povredu-propisa/>), koje su integrirane u aplikativno rješenje eOčevidnik, uvedeni su tipizirani obrasci odgovora podnositelju predstavke, kako bi se postigla jedinstvenost kod davanja odgovora, a u skladu sa zakonodavnom regulativnom.

U izvještajnom razdoblju, uspostavljena je kompletna povezanost aplikacije ePrijave sa aplikacijom eOčevidnik, po povezivanju kojih svi inspektori Državnog inspektorata imaju mogućnost uvida u dodijeljene predstavke koje su zaprimljene elektronskim putem te ostvaruju direktnu komunikaciju sa podnositeljem predstavke na način da podnositelj predstavke u svakom trenutku rješavanja predstavke ima uvid u status iste, a po okončanju svih radnji u predmetu je elektronskim putem obaviješten o njezinu ishodu.

U sklopu razvoja aplikacije eObrasci, rađeno je na uvođenju aplikacije za prepoznavanje digitalnog potpisa. Ovom aplikacijom je osigurana autentičnost i integritet obrazaca zaprimljenog putem Interneta kao i neporecivost samog potpisanog dokumenta.

Navedene aplikacije ePrijave i eObrasci, uključene su u **Strategiju razvoja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2010. godine**, kao mjere razvoja elektroničkog poslovanja iz nadležnosti Državnog inspektorata pod nazivom: „Sudjelovanje u promicanju, razvijanju i korištenju elektroničkog poslovanja izradom aplikacija e-Prijave i e-Obrasci“.

4.2. Nabava informatičke opreme iz samostalnog ulaganja i EU projekata

Tijekom 2009. i 2010. godine radilo se na izradi natječajne dokumentacije te je napravljeno i novo istraživanje tržišta za EU Projekt IPA 2007 – Zdravlje i zaštita na radu (*Health and Safety at Work*). Javni natječaj za nabavu informacijske i komunikacijske opreme je realiziran tek u prosincu 2010. godine, na osnovu istog su potpisani i ugovori, a sama isporuka opreme iz Projekta očekuje se tek tijekom 2011. godine.

Iako je potreba za nabavom nove informatičke opreme bila puno veća, tijekom 2010. godine realizirano je, na temelju plana nabave, samo nužno potrebna slijedeća IT oprema:

IT oprema	Ukupna vrijednost
Hardverski vatrozid Cisco ASA 5520	1.290.100,00
Storage HP P2000 G3	11.900,00

Oprema je nabavljena iz proračunskih sredstava u iznosu od 141.290,10 kuna i smještena je lokacijski u server sobi Sjedišta Državnog inspektorata.

4.3. Sigurnosna politika i primjena novih tehnologija

U 2008. godini definirana je sigurnosna politika Državnog inspektorata, kako bi se osigurala povjerljivost (tajnost), dostupnost podataka i njihov integritet. Određen je prihvatljiv i neprihvatljiv način ponašanja s ciljem zaštite vrijednosti informacijskog sustava.

S obzirom da je informacijska sigurnost stalan proces, Odjel informatike Državnog inspektorata je i u 2010. godini nastavio s neprestanim radom na očuvanju postojeće sigurnosti i osiguranju neprekidnog rada, kako bi se minimizirala svaka moguća poslovna šteta kroz sprečavanje i umanjivanje efekata sigurnosnih incidenata.

Kako informatička tehnologija mijenja svijet u kojem živimo, te kako se na tržištu stalno nude nove mogućnosti, Odjel informatike se neprestano trudi prepoznati poslovnu korist od uporabe postojeće tehnologije, izabrati optimalna rješenja, implementirati ih u svakodnevne poslovne procese, educirati zaposlene za korištenje istih te stalno održavati najviši nivo funkcionalnosti postojećih IT rješenja uz neprekidna unapređenja tehnologije, a sve u skladu sa postojećim mjerama štednje i odobrenim proračunskim sredstvima.

5. PREGLED DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Na dan 31. prosinca 2010. godine u Državnom inspektoratu zaposleno je 849 službenika i 1 namještenik, što čini sveukupno 850 zaposlenika

U periodu od 01. siječnja do 31. prosinca Državni inspektorat je napustilo 39 službenika kako slijedi: 22 službenika i 2 namještenika III. vrste steklo je uvjete za mirovinu, 9 službenika napustilo je Državni inspektorat radi odlaska kod drugog poslodavca, a 3 službenika sporazumnim premještajem premješteno je u druga tijela državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije), a kod 3 službenika je nastupila smrt. U istom vremenskom periodu putem javnog natječaja zaposleno je 14 službenika na temelju Planu prijma za 2010. godinu, a 1 namještenik na određeno vrijeme (zbog povećanog opsega posla).

U 2010. godini podneseno je 14 žalbi na ocjene državnih službenika Odboru za žalbe, od kojih su dvije odbijene, a 12 uvaženo i predmeti vraćeni na ponovni postupak.

Po javnom natječaju podneseno je Odboru za žalbe 5 žalbi na prijam službenika u državnu službu i sve su žalbe odbijene.

Tablica 2. Pregled državnih službenika i namještenika na dan 31. prosinca 2010. godine

Stupanj stručne sprema	Broj radnih mjesta na dan 31. prosinca 2010. godine prema Pravilniku o unutarnjem redu	Sveukupno popunjena radna mjesta	Stupanj popunjenosti
VSS	899	721	80,20 %
VŠ	12	8	66,67 %
SSS	142	121	85,21 %
	1053	850	80,72 %

Tablica 3. Pregled državnih službenika koji obavljaju poslove inspektijskih nadzora na dan 31. prosinca 2010. godine

Vrsta inspektora	Ukupno zaposlenih	Prema Pravilniku ¹	Naziv radnog mjesta	Broj zaposlenih na radnom mjestu
Gospodarski inspektori		5	Pročelnik	5
		13	Načelnik odjela – viši gospodarski inspektor	15
		12	Voditelj odsjeka – viši gospodarski inspektor	12
		1	Voditelj odsjeka – gospodarski inspektor	1
		24	Voditelj ispostave – viši gospodarski inspektor	26
		5	Voditelj ispostave - gospodarski inspektor	5
		152	Viši gospodarski inspektor	144
		285	Gospodarski inspektor	207
		2	Gospodarski inspektor II vrste	6
		28	Gospodarski inspektor III vrste	26
UKUPNO	447	527		457

¹ Pravilnik o unutarnjem redu Državnog inspektorata, KLASA: 011-01/08-2/16, URBROJ: 556-05-01-08-04, studeni 2008. godine

Vrsta inspekcije	Ukupno zaposlenih	Prima plaćanja	Radni odnosi	Radni odnosi
Inspektori rada		6	Načelnik odjela – viši inspektor rada (radni odnosi)	6
		5	Voditelj odsjeka – viši inspektor rada (radni odnosi)	5
		52	Viši inspektor rada (radni odnosi)	51
		102	Inspektor rada (radni odnosi)	78
		1	Načelnik odjela – viši inspektor rada (zaštita na radu)	1
		5	Voditelj odsjeka – viši inspektor rada (zaštita na radu)	5
		4	Voditelj ispostave – viši inspektor rada (zaštita na radu)	4
		1	Voditelj ispostave – inspektor rada (zaštita na radu)	1
		33	Viši inspektor rada (zaštita na radu)	34
		100	Inspektor rada (zaštita na radu)	68
UKUPNO	253	309		253
Elektroenergetski inspektor		5	Načelnik odjela – viši elektroenergetski inspektor	5
		5	Viši elektroenergetski inspektor	5
		2	Elektroenergetski inspektor	2
UKUPNO	12	12		12
Rudarski inspektor		2	Načelnik odjela – viši rudarski inspektor	2
		5	Viši rudarski inspektor	5
		7	Rudarski inspektor	2
UKUPNO	9	14		9

Inspektorat	Brojno zaposlenih	Broj posudnika	Naziv jedinice inspekcije	Broj posudnika inspekcije
Inspektori posuda pod tlakom		1	Načelnik odjela - viši inspektor posuda pod tlakom	1
		4	Viši inspektor posuda pod tlakom	0
		9	Inspektor posuda pod tlakom	3
UKUPNO	4	14		4

5.1. Aktivnosti stručnog osposobljavanja i edukacija

Sukladno odredbama članka 4. Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika („Narodne novine”, br. 10/07.), Državni inspektorat je u lipnju 2010. dostavio Ministarstvu uprave Prijedlog programa izobrazbe državnih službenika za 2011. godinu.

Sveukupno su Prijedlogom programa izobrazbe za 2011. godinu predložena 42 različita programa izobrazbe za 545 službenika Državnog inspektorata. Najveći broj službenika se prijavio na informatičke programe, tj. za ECDL 1 i ECDL 2 se prijavio 251 službenik, a za ECDL 3 se prijavilo 208 službenika.

Tijekom 2010. godine u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika pri Ministarstvu uprave, pohađani su slijedeći programi izobrazbe s brojem službenika kako slijedi-

- Opći upravni postupak-osnovni tečaj pohađalo je 90 službenika,
- Uredsko poslovanje-osnovni tečaj pohađalo je 8 službenika,
- Prezencijske vještine pohađale su 2 službenice,
- Uvod u planiranje izobrazbe državnih službenika pohađala je 1 službenica,
- Planiranje izobrazbe državnih službenika s ciljem razvoja ljudskih potencijala u državnoj službi pohađala je 1 službenica,
- Uvod u strukturne fondove/kohezijski fond pohađao je 1 službenik,
- Priprema za polaganje državnog stručnog ispita je odslušalo 2 službenika neposredno prije pohađanja državnog stručnog ispita,
- Uvod u državnu službu na temelju napravljenog Operativnog prilagodbenog programa, 1 službenica,
- Trening trenera, 1 službenica,
- Tečaj Engleskog jezika –srednji, razina B1, B2 pohađalo je 3 službenika,

- Tečaj Zapošljavanje državnih službenika je završila 1 službenica,
- Izrada pravnih propisa za ne-pravnike, 1 službenica,
- Izrada operativnih programa, 2 službenika,
- Edukacija o prepoznavanju mobbinga, 1 službenica,
- Zakonske odredbe za ravnopravnost spolova, 1 službenica.

Osim programa izobrazbe pri Ministarstvu uprave, pohađani su i ostali tečajevi u svrhu edukacije službenika, pa su tako s ciljem stručnog usavršavanja gospodarskih inspektora u području prava intelektualnog vlasništva, u sklopu Projekta PHARE 2006: *Jačanje provedbe prava intelektualnog vlasništva*, održana tri dvodnevna Specijalizirana seminara o provedbi prava intelektualnog vlasništva za inspektore Državnog inspektorata, Ministarstva financija – Carinske uprave i MUP-a. Iste je sveukupno pohađalo 20 gospodarskih inspektora Državnog inspektorata. U sklopu gore navedenog projekta održana je i radionica naziva „Jačanje svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva“ na kojoj je sudjelovao predstavnik Državnog inspektorata.

Nadalje, u segmentu intelektualnog vlasništva, predstavnici Državnog inspektorata sudjelovali su na internacionalnim (u Sofiji) i nacionalnim konferencijama, kao i okruglim stolovima. Na nacionalnoj jednodnevnoj konferenciji pod nazivom INTELEKTIV, predstavnik Državnog inspektorata je održao predavanje i educirao prisutne na temu „Uloga Državnog inspektorata u provedbi zaštite prava intelektualnog vlasništva“, te je također predstavnik Državnog inspektorata sudjelovao i na Okruglom stolu pod nazivom „Provedba prava intelektualnog vlasništva u segmentu sprečavanja prometa krivotvorene robe označene registriranim žigom“.

U cilju jačanja administrativnih kapaciteta u području primjene tehničkog zakonodavstva, tijekom 2010. godine sudjelovalo se i u aktivnostima unutar projekta IPA 2008 „Regionalna infrastruktura kvalitete“. U organizaciji navedenog projekta predstavnik Državnog inspektorata je sudjelovao u dva *Hands on Training-a (HoT)*, u razdoblju od lipnja do srpnja u Beču, a na teme: „Analiza rizika i RAPEX sustav“ i „Nadzor nad tržištem-Slučajevi iz prakse od granice do tržišta“. Radi jačanja regionalne suradnje u području nadzora nad tržištem sudjelovalo se na okruglom stolu „Nadzor nad tržištem“ u Tivtu (Republici Crnoj Gori) te radi definiranja smjernica o suradnji između zemalja regije na CEFTA tjednu u Beogradu (Republici Srbiji), u studenom 2010. godine, kojom prigodom je prezentirano stanje i postignuća u nadzoru nad tržištem u djelokrugu Državnog inspektorata.

U okviru edukacijskih programa unutar Državnog inspektorata održana je izobrazba u segmentu informatike -školovanje za rad s aplikacijom eOčevidnik inspektora elektroenergetike, rudarskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom. Po realizaciji novih elektronskih očevidnika navedenih inspektora, informatičari iz sjedišta Državnog inspektorata educirali su sve inspektore navedene vrste u Sjedištu, kao i informatičare koji su smješteni u područnim jedinicama Državnog inspektorata (nastavno: područne jedinice), dok su informatičari iz područnih jedinica educirali sve inspektore navedene vrste unutar svojih područnih jedinica.

Nadalje, u okviru projekta „Program podrške sustavu suzbijanja trgovanja ljudima u RH“, koji su proveli Ured za ljudska prava Vlade RH i Međunarodni centar za razvoj migracijske politike (ICMPD) uz financijsku potporu Kraljevine Nizozemske, održana su tri dvodnevna seminara (edukacije) vezana uz trgovanje ljudima u svrhu radne eksploatacije na kojima je sudjelovalo 30

inspektora rada Državnog inspektorata. U sklopu Završne konferencije o suzbijanju trgovanja ljudima u svrhu radne eksploatacije u zemljama Jugoistočne Europe održana je i dodatna edukacija za inspektore rada iz RH i zemalja regije, na kojoj su sudjelovale 3 inspektorice rada.

Kako je 1. siječnja 2010. godine stupio na snagu novi Zakon o općem upravnom postupku („Narodne Novine“, br. 47/09.), Služba pravnih poslova je u svom djelokrugu rada tijekom 2010. godine provodila edukaciju operativne primjene istog, po svim područnim jedinicama (Zagreb, Osijek, Rijeka, Varaždin i Split). Isto tako, u dijelu te edukacije, provodila se i edukacija primjene Zakona o Državnom inspektoratu i Prekršajnog zakona.

6. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Državni inspektorat surađuje s brojnim tijelima državne uprave, bilo da je riječ o vidu suradnje ostvarene putem sporazuma, Zaključka Vlade RH i sl. kao i neposredno, tj. direktno s pojedinim tijelima, a ovisno o posebnostima iz područja zakonske regulative pojedinih nadzora. Nastavno tome, dalje u tekstu, izneseni su različiti vidovi koordinirane suradnje u 2010. godini.

▪ **Povjerenstvo za koordinaciju i komunikaciju između inspekcija nadležnih za nadzor proizvoda stavljenih na tržište i/ili raspolaganje na tržištu Republike Hrvatske**

Radi koordinacije inspeksijskih nadzora tehničkih zahtjeva za proizvode, Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 16. srpnja 2009. osnovano je Povjerenstvo za koordinaciju i komunikaciju između inspekcija nadležnih za nadzor proizvoda stavljenih na tržište i/ili raspolaganje na tržištu Republike Hrvatske. Radom novoosnovanog Povjerenstva koordinira Državni inspektorat, a u rad Povjerenstva uključena su sva inspeksijska tijela nadležna za nadzor tehničkih proizvoda koji su predmet Strategije Vlade Republike Hrvatske za primjenu pravne stečevine u području slobodnog kretanja roba, te Carinska uprava i predstavnici Odjela za koordinaciju unutarnjeg tržišta, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

U prvoj godini rada Povjerenstva održano je 5 sjednica Povjerenstva. Tijekom 2010. godine, Povjerenstvo je postalo operativno te su aktivnostima Povjerenstva obuhvaćeni svi prioriteti određeni Planom rada Povjerenstva za 2010. godinu. Više o radu Povjerenstva nalazi se na str. 37. Izvješća.

▪ **Povjerenstvo za koordinaciju rada tijela nadležnih za provedbu nadzora u području zaštite ekonomskih prava potrošača i sigurnosti proizvoda**

Odlukom Ministra gospodarstva, rada i poduzetništva od 7. svibnja 2010. godine osnovano je Povjerenstvo za koordinaciju rada tijela nadležnih za provedbu nadzora u području zaštite ekonomskih prava potrošača i sigurnosti proizvoda. Povjerenstvo je osnovano radi koordiniranja, usklađivanja te unapređenja rada inspeksijskih i dr. nadležnih tijela u provedbi propisa koji uređuju sustav zaštite potrošača i sigurnosti proizvoda na tržištu. Radom Povjerenstva koordinira Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, a u rad Povjerenstva uključen je i Državni inspektorat.

▪ Sporazum o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša

U provedbi Sporazuma sudjeluje 15 različitih inspekcijskih službi iz Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva kulture, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Državnog inspektorata.

Međusobna suradnja i koordinacije inspekcija svih sastavnica Sporazuma odnosi se na primjenu propisa iz područja zaštite okoliša, a sastavni dio suradnje su i koordinirani inspekcijski nadzori kod postrojenja za koje je propisana obveze procjene utjecaja na okoliš, postrojenja s opasnim tvarima koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera, te po potrebi i drugih pravnih i fizičkih osoba čija djelatnost utječe na okoliš i zdravlje ljudi.

U 2010. godini u koordiniranim zajedničkim nadzorima sudjelovali su inspektori rada u području zaštite na radu, inspektori elektroenergetike, rudarski inspektori i inspektori opreme pod tlakom Državnog inspektorata. Rezultati iz nadzora ukomponirani su u analizu rezultata navedenih vrsta inspektora u okviru Izvješća. (više u Poglavlju 8. i 10. Izvješća)

▪ Sporazum o suradnji u integriranom upravljanju granicom

Koncept integriranog upravljanja granicom Republike Hrvatske u skladu je sa smjernicama Europske unije čiji su prioritetni ciljevi učinkovito upravljanje granicom i djelotvoran sustav zaštite unutarnjih i vanjskih granica, što je moguće ostvariti ukoliko se ojača suradnja i koordinacija unutar i između središnjih tijela državne uprave s ovlastima na državnoj granici, kao i sa nadležnim tijelima susjednih država. Glavni cilj ovoga koncepta je davanje učinkovite potpore sigurnosti i ekonomskom razvoju države, na način da se omogući brži i sigurniji protok graničnog prometa, a istodobno poveća sigurnost hrvatskih granica, efikasnije zaštititi život i zdravlje ljudi i njihove imovine, prirode i okoliša, te djelotvornije suzbija bilo kakav oblik prekograničnog kriminala. U području integriranog upravljanja granicom RH, Državni inspektorat je uključen u provedbu Strategije integriranog upravljanja granicom Republike Hrvatske i Akcijskog plana za integrirano upravljanje granicom. Radi provedbe Strategije, potpisan je Sporazum o suradnji u integriranom upravljanju granicom, čiji potpisnici su Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija – Carinska uprava, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, te Državni inspektorat. Rezultati iz koordiniranih aktivnosti nalaze se u sklopu brojčanih pokazatelja iz nadzora u Poglavlju 8. Izvješća.

▪ Nacionalna strategija razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2010. – 2012.

Još od 2005. godine Državni inspektorat je uključen u donošenje i provedbu Nacionalne strategije razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2005. – 2010. te je također uključen u donošenje i provedbu Nacionalne strategije razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH za razdoblje 2010. – 2012. (NSRSIV). Osim Državnog inspektorata u donošenju i provedbi NSRSIV sudjeluju i Carinska uprava Ministarstva financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i Državni zavod za intelektualno vlasništvo. Cilj ove Strategije je zajamčiti razinu zaštite prava intelektualnog vlasništva sličnu razini zaštite koja postoji u EU, te trajno održavati i usklađivati razinu zaštite sa svim međunarodnim obvezama i ugovorima koje je

RH sklopila u tom području, te osigurati unapređenje primjene intelektualnog vlasništva kao poluge gospodarskog rasta i pokretača znanstvenog, kulturnog i ukupnog društvenog napretka.

Sukladno strateškim ciljevima, smjernicama i mjerama iz NSRSIV 2010.-2012. tijekom 2010. godine je uspostavljena suradnja među tijelima države uprave koja provode zaštitu prava intelektualnog vlasništva i nositelja prava odnosno udruga za kolektivno ostvarivanje prava i to na tri razine. Osnovano je Nadzorno vijeće za provedbu prava intelektualnog vlasništva kojega čine najviši rukovoditelji tijela državne uprave, Koordinacijsko povjerenstvo za provedbu prava intelektualnog vlasništva (nastavno: KOPPPIV) te Zajednička operativna skupina za provedbu prava intelektualnog vlasništva (nastavno: ZOS). Nadalje, radi sustavnog praćenja statističkih podataka te razvoja i nadopuna modela praćenja statističkih podataka sukladno najboljoj praksi EU osnovana je Radna grupa za statistiku o povredama prava intelektualnog vlasništva, a radi podizanja razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva osnovana je i Radna grupa za podizanje razine javne svijesti o zaštiti prava intelektualnog vlasništva koja je tijekom 2010. godine izradila prijedlog Komunikacijske strategija za podizanje razine javne svijesti o poštivanju i provedbi prava intelektualnog vlasništva sa pripadajućim Planom aktivnosti za 2011. godinu koji je upućen u KOPPPIV.

Tijekom 2010. godine nastavljena je suradnju sa Ministarstvom financija – carinskom upravom vezano na razmjenu podataka, sa Ministarstvom unutarnjih poslova vezano na provedbu nadzora, a sa udrugama za kolektivno ostvarivanje prava i samim nositeljima prava vezano na stručno usavršavanje gospodarskih inspektora u smislu prepoznavanja krivotvorene i piratske robe u prometu. (*dodatno na str. 46.*)

▪ **Sporazum o suradnji između nadležnog tijela i tijela nadležnih za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane**

Navedeni sporazum o suradnji u koji su uključeni Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Državni inspektorat je potpisan u ožujku 2010. godine. Suradnja se provodi temeljem odredbi Zakona o hrani, a cilj suradnje je učinkovita organizacija sustava službenih kontrola u području sigurnosti hrane u svrhu potpune implementacije propisa o hrani.

Tijekom godine održani su koordinacijski sastanci vezano za organizaciju i provođenje zajedničkih službenih kontrola od strane veterinarske inspekcije, sanitarne inspekcije i gospodarskih inspektora Državnog inspektorata. U sklopu istih dogovarani su planovi zajedničkih nadzora kao i način izvještavanja nadležnog tijela o obavljenim nadzorima. Rezultati iz inspeksijskih nadzora prikazani su sveukupno u nadzorima gospodarskih inspektora na str. 42.

▪ **Suradnja s Obalnom stražom Republike Hrvatske**

U okviru suradnje s Obalnom stražom Republike Hrvatske, inspektori Državnog inspektorata sudjelovali su u zajedničkim akcijama na moru, i to u sklopu osam područnih jedinica koordinacija tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. U tim akcijama, posebna pozornost dana je obavljanju djelatnosti ronilačkih škola, organiziranju jednodnevnih i višednevnih krstarenja, obavljanju djelatnosti skipera stranaca, te obavljanju ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu.

Tako su inspektori Državnog inspektorata, u okviru zajedničkih akcija na moru, obavili 480 inspeksijskih nadzora iz upravnih područja nadležnosti Državnog inspektorata (iz područja

ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu, rada i zaštite na radu, elektroenergetike, rudarstva i opreme pod tlakom), doneseno je 51 usmeno rješenje o zabrani rada, 10 upravnih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, a za utvrđene povrede propisa podnesena su 78 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, donesena 52 prekršajna naloga, te je naplaćeno 88 kazni na mjestu izvršenja prekršaja.

Najčešće povrede propisa uočene su u području legaliteta poslovanja ugostiteljskih i turističkih objekata koji se nalaze na nepristupačnim mjestima te otocima.

O svim uočenim nepravilnostima prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora kada inspektori Državnog inspektorata nisu bili izravno nadležni postupati, izvještavali su druga nadležna tijela i službe. (više na str. 58., 61. i 64.)

▪ Suradnja sa Financijskom policijom i Poreznom upravom

Sukladno zaključcima sa sastanka predstavnika Državnog inspektorata, Porezne uprave i Financijske policije u svezi provođenja mjera Vlade RH koje se odnose na nadzor primjene propisa iz područja radnih odnosa i zaštite na radu i tromjesečnim planovima zajedničkih nadzora tijekom godine, provedeni su zajednički nadzori inspektora rada Državnog inspektorata, poreznih inspektora i inspektora Financijske policije.

▪ Suradnja kroz Poglavlje 19. – Socijalna politika i zapošljavanje

Državni inspektorat je na zahtjev Europske komisije tijekom 2010. godine i u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, izrađivao izvješća o ostvarenom napretku u izvršavanju mjerila za zatvaranje privremeno zatvorenog poglavlja 19. - Socijalna politika i zapošljavanje u programu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, te je predstavnik Državnog inspektorata sudjelovao u radu Odbora viših inspektora rada pri Europskoj komisiji.

Nadalje, tijekom 2010. godine, Državni inspektorat je u području zaštite na radu nastavio suradnju s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje zdravlja na radu i Hrvatskim zavodom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, na projektu korištenja predpristupnih fondova Europske unije IPA 2007 - *Health and Safety at Work*, koji je pokrenut, između ostalog, s ciljem jačanja administrativnih kapaciteta Državnog inspektorata u području zaštite na radu. Navedeni projekt sastoji se od dvije komponente, jedne za specijalističko usavršavanje inspektora rada i druge za nabavku tehničke opreme (informatičke i komunikacijske opreme i automobila). U sklopu usavršavanja inspektori će se obučiti o metodama rada koje su propisane Europskim direktivama za slučajeve izloženosti radnika biološkim štetnostima, elektromagnetskim štetnostima, primjeni pravila zaštite na radu na radnoj opremi, postupanju na gradilištima te o metodama istraživanja industrijskih nesreća i poduzimanju mjera za njihovo sprječavanje te će se navedeno specijalističko usavršavanje provesti za sve inspektore rada za zaštitu na radu. U dijelu tehničkog opremanja planirana je nabavka automobila, prijenosnih računala s pisačem i mobitela čime će se poboljšati mobilnost i povećati efikasnost inspektora rada. Rezultati rada na projektu u izvještajnom razdoblju su potpisani ugovori za obje komponente, koji će se realizirati tijekom 2011. i 2012. godine.

Osim navedenih suradnji realiziranih kroz sporazume, projekte EU, zaključke Vlade RH i dr., moramo ukazati na jako dobru suradnju u 2010. godini sa svim tijelima državne uprave, a

kao iznimno dobru suradnju ističemo onu sa Ministarstvom unutarnjih poslova, koji su nam nesebično pružali svoju asistenciju u provedbi gotovo svih većih akcija, poglavito na dislociranim otocima, kao i kod kontrola ugostiteljskih objekata u kasnim noćnim ili ranim jutarnjim satima, kontrolama rada „na crno“ te kontrolama nedopuštene trgovine.

Također, za razliku od prethodnih godina, u 2010. godini možemo reći da je ostvarena vidno bolja suradnja sa Prekršajnim sudovima.

7. PROVEDBA GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA

Tijekom prosinca 2009. godine, Glavni inspektor Državnog inspektorata donio je na Kolegiju Plan i program rada za 2010. godinu, koji obuhvaća rad svih vrsta inspektora Državnog inspektorata; elektroenergetskog, rudarskog, opreme pod tlakom, gospodarskog i inspektora rada.

Kroz isti je definiran tijek nadzora u područnim jedinicama Državnog inspektorata i ispostavama područnih jedinica, po područjima nadležnosti u okviru zakonske regulative i u određenim vremenskim periodima. Unaprijed definirani akcijski nadzori, koji su u 2010. godini planirani kao zajednički nadzori svih vrsta inspektora Državnog inspektorata, također su sastavni dio Plana i programa rada, kao i planirani nadzori s drugim tijelima državne uprave.

U provedbi Plana i programa rada za 2010. godinu i dalje se pozornost pridavala jačanju učinkovitosti u provedbi inspeksijskih nadzora, s ciljem što kvalitetnijeg djelovanja u specifičnim područjima nadzora, poglavito kod suzbijanja svih oblika neregistriranog obavljanja djelatnosti, nezakonitog rada i zapošljavanja, te kontrole sigurnosti proizvoda, postrojenja i rada radnika kod poslodavaca.

Po provedbi analize rada inspektora Državnog inspektorata, utvrđeno je da su u 2010. godini gospodarski inspektori, inspektori rada, inspektori elektroenergetike, rudarski inspektori i inspektori opreme pod tlakom obavili sveukupno **111.130** inspeksijskih nadzora u kojima su utvrdili više od **51.471** povreda propisa.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspeksijskim nadzorima, inspektori Državnog inspektorata su:

- podnijeli 25.650 optužnih prijedloga prekršajnim sudovima, kao i
- donijeli 1.412 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 9.028.280,00 kuna i
- 251 obvezni prekršajni nalog u iznosu od 235.295,80 kuna,
- podnijeli više od 150 kaznenih prijava Državnom odvjetništvu zbog sumnji u počinjenja kaznenih djela (sa osnova povrede prava iz rada, nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina na prostornom teritoriju RH i dr.),
- naplatili 6.576 kazni na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu višem od 9.763.463,00 kuna,

- predložili oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 31.347.940,56 kuna te zatražili putem Državnog odvjetništva zbog nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina pokretanje postupaka radi naknade štete Republici Hrvatskoj u vrijednosti preko 83 milijuna kuna,
- proveli uzorkovanje nad 499 ispitna uzorka,
- predložili 493 zaštitne mjere i
- izrekli 54 mjere opreza,
- donijeli 12.770 upravnih rješenja od kojih je kod
- 915 subjekata nadzora/poslodavca izvršeno pečaćenje objekta, djela objekta, uređaja i opreme te grupe proizvoda, a

u nastavku Izvješća daje se detaljna provedba Plana i programa rada kroz prikaz ostvarenih rezultata rada (pr. kod inspektora: broj nadzora, broj donesenih upravnih, broj kaznenih mjera i dr.), prema područjima nadzora u okviru organizacijskih jedinica Državnog inspektorata.

8. SLUŽBA NAZORA U PODRUČJU RADA I ZAŠTITE NA RADU

8.1. Inspektori rada

Inspektori rada Državnog inspektorata u području radnih odnosa nadziru provedbu zakona i drugih propisa kojima su uređeni radni odnosi između radnika i poslodavaca, no obavljaju inspeksijske poslove i u drugim upravnim područjima, kada je to određeno posebnim zakonom. Međutim, valja naglasiti da sukladno odredbama čl. 288. st. 1. Zakona o radu ("Narodne novine" br. 149/09., nastavno: ZR) ne nadziru provedbu propisa kojima se uređuju radni odnosi između radnika i poslodavaca, kada je posebnim propisima² određeno da te poslove obavljaju neke druge inspeksijske službe.

² Primjerice, inspeksijski nadzor nad provedbom Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine" br. 92/05., 142/06., 77/07., 107/07. i 27/08.), kao i Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 86/08.) te drugih zakona i propisa koji se primjenjuju na državne službenike i njihova prava iz državne službe, odnosno službenike i namještenike u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te njihova prava iz službe, provodi upravna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležna za službeničke odnose. Slično je i sa propisima, kojima se uređuju radni odnosi u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, te učeničkim domovima i drugim pravnim osobama, koje obavljaju odgojno-obrazovnu djelatnost, nadzor kojih obavlja prosvjetna inspekcija sukladno odredbama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi ("Narodne novine" br. 10/97. i 107/07.), Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" br. 87/08. i 86/09.), te Zakona o prosvjetnoj inspekciji ("Narodne novine" broj 50/95. i 73/97). Međutim, inspeksijski nadzor nad visokim učilištima, u dijelu koji se odnosi na primjenu propisa iz područja radnih odnosa, provode inspektori rada Državnog inspektorata, dok sukladno čl. 113. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH, 46/07., i 45/09.) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa obavlja upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija i to na način na koji se ne narušava autonomija sveučilišta i ne ometa redoviti rad visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija.

Odredbama Zakona o zračnom prometu ("Narodne novine" br. 69/09.) utvrđeno je da inspeksijski nadzor nad provedbom odredaba toga Zakona, propisa donesenih na temelju međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, kao i nadzor sigurnosti, obavljaju zrakoplovni inspektori Agencije za civilno zrakoplovstvo, te da pojedine poslove vezane za nadzor, za koje je potrebna posebna stručnost, mogu obavljati i druge stručne osobe koje im u okviru svojih ovlasti povjeri Agencija za civilno zrakoplovstvo.

Inspektori rada u području radnih odnosa su tijekom 2010. godine, nadzirajući provedbu propisa iz svoje nadležnosti, posebno pojačane aktivnosti usmjerili na nadzor provedbe propisa o radnim odnosima kojima se uređuju: obveze poslodavaca da radnike u propisanim rokovima prijave nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja; zapošljavanje i rad malodobnika, žena, trudnica i invalida (uključivo i prekovremeni i noćni rad); korištenje prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor; obveze poslodavaca o uručanju radnicima u propisanim rokovima obračuna iz kojih je vidljivo kako su utvrđeni iznosi plaća, naknada i otpremnina, odnosno obračuna dugovane, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, kao i propisani sadržaj navedenih obračuna; neisplate minimalne plaće u visini utvrđenoj Zakonom o minimalnoj plaći („Narodne novine“ br. 67/08, nastavno: ZMP), evidencije o radnicima; zapošljavanje i rad stranaca; davanje prednosti pri zapošljavanju nezaposlenim hrvatskim braniteljima i drugim osobama iz čl. 35. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09. i 137/09., nastavno: ZPHB), kako bi otkrivanjem nezakonitosti i poduzimanjem propisanih mjera utjecali na provedbu tih propisa.

Tijekom 2010. godine stupilo je na snagu niz propisa iz područja radnih odnosa, čiju provedbu nadziru inspektori rada, ali i novi Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09., nastavno: ZUP), po kojemu postupaju sva javnopravna tijela, uključujući i Državni inspektorat.

Na dan 1. siječnja 2010. godine stupio je na snagu novi ZR, osim poglavlja 4., 5., 6. i 7. glave XVII. toga Zakona i kaznenih odredaba čl. 293. st. 1. podst. 34. – 48. Zakona, koja će stupiti na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sukladno odredbama ZR-a ministar nadležan za poslove rada, samostalno ili uz suglasnost drugih nadležnih ministara, kada je to propisano, u 2010. godini je donio niz pravilnika. Pojedininim od tih pravilnika predviđeno je donošenje upravnih mjera pod uvjetima utvrđenim istima. Tako je Pravilnikom o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine („Narodne novine“ br. 81/10.) utvrđeno pravo i dužnost inspektora da ukoliko u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da poslodavac u propisanom roku radniku nije dostavio obračun iz kojeg je vidljivo kako je utvrđen iznos plaće, naknade plaće ili otpremnine ili da poslodavac radniku nije dostavio obračun dugovane, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine ili da ti obračuni nemaju propisani sadržaj, rješenjem poslodavcu naloži dostavu obračuna sa svim propisanim podacima. Pravilnikom o radnom vremenu, odmorima i dopustima radnika na pomorskim ribarskim plovilima („Narodne novine“ br. 82/10.), propisano je da ako u provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor utvrdi da poslodavac postupi protivno odredbama toga Pravilnika, rješenjem će naložiti otklanjanje utvrđenih povreda odredbi ovog Pravilnika i rok u kojem ih je poslodavac dužan otkloniti. Nadalje, Pravilnikom o poslovima na kojima maloljetnik može raditi i o aktivnostima u kojima smije sudjelovati („Narodne novine“ br. 62/10., nastavno: Pravilnik), preciznije su regulirani uvjeti pod kojima osoba mlađa od petnaest godina ili osoba s petnaest i starija od petnaest, a mlađa od osamnaest godina koja pohađa obvezno osnovno obrazovanje smije, uz prethodno odobrenje inspektora rada, uz naknadu sudjelovati u snimanju filmova, pripremanju i izvođenju umjetničkih, scenskih i drugih sličnih djela.

Tijekom 2010. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ br. 121/10.), koji je stupio na snagu 01. studenoga 2010. godine, te pročišćeni tekst Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ br. 130/10., nastavno: ZMO). Sa stajališta nadležnosti inspektora rada osobito su značajne promjene u čl. 13. ZMO-a, u kojemu je, osim za članove uprave, utvrđena i obveza osiguranja izvršnih direktora trgovačkih

društava, ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi, te u čl. 101. st. 1. toč. 1. – 3. ZMO-a, kojim je, među ostalim rok za dostavu podataka o početku osiguranja, prestanku osiguranja, promjenama tijekom osiguranja, kao i promjene podataka, skraćen s 15 dana na 8 dana od dana početka zaposlenja ili osiguranja ili od pravomoćnosti rješenja o svojstvu osiguranika i osnovici osiguranja, od dana prestanka zaposlenja ili osiguranja, odnosno od dana promjena tijekom osiguranja.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" br. 139/10.), koji je stupio na snagu 01. siječnja 2011. godine, izmijenjena je odredba čl. 104. st. 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" br. 150/08., 94/09., 153/09. i 71/10.), na način da se prijava na obvezno zdravstveno osiguranje, prijava promjene u obveznom zdravstvenom osiguranju, te odjava s obveznoga zdravstvenog osiguranja podnosi u roku od 8 dana od dana nastanka, promjene ili prestanka okolnosti na osnovi kojih se stječe status osigurane osobe. Ovim promjenama u propisima donekle je smanjena mogućnost poslodavcima za zloporabu odredaba o prijavi radnika na obvezna osiguranja, iako bi maksimalan učinak imalo samo propisivanje obveze prijavljivanja na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje prije početka rada radnika.

Inspektori rada Državnog inspektorata u području zaštite na radu nadziru primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavaca i radnika, a posebice primjenu propisa koji se odnose na obveze poslodavca propisane za rad maloljetnika, žena, trudnica, porodilja, invalida i dr., uvjete rada, sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, volontera, učenika, studenata i drugih osoba te osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom, a osobito sigurnost, zaštitu zdravlja i uvjete rada maloljetnika, žena i invalida. Inspektori rada nadziru provedbu propisa kojima su uređeni sigurnost i zaštita zdravlja radnika na radu kod poslodavaca te osoba koje nisu u radnom odnosu s poslodavcem, odnosno osoba koje se nalaze na stručnom osposobljavanju, učenika i studenata na praktičnoj obuci, osoba koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere obavljaju naređene poslove, osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom, kao i poslovnih suradnika, djelatnika tijela državne uprave, korisnika usluga i drugih osoba koje dolaze u prostorije i prostore poslodavaca. Nadalje, nadziru rad ovlaštenih trgovačkih društava za poslove zaštite na radu te investitore u izvršavanju obveza koje su propisane investitorima u svezi provedbe propisa o zaštiti na radu u tijeku projektiranja i u tijeku izgradnje građevina.

Zakonom o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 59/96, 94/96 - ispravak, 114/03, 100/04 – Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji, 86/08, 116/08 – Zakon o Državnom inspektoratu, 75/09, nastavno: ZZR) izuzete su iz nadležnosti inspektora rada za zaštitu na radu osobe na radu i druge osobe u oružanim snagama, redarstvenim službama i kućne pomoćnice. Isto tako, odredbama posebnih zakona utvrđena je nadležnost drugih tijela državne uprave za nadzor provedbe propisa kojima se štiti sigurnost i zdravlje osoba na radu i drugih osoba na plovnim objektima, u javnom prijevozu, osobama koje u djelatnosti rudarstva obavljaju poslove istraživanja i eksploatiranja mineralnih sirovina, te osobama koje obavljaju poslove vatrogastva, razminiranja i privatne zaštite ljudi i imovine.

Tijekom 2010. godine je težište aktivnosti, sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu ("Narodne novine" br. 116/08. i 123/08., nastavno: ZDI) i ZZR-a, te drugim propisima, usmjereno na inspekcijske nadzore nad provedbom propisa o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika:

- kod poslodavaca kod kojih su se događale smrtne, teške i skupne ozljede na radu,

- kod poslodavaca kod kojih su dijagnosticirane profesionalne bolesti radnika,
- kod poslodavca koji su učestalo imali štetne događaje s lakšim posljedicama,
- kod poslodavaca na gradilištima, šumarskim radilištima i radilištima u brodogradnji,
- kod poslodavaca u rizičnim djelatnostima (poljoprivreda, ribarstvo, skladištenje, prerađivačka industrija, zdravstvena zaštita, opskrba električnom energijom i dr.).

8.2. Djelovanje inspektora rada u područnim jedinicama Državnog inspektorata

8.2.1. Analiza rezultata rada inspektora rada - prvostupanjski postupak

Inspektori rada Državnog inspektorata obavili su tijekom 2010. godine **25.233 inspekcijskih nadzora**, dok je u 2009. godini bilo obavljeno ukupno 24.027 inspekcijskih nadzora. Od navedenog broja nadzora u 2010. godini, 15.776 nadzora je bilo u području radnih odnosa, a 9.457 nadzora u području zaštite na radu.

Pregled važnijih podataka o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama inspektora rada iskazan je u tablicama u privitku izvješća.

U području radnih odnosa u izvještajnom razdoblju otkriveno je i procesuirano **14.883 prekršaja**.

Tijekom godine otkriveno je **2.064 nezakonito (ilegalno) zaposlenih osoba** (1.921 – 2009. g.), od toga **683 stranca** koji su u Republici Hrvatskoj radili suprotno odredbama Zakona o strancima („Narodne novine“ br. 79/07. i 36/09., nastavno: ZS).

U 2010. godini uz nadzor provedbe drugih propisa i poduzimanja propisanih mjera, inspektori rada su, među ostalim, privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana, odnosno na određeno vrijeme dok ne otklone nedostatke u poslovanju, a najkraće u trajanju od 30 dana, kod 650 poslodavaca kod kojih su zatekli 363 radnika-stranaca koji su nezakonito radili (260 nije imalo radnu dozvolu, 10 nije imalo poslovnu dozvolu, a za 93 radnika-stranca poslodavac nije ishodio potvrdu policijske uprave o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole), 588 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje, 596 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje, 53 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje (s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme), 789 radnika koji su nezakonito radili, jer poslodavac sa istima nije sklopio ugovor o radu ili im nije uručio pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada. Zbog činjenice da su se poslodavci (304 poslodavca) sukladno odredbama čl. 199. st. 3. ZS-a, odnosno čl. 58. st. 3. ZDI-a, odlučili na tzv. „otkup“ od izvršenja mjere zabrane obavljanja djelatnosti donesenih na temelju čl. 199. st. 1. ZS-a, odnosno čl. 58. st. 1. ZDI-a, tijekom 2010. godine po tom osnovu na propisani račun Državnog proračuna **uplaćeno je ukupno 13.860.000,00 kuna**.

Poduzimajući ostale propisane mjere po obavljenim inspekcijskim nadzorima tijekom godine doneseno je 1.386 rješenja i 18 zaključaka, a zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 14.883 djela prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba nadležnim prekršajnim sudovima je podneseno 6.413 optužnih prijedloga, donesena su 118 obavezna prekršajna naloga i 81

prekršajni nalog, te su izrečene 103 kazne na mjestu izvršenja prekršaja. Većina otkrivenih i procesuiranih prekršaja se odnosila na:

- nezakoniti prekovremeni rad, zapošljavanje radnika bez sklapanja pisanog ugovora o radu prije početka rada, odnosno bez izdavanja pisane potvrde o sklopljenom ugovoru, neprijavljivanje radnika na obvezno mirovinsko i/ili obvezno zdravstveno osiguranje, zakašnjele prijave na obvezno mirovinsko i/ili obvezno zdravstveno osiguranje, te nezakonito zapošljavanje i rad stranaca,
- sklapanje ugovora o radu na određeno vrijeme protivno propisima te sklapanje ugovora o radu koji ne sadrže propisane podatke,
- uskratu prava na dnevni, tjedni i godišnji odmor,
- neuručivanje radnicima u propisanim rokovima obračuna plaća, naknada plaća ili otpremnine propisanog sadržaja, odnosno obračuna tih dugovanja kada ista do dana dospijeća nisu isplaćena ili nisu isplaćena u cijelosti,
- neisplatu minimalne plaće,
- nevođenje propisane evidencije o radnicima.

Od 1.386 donesenih rješenja, većina ih se odnosila na:

- zabranu obavljanja djelatnosti poslodavcima,
- odlučivanje o zahtjevima osoba iz čl. 35. st. 1. ZPHB o ostvarivanju prava prednosti pri zapošljavanju,
- odlučivanje o zahtjevima zakonskih zastupnika osoba mlađih od petnaest godina ili osoba s petnaest i starijih od petnaest, a mlađih od osamnaest godina koje pohađaju obvezno osnovno obrazovanje, za izdavanje odobrenja za sudjelovanje istih uz naplatu u aktivnostima iz čl. 7. Pravilnika,
- zabranu noćnog rada maloljetnicima,
- nalog poslodavcima da radnicima dostave obračune plaća, naknada plaća ili otpremnine, odnosno obračune dugovanih, a neisplaćenih plaća, naknada plaća ili otpremnine, ili dostavu navedenih obračuna sa svim propisanim podacima.

U 2010. godini je protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podneseno **19 kaznenih prijava** zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada (odredbe članka 114. Kaznenog zakona).

Nastavno navedenome, razvidno je da su inspektori rada obavili za 4,9% veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na 2009. godinu (2010.g. - 15.776, 2009. g. - 15.044 nadzora). Iako su donijeli manji broj upravnih mjera privremene zabrane obavljanja djelatnosti na temelju čl. 58. ZDI-a i čl. 199. ZS-a (2010. g. – 650 upravnih mjera, 2009. g. - 707 upravnih mjera), veći broj poslodavaca kojima su navedene mjere izrečene odlučio se za tzv. „otkup“ od izvršenja upravne mjere postupajući na način utvrđen čl. 58. st. 3. ZDI-a, odnosno čl. 199. st. 3. ZS-a, te je po toj osnovi naplaćeno u korist Državnog proračuna ukupno 13.860.000,00 kuna, dakle 3.960.000,00 kuna više nego 2009. godine. U odnosu na 2009. godinu, tijekom 2010. godine podnesen je veći broj optužnih prijedloga nadležnim prekršajnim sudovima i veći broj prekršajnih naloga, te je naplaćen veći broj kazni na mjestu izvršenja prekršaja, a to je rezultat pojačanog angažiranja

inspektora rada, dobre suradnje svih inspektora u sastavu Državnog inspektorata, ali i nekih drugih tijela nadzora, prije svega MUP-a.

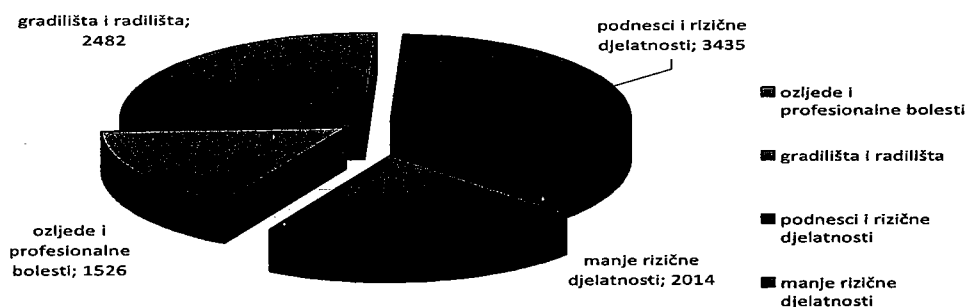
U ovom izvještajnom razdoblju inspektori rada za radne odnose sukladno odredbama čl. 32. st. 1. ZDI-a, uputili su 3.726 različitih obavijesti drugim nadležnim tijelima zbog toga što su tijekom nadzora iz svoje nadležnosti došli do saznanja o mogućim nepravilnostima iz nadležnosti tih tijela (primjerice, obavijesti Ministarstvu financija o sumnjama u nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključivo i uplatu poreza, prireza i doprinosa; isplatu plaća dijelom uz plaćanje poreza, prireza i doprinosa, a dijelom bez plaćanja istih - isplatom „na ruke“; neplaćanje propisanih povećanja plaće za prekovremeni rad, noćni rad, za rad u dane blagdana te neradne dane; zatim centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Pravobraniteljici za djecu, Prosvjetnoj inspekciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, MUP-u).

Sukladno propisanim prioritetima *inspektori rada su u području zaštite na radu* tijekom 2010. godine obavili 9.457 (2009. g.: 8.983) nadzora kod poslodavaca na mjestima rada i to:

- 1.428 nadzora povodom ozljeda na radu,
- 98 nadzora povodom profesionalnih bolesti,
- 2.482 nadzora na gradilištima, šumarskim radilištima i radilištima u brodogradnji,
- 841 nadzor povodom podnesaka i odbijanja rada radnika,
- 2.594 nadzora u ostalim rizičnim djelatnostima,
- 2.014 nadzora u manje rizičnim djelatnostima.

Struktura prikazanih nadzora vidljiva je na grafikonu dolje (slika 1).

Slika 1. Struktura inspekcijskih nadzora inspektora rada u području zaštite na radu

Uz to je obavljeno 2.740 nadzora zbog kontrole izvršenja rješenja. Inspektori su obavljali i druge poslove, kao što su aktivna dežurstva radi mogućih dojava ozljeda na radu, sudjelovanje na raspravama povodom podnesenih prijava kod nadležnih sudova, sudjelovanje na sjednicama odbora za zaštitu na radu, sastanci, stručna savjetovanja i sl. Obavljeno je i 2.271 stručnih poslova, a koji se ne evidentiraju kao inspekcijski nadzori.

Povećanje broja inspekcijskih nadzora na mjestima rada od 5,3 % sukladno je planu Državnog inspektorata u području zaštite na radu za 2010. godinu.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim nadzorima, inspektori rada za zaštitu na radu su tijekom 2010. g. godine, sukladno odredbama ZDI-a i ZZR-a poduzeli sljedeće inspekcijske mjere:

- donijeli 3.054 rješenja (2009. g.: 3.035) o otklanjanju 5.617 različitih nezakonitosti;
- donijeli 2.546 rješenja (2009. g.: 2.508) o 3.637 zabrana korištenja sredstava rada, zabrana opasnih postupaka i naređenja o udaljavanju radnika s poslova za koje ne ispunjavaju propisane uvjete;
- donijeli 56 zaključaka o dozvoli izvršenja, nakon obavljenih kontrolnih nadzora izvršenja rješenja inspektora rada;
- naplatili 40 novčanih kazni radnicima i neposrednim rukovodiocima na mjestu izvršenja prekršaja;
- podnijeli 3.428 (2009. g.: 3.316) optužnih prijedloga zbog 6.763 počinjena prekršaja;
- podnijeli 75 kaznenih prijava protiv 119 osoba;
- podnijeli 211 obavijesti različitim nadležnim tijelima o utvrđenim nezakonitostima za koje inspektori rada za zaštitu na radu nisu ovlašteni postupati.

Nadalje, što se tiče odluka sudova, zaprimljeno je 4.944 odluka od nadležnih prekršajnih sudova iz područja radnih odnosa (od kojih se značajan dio odnosi na optužne prijedloge koji su podneseni tijekom 2008. i 2009. godine). Iz navedenih 4.944 zaprimljenih odluka prekršajnih sudova, kojima se odlučivalo o 10.933 prekršaja, razvidno je da je u odnosu na 1.586 prekršaja (14,5%) uslijedilo obustavljanje postupka zbog nastupanja zastare.

U području zaštite na radu u istom razdoblju zaprimljeno je 2.012 odluka nadležnih prekršajnih sudova, kojima je odlučeno o podnesenim optužnim prijedlozima za 3.544 prekršaja. Za 404 prekršaja nastupila je zastara.

Tijekom 2010. godine dostavljeno je 17 odluka za kaznena djela iz područja radnih odnosa i zaštite na radu. Izrečeno je 7 kazni počiniteljima kaznenih djela, a u 1 slučaju je nastupila zastara.

8.3. Značajne pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora inspektora rada

8.3.1. Područje radnih odnosa

Aktivnosti inspektora rada za radne odnose prvenstveno su se odnosile na pravovremeno obavljanje nadzora po podnescima po kojima inspektori temeljem propisa imaju obvezu u točno određenim rokovima donijeti rješenje (primjerice, rješavanje o zahtjevu zakonskog zastupnika za sudjelovanjem (uz naplatu) osoba mlađih od petnaest godina ili osoba s petnaest i starijih od petnaest, a mlađih od osamnaest godina koje pohađaju obvezno osnovno obrazovanje, za izdavanje odobrenja za sudjelovanje istih uz naplatu u snimanju filmova, pripremanju i izvođenju umjetničkih, scenskih ili drugih sličnih djela, donošenje rješenja o zahtjevu za ostvarivanjem prednosti pri zapošljavanju hrvatskih branitelja i drugih osoba iz čl. 35. st. 1. ZPHB-a, zatim nadzori po podnescima radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, inspekcijskih službi i drugih tijela državne uprave, odnosno drugih pravnih i fizičkih osoba (po

kojima su inspektori sukladno odredbama čl. 288. ZR-a i čl. 33. ZDI-a, dužni obaviti nadzor te o poduzetim radnjama i mjerama pismeno obavijestiti podnositelja).

Daljnje prioritetne aktivnosti inspektora bile su usmjerene na ciljane nadzore provedbe propisa koji se odnose na zakonitost zapošljavanja i prijavljivanja radnika nadležnim tijelima mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja (uključivo i zakonitost rada stranaca i zapošljavanja maloljetnika), na prekovremeni i noćni rad, na odmor (dnevni, tjedni i godišnji), na propisane evidencije o radnicima, na izvršenje obveze poslodavca o uručanju radnicima obračuna plaća, naknada plaća i otpremnina propisanog sadržaja, kao i obračuna dugovanih, a neisplaćenih plaća, naknada plaća i otpremnina, isplatu minimalne plaće i slično.

Nezakonito zapošljavanje prisutno je u skoro svim djelatnostima, posebno u ugostiteljstvu, trgovini i graditeljstvu, a najčešće je bilo izraženo kao:

- zapošljavanje radnika bez prethodnog sklapanja ugovora o radu u pisanom obliku, odnosno bez prethodnog uručjenja radniku pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, kada taj ugovor nije sklopljen u pisanom obliku, ili zapošljavanje radnika na način da isti za poslodavca nesamostalno rade obavljajući poslove koji s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca imaju obilježja posla za koji se zasniva radni odnos, no taj posao se prikriva sklapanjem raznih oblika "simuliranih (prividnih) ugovora" (ugovor o djelu, ugovor o savjetodavnoj suradnji i sl.), umjesto ugovora o radu, no i u jednom i u drugom slučaju bez prijavljivanja tih radnika nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja, odnosno bez uručjenja radniku prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje u propisanom roku,
- zapošljavanje ili rad stranaca u Republici Hrvatskoj protivno zakonu ili bez prijave nadležnim tijelima mirovinskoga ili zdravstvenoga osiguranja, kada je to obvezno.

Pored nezakonitosti koje su u svezi sa radom stranaca, neuručivanjem radniku prije početka rada pisane potvrde o sklopljenom ugovoru, kada ugovor o radu nije sklopljen u pisanom obliku i prijavljivanja radnika na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje i nadalje, najozbiljniji problemi radnika vezani su za neisplatu minimalne plaće, za nezakoniti obračun i isplatu plaće, uključivo i prava na povećanu plaću za prekovremeni rad, rad noću, nedjeljom, blagdanom, neradnim danom, povremene isplate dijela plaće uz plaćanje propisanih poreza, prireza i doprinosa, a dijela «na ruke» bez uplate propisanih obveza.

Naime, odredbama čl. 21. st. 1. Zakona o doprinosima („Narodne novine“ br. 84/08., 152/08. i 94/09.), kao i odredbama čl. 14. st. 1. t. 1. i čl. 14. st. 3. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ br. 177/04., 73/08. i 80/10.) i čl. 9. st. 2. Pravilnika o doprinosima („Narodne novine“ br. 2/09., 9/09. i 97/09.) utvrđeno je što se smatra plaćom (iz istih slijedi da je plaća novčani i svaki drugi primitak ... koji je s osnove radnog odnosa ... u određenom mjesecu poslodavac ... isplatio ili bio dužan isplatiti radniku na temelju ugovora o radu, pravilnika o radu ili kolektivnog ugovora, odnosno temeljem propisa kojim se uređuje pitanje minimalne plaće ili drugog propisa, a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza i prireza, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje radniku s te osnove) te da je prema odredbi čl. 32. Zakona o doprinosima obveznik obračunavanja doprinosa pri obračunu i isplati plaće, odnosno za slučaj da ne isplati ili ne isplati u cijelosti plaću za prethodni mjesec u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće, dužan obračunati doprinose prema iznosu dospjele, a neisplaćene plaće do zadnjeg dana mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće.

Nadzor provedbe spomenutih odredbi u nadležnosti je Ministarstva financija, tj. Porezne uprave i Financijske policije, skladno odredbama čl. 2. i 3. Zakona o poreznoj upravi („Narodne novine“ br. 67/01., 94/01., 177/04. i 128/10.) i čl. 5. Zakona o financijskoj policiji („Narodne novine“ br. 177/04). Obavljajući nadzore iz svoje nadležnosti inspektori rada o svojim saznanjima i sumnjama u zakonitost financijskog poslovanja poslodavaca redovito su obavještavali navedena tijela nadzora.

Vezano za ostvarivanje pojedinačnih prava radnika podsjećamo i na odredbu čl. 129. Zakona o radu kojom je propisana sudska zaštita prava iz radnog odnosa – radnik koji smatra da mu je poslodavac povrijedio neko pravo iz radnog odnosa od poslodavca može zahtijevati ostvarenje tog prava u roku od 15 dana od dostave odluke kojom je povrijeđeno njegovo pravo, odnosno od dana saznanja za povredu prava. Ako poslodavac ne udovolji zahtjevu radnika u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva, radnik može u daljnjem roku od 15 dana zahtijevati zaštitu povrijeđenog mu prava pred nadležnim sudom. Zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom ne može zahtijevati radnik koji prethodno nije podnio zahtjev poslodavcu, osim radnika koji ima sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, radnika koji je na temelju ugovora o radu upućen na rad u inozemstvo i radnika na koji se ne primjenjuje niti jedan kolektivni ugovor. Također, propust radnika da zahtjeva naknadu štete ili drugo novčano potraživanje iz radnog odnosa, u navedenim rokovima ne može imati za posljedicu gubitak prava na ta potraživanja.

8.3.2. Područje zaštite na radu

Inspektori rada su tijekom 2010. godine obavili ukupno **1.220 inspekcijskih nadzora povodom smrtnih, teških i skupnih ozljeda na radu**, u kojima je **ozlijeđeno 1.254 osoba**. Od ukupnog broja ozlijeđenih osoba:

- 2 su bila učenika, a
- 2 su druge osobe na radu, iz čega proizlazi da je u navedenom razdoblju bilo ozlijeđeno ukupno 1.250 radnika (uključujući i „radnike na crno“),
- od toga 217 žena.

Najviše stradalih radnika je bilo u prerađivačkoj industriji i građevinarstvu:

- 415 radnika, od toga 57 žena (prerađivačka industrija);
- 304, od toga 3 žene (građevinarstvo).

Od ukupno ozlijeđenih radnika **34 su smrtno stradala** (2009. g.: 36 smrtno stradalih radnika), svi muškarci u dobi od 20 do 65 godina. Od tog broja smrtno stradalih radnika, 6 ih je radilo „na crno“, uključujući i jednog stranog državljanina. Najviše smrtno stradalih je bilo u djelatnosti građevinarstva (11 radnika), pri čemu su 4 radnika radila „na crno“, uključujući i jednog stranog državljanina. Osim smrtno stradali radnika utvrđeno je da je smrtno stradala i jedna osoba koja se zatekla na gradilištu, ali nije bila radnik.

Povodom zaprimljenih obavijesti o utvrđenim **profesionalnim bolestima radnika** obavljeno je 98 inspekcijskih nadzora. Od **98 oboljelih radnika 25 je bilo žena**. Najviše je zastupljena pneumokonioza i bolesti uzrokovane fibrogenim mineralnim prašinama, od kojih je oboljelo 48 radnika i 7 radnica, pretežito u djelatnostima proizvodnje fibro cementa i drugih cementnih i nemetalnih mineralnih proizvoda.

8.4. Djelovanje inspektora rada u Sjedištu

Postupajući u okviru svoje nadležnosti inspektori rada i viši inspektori rada (dalje: inspektori rada) pripremali su nacрте drugostupanjskih rješenja za Povjerenstvo za žalbe, kao i prijedloge odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata.

U 2010. godini, u području radnih odnosa, pripremano je ukupno 140 nacрта rješenja po žalbama na prvostupanjska rješenja, te 50 prijedloga odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz upravnog područja radnih odnosa.

Unutar navedenog izvještajnog razdoblja u području zaštite na radu, pripremano je ukupno 45 nacрта rješenja po žalbama protiv prvostupanjskih rješenja inspektora rada. Protiv drugostupanjskih rješenja koja su se odnosila na postupke inspektora rada za zaštitu na radu bila su pokrenuta 2 upravna spora povodom koji su inspektori sastavili odgovore na tužbe.

Inspektori rada okončali su rad na ukupno 1.073 neupravnih predmeta.

Pored navedenih poslova inspektori rada u Sjedištu obavljali su tijekom godine i slijedeće poslove:

- pripremali i održali stručne sastanke sa inspektorima rada na kojima su razmatrana pitanja nadzora provedbe propisa o radnim odnosima i zaštiti na radu,
- obavili kontrolno-instruktivne nadzore kod 23 inspektora rada u područnim jedinicama,
- pripremali naputke za rad svim inspektorima rada o nadzoru provedbe propisa o radnim odnosima i zaštiti na radu,
- pružali stručnu pomoć inspektorima, voditeljima odsjeka i načelnicima odjela u područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih službenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnost i postizanja boljih rezultata rada svih inspektora prvog stupnja, te o učenim nedostacima u postupku obavještavali Područnu jedinicu,
- obavljali uvide u inspeksijske akte inspektora rada iz područnih jedinica u svezi obavljenih nadzora povodom smrtnih i skupnih ozljeda na radu i profesionalnih bolesti (143 predmeta u 2010. godini),
- pripremali različita pojedinačna izvješća, redovita dvomjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu,
- pripremili više izvješća Vladi Republike Hrvatske i njenim uredima, tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima, pučkom pravobranitelju, pravobraniteljici za djecu, pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, sindikatima, poslodavcima, nevladinim udrugama i slično,
- sudjelovali pri izradi nacрта više zakona i drugih propisa, odnosno davali mišljenja o nacrtima prijedloga tih zakona,
- pripremili veći broj dopisa i odgovora na podneske radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te nekih pravnih osoba s javnim ovlastima, a u svezi s ostvarivanjem i zaštitom prava iz radnih odnosa,

- sudjelovali u svojstvu ispitivača na državnim stručnim ispitima za inspektore rada koje organizira Ministarstvo uprave,
- sudjelovali u radu Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, te Stručnog savjeta Agencije za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom,
- surađivali s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, vezano uz program predpristupne pomoći IPARD,
- inspektori rada u području zaštite na radu sudjelovali su u radu povjerenstava za izdavanje građevne dozvole koje izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, te u radu povjerenstava za izdavanje uporabne dozvole koje također izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i dalje.

9. SLUŽBA NADZORA U PODRUČJU PROMETA ROBE I USLUGA

9.1. Gospodarski inspektori

Sukladno utvrđenom djelokrugu rada gospodarski inspektori Državnog inspektorata obavljaju poslove koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- obavljanje djelatnosti trgovine i pružanje usluga, provode nadzor nad drugim djelatnostima koje fizičke i pravne osobe obavljaju sukladno Zakonu o obrtu, ako posebnim zakonom nije određena nadležnost drugog tijela,
- cijene proizvoda i usluga, naknade, pristojbe, pretplate i druge slične naknade koje se zaračunavaju po propisu, stavljanje na tržište roba iz robnih zaliha,
- obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanje usluga u turizmu, prijava i odjava turista te obračun, naplata i uplata boravišne pristojbe,
- zaštita potrošača, tehnički zahtjevi za proizvode, postupci ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, zahtjevi za opću sigurnost proizvoda, isprave o sukladnosti, isprave koje moraju imati proizvodi, obavijest o proizvodu (deklaracija), označavanje, reklamiranje, prezentiranje, obilježavanje i pakiranje proizvoda te kontrola kakvoće proizvoda, valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila te ispunjenja mjeriteljskih zahtjeva, uporaba mjernih jedinica i njihovo navođenje u prometu roba,
- promet i reproduciranje (umnožavanje) glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosaču zvuka i slike, računalnih programa i knjiga, zaštita industrijskog dizajna i žigova, korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga, korištenje oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu,
- ako posebnim propisom nije određena nadležnost drugog tijela državne uprave, provode nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju opći uvjeti obavljanja djelatnosti (registracija, odobrenje za rad, rješenje, suglasnost, drugo odobrenje nadležnih tijela, predmet poslovanja, sjedište i tvrtka),

- provode inspekcijski nadzor i u drugim upravnim područjima kada je to određeno posebnim zakonom.

9.2. Djelovanje gospodarskih inspektora u područnim jedinicama Državnog inspektorata - prvostupanjski postupak

Prema utvrđenom djelokrugu te Planu i programu rada, gospodarski inspektori su u 2010. godini ukupno obavili **83.856** inspekcijskih nadzora u kojima je obavljeno **426.807** kontrola primjene propisa.

U nastavku teksta daje se pregled obavljenih nadzora prema područjima djelovanja inspektora.

9.2.1. Rezultati nadzora u području djelatnosti trgovine

U području nadzora djelatnosti trgovine primjena odredbi Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o obrtu, Zakona o trgovini, Uredbe o uvjetima za obavljanje trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom za određenu robu i drugih zakona koji se odnose na promet određenih proizvoda ili usluga, kao i odredbi propisa koji su donijeti temeljem tih zakona.

Kontrole u ovom području nadzora provode se prvenstveno u cilju suzbijanja pojava nelegalnog obavljanja prodaje robe, naročito na raznim mjestima izvan prodavaonica (tržnice i drugi prostori određeni za prodaju robe te javni i drugi prostori), što je i u funkciji zaštite interesa potrošača koji svoja prava mogu ostvarivati jedino ako sklapaju ugovor s legalnim subjektima - sudionicima u prometu robe.

U tom smislu, inspekcijski postupcima se provode kontrole koje se odnose na registraciju subjekata, isticanje tvrtke, posjedovanje rješenja o ispunjavanju zakonom propisanih uvjeta, isticanje i pridržavanje radnog vremena, pravilnost zaduživanja robe i njene naplate, prodaju robe koja je drugim propisima zabranjena za prodaju.

Određene provedbe nadzora, posebno one koje se odnose na kontrole prodaje alkoholnih i drugih pića koja sadrže alkohol osobama mlađim od 18 godina, u pravilu su se obavljale zajedno s djelatnicima MUP-a zbog omogućavanja identificiranja osoba koje kupuju tu vrstu robe.

Po zapisnički utvrđenim kršenjima propisa poduzimaju se upravne mjere zabrane obavljanja djelatnosti trgovine usmenim rješenjem u zapisniku na rok od najmanje 30 dana, pečaćenje prostora uređaja i/ili opreme, kao i kaznene mjere zbog učinjenih prekršaja.

Najviše pojava raznih oblika nelegalnog obavljanja djelatnosti trgovine odnosi se na neregistriranu djelatnost i na obavljanje te djelatnosti bez zakonom propisanog rješenja o udovoljavanju minimalnim tehničkim i drugim uvjetima.

Krajem protekle godine prišlo se i rješavanju problema u vezi kontrola legaliteta obavljanja mnogih djelatnosti, pa je pri Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva izrađen Prijedlog Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, kojim će biti propisana obveza registracije - legalizacije djelatnosti prije početka njihovog obavljanja.

U djelatnosti trgovine gospodarski inspektori su tijekom 2010. godine obavili **32.204 nadzora** kod pravnih i fizičkih subjekata, koji su u više navrata provedeni u suradnji s drugim tijelima državne uprave -posebno tijelima MUP-a. U navedenim nadzorima obavili su ukupno **197.357 kontrole primjene propisa**.

Nadalje, utvrdili su ukupno **11.441 povreda propisa**, zbog čega su poduzete slijedeće mjere:

- 6.796 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, u kojima je u 122 slučaja predloženo oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u iznosu od 1.528.219,00 kn, a u 388 slučaja je predloženo i oduzimanje robe kojom su počinjeni prekršaji u vrijednosti od 550.916,18 kn,
- 328 prekršajnih naloga u kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od 2.989.613,60 kn, te u 38 slučaja oduzeto robe u vrijednosti od 128.350,37 kn,
- 316 kazni na mjestu počinjenja prekršaja u ukupnom iznosu od 317.500,00 kn,
- 4.701 upravno rješenje (2.874 usmenih rješenja u zapisniku i 1.827 pisanih rješenja),
- 170 rješenja izvršena pečaćenjem prostorija, uređaja i opreme.

Između ostalih, izdano je:

- 878 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti,
- 892 rješenja o otklanjanju nedostataka,
- 2.616 rješenja o zabrani prometa proizvoda u vrijednosti od 38.081.176,36 kn,
- 40 rješenja o vraćanju više naplaćenog iznosa u iznosu od 139.141,63 kn,
- 440 slučaja u kojima su zbog neizvršenja rješenja naplaćene novčane kazne u iznosu od 1.611.858,88 kn,
- prekršitelji su u 76 slučaja uplatili u državni proračun po 30.000,00 kuna u iznosu od 2.280.000,00 kn, kako se rješenja ne bi izvršila pečaćenjem.

9.2.2. Rezultati nadzora obavljanja prijevoza u cestovnom prometu

Za nadzore u kojima se provode kontrole primjene propisa kojima je uređeno obavljanje cestovnog prometa gospodarski inspektori su, prema Zakonu o prijevozu u cestovnom prometu ovlašteni za provedbu nadzora odredbi toga Zakona koje se odnose na licencije za početak obavljanja djelatnosti, prodaju voznih karata, cjenike prijevoznika i obavljanje auto taksi prijevoza.

U ovom području nadzora kontrolirana je primjena odredbi Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, a kontrola se provodila u suradnji s tijelima MUP-a i inspekcijom cestovnog prometa. Kontrolirani su subjekti koji obavljaju usluge auto taksija, prijevoza putnika i robe u cestovnom prometu u pogledu registracije djelatnosti te obavljanja djelatnosti s licencijom odnosno dozvolom nadležnog tijela.

Provedena su **1.032 nadzora** u kojima je obavljeno **3.136 kontrola primjene odredbi** toga Zakona, te je utvrđena **241 nepravilnost** - obavljanje djelatnosti bez koncesije i obavljanje neregistrirane djelatnosti, zbog kojih su:

- podnesena 192 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- u 6 slučajeva predložene i zaštitne mjere oduzimanja imovinske koristi od 9.421,41 kn,
- doneseno 6 prekršajnih naloga kojima su izrečene novčane kazne od 17.200,00 kn,
- naplaćene 2 novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2.000,00 kn,
- donesena 58 rješenja (37 pisana rješenja i 21 usmeno rješenja u zapisniku) o zabrani obavljanja djelatnosti,
- doneseno 25 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja,
- pečaćenjem izvršeno 1 rješenje.

9.2.3. Rezultati nadzora obavljanja komunalnih djelatnosti

U ovom području nadzora gospodarski inspektori su kontrolirali primjenu odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu, u najvećem broju slučajeva temeljem predstavljeni potrošača, kod subjekata koji obavljaju komunalne djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, dimnjačarske poslove i poslove prijevoza pokojnika. Manji broj slučajeva odnosio se na provedbu nadzora u vezi obavljanja ostalih komunalnih djelatnosti (prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje nerazvrstanih cesta, djelatnost tržnice na malo).

Karakteristika je svih postupaka da su bili pokretani zbog pitanja pravilnosti naplate, a u manjoj mjeri zbog legaliteta obavljanja komunalnih usluga.

Obavljeno je **315** nadzora u kojima su provedene **1.035** kontrola primjene propisa iz područja komunalnih djelatnosti koje se odnose na poslovanje subjekata koji obavljaju komunalne usluge.

Utvrđene su **102** povrede propisa, zbog čega su:

- podnesena 84 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- donesen 1 prekršajni nalog s novčanom kaznom od 5.000,00 kn,
- naplaćena 1 kazna na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 1.000,00 kn,
- donesena 41 upravno rješenje (20 pisanih i 21 usmeno u zapisniku) od kojih su između ostalih, donesena 32 rješenja zabrani obavljanja komunalne djelatnosti i
- 2 o vraćanju više naplaćenog iznosa od 1.906,70 kn.

9.2.4. Rezultati nadzora u području energetske djelatnosti

U području energetske djelatnosti gospodarski inspektori provodili su nadzore odredbi Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom, Zakona o tržištu električne energije, Zakona o tržištu plina i Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, dok su mjere poduzimane sukladno Zakonu o energiji.

U provedenim inspekcijskim nadzorima najčešće su obavljane kontrole subjekata koji obavljaju energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom i opskrbe električnom energijom temeljem predstavljeni potrošača zbog pitanja ispravnosti zaračunavanja troškova za isporučenu energiju.

Najčešća kršenja navedenih Zakona odnose se na obavljanje energetske djelatnosti bez registracije, bez energetske suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije i nepropisnu primjenu tarifnih sustava za opskrbu. U provedbi nadzora u određenim predmetima je uspostavljena uža suradnja sa navedenom Agencijom (HERA), naročito u dijelu koji se u pojedinim postupcima odnosio na pitanja razgraničenja stvarne nadležnosti za postupanje u određenom predmetu provedbe nadzora.

U nadzorima primjene propisa kod subjekata koji obavljaju određenu energetske djelatnosti proveden je **91 nadzor** u kojima su obavljene **324 kontrole** primjene odredbi Zakona o energiji, Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom, Zakona o tržištu električne energije, Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, Zakona o tržištu plina i pratećih propisa.

Ukupno je utvrđeno **16 povreda propisa** koji uređuju ovo područje, zbog čega su poduzete slijedeće mjere:

- podneseno 13 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- 3 upravna rješenja (1 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez energetske suglasnosti nadležne Agencije, 1 rješenje o otklanjanju nedostataka i 1 o vraćanju više naplaćenog iznosa od 10.820,00 kn),
- 10 zaključaka po kojima je naplaćeno ukupno 200.000,00 kn zbog neizvršenja rješenja.

9.2.5. Rezultati nadzora iz područja posredovanja u prometu nekretnina

U ovom području nadzora kontrolirana je primjena odredbi Zakona o posredovanju u prometu nekretnina kod pravnih osoba i obrtnika registriranih za posredovanje u prometu nekretnina kao i drugih osoba temeljem predstavljeni, koje za obavljanje te djelatnosti nisu bile ovlaštene.

Ukupno je provedeno **226 inspekcijskih nadzora** u kojima je obavljeno **890 kontrola** primjene propisa.

U 28% provedenih nadzora utvrđeno je ukupno **63 kršenja** odredbi toga Zakona, zbog kojih je:

- doneseno 16 upravnih rješenja (12 rješenja o zabrani rada i 4 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka),
- podneseno 48 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka i
- donesena su 3 prekršajna naloga kojima su izrečene novčane kazne zbog prekršaja u ukupnom iznosu od 36.000,00 kn.

9.2.5. Zaštita potrošača

Inspekcijski nadzori gospodarskih inspektora i u 2010. godini kontinuirano su se provodili radi zaštite ekonomskih interesa potrošača, te zaštite sigurnosti i zdravlja potrošača.

U pogledu zaštite ekonomskih interesa potrošača kontrolirana je primjena odredbi Zakona o zaštiti potrošača i dr. propisa koji uređuju zaštitu prava potrošača. Inspekcijski nadzori sigurnosti proizvoda usmjereni su prema rizičnim grupama proizvoda, pri tome koristeći sve raspoložive podatke (informacije dostupne putem RAPEX sustava, pritužbi potrošača, izvješća o ispitivanju proizvoda, obavijesti o povlačenju proizvoda zaprimljenih od strane gospodarskih subjekata i dr.). Tako je radi zaštite sigurnosti i zdravlja potrošača, kroz provjere sigurnosti i sukladnosti proizvoda stavljenih na tržište, nadzirana primjena odredbi Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti, Zakona o općoj sigurnosti proizvoda, Zakona o građevnim proizvodima, Zakona o zaštiti zraka, Zakona o energiji i niza podzakonskih propisa koji uređuju tehničke zahtjeve koje moraju zadovoljiti tehnički proizvodi.

Inspektori su poduzimali odgovarajuće represivne mjere, uključujući i povlačenje proizvoda s tržišta RH u slučajevima kada su proizvodi koji su stavljeni na tržište predstavljali rizik za potrošače.

U pogledu informiranja potrošača o opasnim proizvodima, tijekom 2010. godine putem web stranice Državnog inspektorata nastavilo se s objavom obavijesti o dragovoljnim kao i represivnim mjerama poduzetim radi povlačenja proizvoda s tržišta Republike Hrvatske i povrata od potrošača. U narednom razdoblju predviđen je nastavak aktivnosti na jačanju informiranosti potrošača putem web stranica Državnog inspektorata (<http://www.inspektorat.hr/opasni-proizvodi/>) kao i na drugi pogodan način.

Radi što bolje zaštite potrošača, Državni inspektorat surađuje s drugim sudionicima uključenim u provedbu sustava zaštite potrošača kao što je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, nadležnom za oblikovanje i koordinaciju ukupne politike zaštite potrošača te udrugama i savjetovalištima za zaštitu potrošača, koji pružaju savjete potrošačima, provode edukaciju i informiranje potrošača o pravima, obvezama i karakterističnim pojavama na tržištu. Uz gospodarske inspektore Državnog inspektorata, nadzore u području zaštite potrošača obavljaju i nadležni inspektori ministarstava u skladu s ovlastima utvrđenim posebnim propisima, kao što su sanitarni inspektori Ministarstva zdravstva, veterinarski inspektori Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, inspektori elektroničkih komunikacija, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

U području koordinacije inspekcijskih nadzora tehničkih proizvoda, u srpnju 2009. godine Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za komunikaciju i koordinaciju između inspekcija nadležnih za nadzor proizvoda stavljenih na tržište i /ili raspolaganje na tržištu RH, čijim radom koordinira Državni inspektorat. Povjerenstvo je osnovano radi provedbe Uredbe 765/2008/EC od 9. srpnja 2008. godine kojom se uređuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem i koja propisuje obvezu država članica da uspostave odgovarajuće komunikacijske i koordinacijske mehanizme između nacionalnih tijela za nadzor nad tržištem. Sukladno Planu rada Povjerenstva za 2010. godinu, u 2010. godini provedeno je osam zajedničkih inspekcijskih nadzora inspekcija uključenih u rad Povjerenstva u planiranim sektorima i rokovima zadanim Programom zajedničkih inspekcijskih nadzora za 2010. godinu. Provođenjem zajedničkih inspekcijskih nadzora teži se daljnjem jačanju nadzora nad tržištem u cilju što bolje zaštite sigurnosti i zdravlja potrošača, kao i jačanju svijesti gospodarskih subjekata o njihovoj odgovornosti u pogledu sigurnosti proizvoda koje stavljaju na tržište Republike Hrvatske.

Kroz rad Povjerenstva raspravljalo se o stručnim pitanjima koja se odnose na funkcioniranje nadzora nad tržištem, te o stručnoj problematici iz područja sigurnosti proizvoda. Razmjena informacija između inspekcijskih tijela te razmjena informacija s Carinskom upravom, jedan je od prioriteta u radu Povjerenstva, na kojem je djelovalo Povjerenstvo u 2010. godini te će se aktivnosti na tom području nastaviti i u 2011. godini.

U vezi obveza u procesu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Državni inspektorat je u dijelu koji se odnosi na nadzor nad tržištem -ispunio sve obveze, te je u travnju 2010. godine poglavlje 1. Sloboda kretanja robe, privremeno zatvoreno. Nadalje, radi daljnjeg ispunjavanja obveza iz Pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske i Zajedničkih stajališta Europske unije, Državni inspektorat redovito sudjeluje u izvještavanju o aktivnostima u nadzoru nad tržištem u poglavlju 1. Sloboda kretanja robe i poglavlju 28. Zaštita potrošača i zdravlja.

U studenom 2010. godine, Državni inspektorat Republike Hrvatske i Nacionalna uprava zaštite potrošača Republike Mađarske potpisali su Memorandum o suglasnosti sa ciljem stvaranja okvira za međusobnu suradnju u nadzoru zakonodavstva zaštite potrošača. Glavna područja suradnje biti će međusobna razmjena informacija i iskustava u nadzoru nad tržištem roba i usluga, te međusobna pomoć u rješavanju prekograničnih prekršaja.

U pogledu zaštite ekonomskih interesa i zdravlja potrošača kontrolirana je i primjena odredbi Zakona o hrani i dr. propisa o hrani koji imaju za cilj zaštitu interesa potrošača odnosno davanje osnovnih informacija na temelju koje će potrošači biti potpuno informirani o hrani koju kupuju te im na taj način pružiti mogućnost svjesnog izbora hrane. Inspekcijskim nadzorima kontrole označavanja i kakvoće hrane nadzire se primjena propisa o hrani od strane subjekata u poslovanju s hranom i hranom za životinje koji istu stavljaju na tržište.

Potrebno je naglasiti da je Državni inspektorat jedna od Kontakt točki (KT DI) Nacionalnog sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASFF). Njim se osigurava kontinuirana komunikacija između tijela i institucija uključenih u taj sustav, odnosno osigurava brzi protok informacija i dostavu podataka unutar sustava službenih kontrola te brzo i učinkovito poduzimanje potrebnih kontrolnih aktivnosti i/ili mjera. Nacionalna kontakt točka je Uprava za sigurnost i kakvoću hrane Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (NKT USKH), koja je zadužena za upravljanje i koordinaciju istog.

9.2.5.1. Zaštita gospodarskih interesa potrošača

U cilju što bolje zaštite ekonomskih interesa potrošača, inspekcijski nadzori nad primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača provodili su se kontinuirano. Planiranim nadzorima sukladno Programu rada za 2010. godinu, obuhvaćen je znatan broj trgovaca odnosno pružatelja usluga na cijeloj teritoriji Republike Hrvatske. Prateći stanje na tržištu kontrolirana je prodaja proizvoda i usluga uključujući i prodaju proizvoda i usluga izvan poslovnih prostorija trgovca odnosno putem sredstava daljinske komunikacije, zatim poslovna praksa trgovaca, poštivanje prava potrošača s osnova materijalnog nedostatka i jamstva i dr.

Također, potrošači podnošenjem svojih prijava putem Centralnog informacijskog sustava za zaštitu potrošača (CISZP) i dr. sredstvima komunikacije ukazivali su na karakteristične pojave na tržištu, prema kojima su gospodarski inspektori usmjerili pozornost provodeći kontrole i u 2010. godini. CISZP sustavom jača se suradnja između Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva

kao nositelja zakonodavnih aktivnosti u području zaštite potrošača, Državnog inspektorata kao nadležnog provedbenog tijela i Savjetovališta za zaštitu potrošača.

Po strukturi prekršaja, povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača od strane trgovaca uglavnom su se odnosile na: neisticanje obavijesti o načinu podnošenja pisanih prigovora, neodgovaranje na prigovore potrošača te ne vođenje pisane evidencije prigovora potrošača, nepropisno isticanje obavijesti o proizvodu, nenavodenje oznake zemlje podrijetla na proizvodu, neisticanje maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere, neizdavanje računa, nepridržavanje istaknute maloprodajne cijene i uvjeta prodaje, nepoštenu poslovnu praksu trgovca, neuručivanje pisane obavijesti potrošaču o pravu na raskid ugovora odnosno potvrde prethodne obavijesti u slučaju ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija odnosno ugovora sklopljenih na daljinu, te druge povrede. U obavljanju uslužnih djelatnosti znatan broj povreda odnosio se na neispostavljanje ponude i radnog naloga, te proširenje naloga bez suglasni potrošača.

U 2010. godini ukupno je obavljeno **35.645 kontrola** primjene odredbi Zakona o zaštiti potrošača, od čega je 30.837 redovnih kontrola, 1.768 kontrola po ciljanim akcijama, te 3.040 kontrola temeljem prijava potrošača.

Od 3.040 prijava potrošača, 698 ih je zaprimljeno putem Centralnog informacijskog sustava za zaštitu potrošača (CISZP).

Sveukupno je utvrđeno **6.700 povreda**, zbog čega je donijeto 1.067 rješenja (usmenih i pisanih). Od toga, donijeto je 69 pisanih rješenja o otklanjanju nedostataka, 110 pisanih rješenja o zabrani prometa robe, 50 pisanih rješenja o vraćanju više naplaćenog iznosa u ukupnom iznosu od 266.694,62 kn.

Zbog utvrđenih povreda poduzete su i prekršajne mjere. Tako je:

- podneseno 3.675 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, te je
- doneseno 38 prekršajnih naloga u kojima su izrečene novčane kazne u iznosu od 926.300,00 kn.

9.2.5.2. Zaštita sigurnosti potrošača

Zaštita potrošača sa aspekta sigurnosti i sukladnosti proizvoda koji su stavljeni na tržište Republike Hrvatske planirana je kroz inspekcijske nadzore provjere sigurnosnih zahtjeva, postupaka ispitivanja i ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, postojanja propisane dokumentacije (potvrde o sukladnosti, izjave o sukladnosti, upute za uporabu, upute za sklapanje i održavanje, obavijesti i upozorenja o rizicima i dr.), načinima pakiranja i označavanja propisanih oznakama, pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba koje tehničke proizvode stavljaju na tržište; pravodobnosti obavješćivanja o opasnostima koje proizvodi mogu predstavljati, nadzor nad primjenom zakona i propisa u području prometa i kakvoće drugih neprehrambenih proizvoda.

Inspekcijski nadzori obavljani su temeljem ciljanih nadzora i to na dva načina: administrativnim načinom (provjerom propisane dokumentacije za proizvode) i uzimanjem uzoraka. Također, posredstvom predstavništva, odvjetničkih društava odnosno proizvođača, dobivene su obavijesti o dragovoljnom postupanju -poduzimanju mjera za povlačenje sa tržišta opasnih proizvoda. Ukupno je obavljeno **8.950 kontrola** primjene propisa u području prometa tehničkih proizvoda, a za utvrđene prekršaje poduzete su slijedeće mjere:

- podneseno je 521 optužnih prijedloga i prekršajnih naloga, te
- doneseno 979 upravnih rješenja o otklanjanju nedostataka odnosno o zabrani prometa nesukladnih proizvoda u vrijednosti od 23.784.996,21 kn.

U nastavku se daje pregled kontrola prema grupama proizvoda kako slijedi:

▪ **Aerosolni raspršivači**

Ukupno je obavljeno 611 kontrola označavanja i provjera sukladnosti aerosolnih raspršivača sukladno odredbama Pravilnika o aerosolnim raspršivačima donesenog na temelju Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

Utvrđeno je 443 povreda propisa, te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 98.466 proizvoda u vrijednosti od 748.948,88 kn.

▪ **Kristalno staklo**

Ukupno je obavljeno 70 kontrola označavanja i provjera sukladnosti proizvoda od kristalnog stakla sukladno odredbama Pravilnika za proizvode od kristalnog stakla donesenog na temelju Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

Utvrđeno je 30 povreda propisa, te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 546 proizvoda u vrijednosti od 185.662,62 kn.

▪ **Tekstil i obuća**

Ukupno je obavljeno 4.248 kontrola označavanja tekstila i obuće sukladno odredbama Pravilnika o sirovinskom sastavu i nazivima tekstila i Pravilnika o označavanju materijala glavnih dijelova obuće namijenjene prodaji potrošaču, Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti i Zakona o zaštiti potrošača.

Za provjeru deklariranog sastava tekstilnog vlakna uzeto je na ispitivanje 205 uzoraka tekstilnih proizvoda i 12 uzoraka obuće. Sukladnih tekstilnih proizvoda uzetih na ispitivanje bilo je 1, a kod obuće svega 1 par obuće.

Zbog utvrđenih povreda propisa, te na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene su mjere o otklanjanju nedostataka za 24.480 proizvoda u vrijednosti od 5.135.124,05 kn.

Najveći broj prekršaja (neistinito označavanje sastava vlakna i naziva vlakna, neoznačavanje obuće deklaracijama i piktogramima) utvrđen je za uvozne proizvode iz Kine, Tajlanda i sl.

▪ **Električna i druga tehnička oprema**

Obavljene su 893 kontrole, te je provjeravano da li električna oprema, odnosno domaći i uvozni proizvodi imaju prema propisanim tehničkim zahtjevima priložene isprave o sukladnosti i da li su označeni oznakom sukladnosti prije stavljanja na tržište, a sukladno:

- Pravilniku o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica temeljem Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti,
- Pravilniku o elektromagnetskoj kompatibilnosti (EMC) temeljem Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti i
- Pravilniku o energetske učinkovitosti kućanskih aparata temeljem Zakona o energiji.

Nadalje, obuhvaćene su i kontrole ispunjavanja propisanih zahtjeva nad prometom električnih kućanskih uređaja i nad prometom božićnih svjetlosnih lanaca. Na provjeru sukladnosti s propisanim zahtjevima uzeto je za ispitivanje 48 uzoraka električne opreme. Za 41 uzorak je završeno ispitivanje, dok je za 7 uzoraka postupak ispitivanja u toku. Ispitivanjem je utvrđeno da 15 uzoraka zadovoljava propisane zahtjeve, dok je za 26 uzorka utvrđeno da ne zadovoljavaju propisane zahtjeve. Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene su mjere o otklanjanju nedostataka i zabrani stavljanja proizvoda na tržište i to za 6.013 proizvoda u vrijednosti od 1.211.474,79 kn.

▪ *Plinski aparati*

Obavljeno je 157 kontrola primjene propisa kojima su propisani zahtjevi koje plinski aparati moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno Pravilniku za plinske aparate.

Utvrđeno je 74 povrede propisa (bez oznake sukladnosti, bez uputa za korisnike ili instalatere, bez izjave o sukladnosti, bez potvrde o sukladnosti i dr.) te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 1.104. proizvoda u vrijednosti od 1.400.003,03 kn.

▪ *Strojevi*

Obavljeno je 104 kontrola primjene propisa kojima se propisuju zahtjevi koje strojevi moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno Pravilniku o sigurnosti strojeva.

Utvrđeno je 43 povreda propisa te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka za 556 proizvoda u vrijednosti od 1.231.764,90 kn.

▪ *Namještaj i dječja oprema*

Obavljeno je 1.189 kontrola kod uvoznika i distributera-trgovaca u vezi stavljanja na tržište, ispitivanja sigurnosti i označavanja namještaja, dječje opreme i dr.

Utvrđeno je 189 povreda propisa, te su na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima izrečene mjere o otklanjanju nedostataka i zabrani stavljanja na tržište nesigurnih proizvoda u vrijednosti od 1.448.361,63 kn.

Na provjeru sigurnosti u vezi s propisanim sigurnosnim zahtjevima uzeto je 34 uzorka, od kojih su samo 2 bila sukladna, dok su ostala 32 uzorka bila nesigurna ili nisu udovoljavala sigurnosnim zahtjevima.

▪ *Građevni proizvodi*

Obavljeno je 438 kontrola primjene propisa kojima se propisuju zahtjevi koje građevni proizvodi moraju ispunjavati prije stavljanja na tržište sukladno odredbama Zakona o građevnim proizvodima, Pravilnika o ocjenjivanju sukladnosti, ispravama o sukladnosti i označavanju građevnih proizvoda nad prometom građevnih proizvoda.

Utvrđeno je 247 povreda propisa, te je na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima zabranjen promet za 2.261.474 nesukladnih proizvoda vrijednosti od 10.118.532,41 kn.

Na provjeru deklariranih svojstava građevnih proizvoda uzeta su 3 uzorka proizvoda opečne zidne cigle i utvrđeno da sva 3 uzorka zadovoljavaju naznačenim svojstvima.

▪ *Osobna zaštitna oprema*

Obavljeno je 623 kontrola primjene propisa kojima se propisuju kontrole nad stavljanjem na tržište osobne zaštitne opreme-opreme za zaštitu od utapanja (prsluci za spašavanje, ručni koluti i odijela za spašavanje, plutajuća oprema za pomoć i kao pomagalo za učenje plivanja), zaštitnih rukavica i sunčanih naočala.

U nadzorima je kontrolirano da li su proizvodi propisno označeni i da li imaju upute za uporabu temeljem odredbi Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme.

Na provjeru sukladnosti s propisanim zahtjevima uzeto je za ispitivanje 20 uzoraka zaštitnih radnih rukavica. Ispitivanjem je utvrđeno da svih 20 uzoraka ne zadovoljavaju propisane zahtjeve, te je za 19 uzoraka naređeno da ispune propisane zahtjeve, dok je za jedan uzorak zaštitnih varilačkih rukavica izrečena mjera zabrane stavljanja na tržište i naređeno povlačenje istih sa tržišta.

Temeljem utvrđenih činjenica u inspekcijskim nadzorima izrečene su mjere o otklanjanju nedostataka za 49.303 proizvoda u vrijednosti od 1.037.174,94 kn.

▪ *Tekuća naftna goriva*

Obavljeno je 214 kontrola kakvoće i označavanja tekućih naftnih goriva sukladno odredbama Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva donesene temeljem Zakona o zaštiti zraka. U inspekcijskim nadzorima nisu utvrđene nepravilnosti.

▪ *Hlapivi organski spojevi u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila*

Obavljeno je 403 kontrole kakvoće i označavanja graničnih vrijednosti sadržaja hlapivih organskih spojeva sukladno odredbama Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila, donesene temeljem Zakona o zaštiti zraka, te su temeljem utvrđenih činjenica u inspekcijskim nadzorima izrečene mjere zabrana prometa proizvoda ukupne vrijednosti: 1.267.948,96 kn.

9.2.5.3. Rezultati kontrole kakvoće hrane

U području nadzora kakvoće hrane, hrane za životinje, te vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina kontrolirana je primjena odredbi Zakona o hrani, Zakona o vinu, Zakona o

stočarstvu, Zakona o morskom ribarstvu, Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu i Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. U nadzorima poslovanja pravnih i fizičkih subjekata koji predmetne proizvode stavljaju na tržište obavljeno je **30.872 kontrola primjene propisa** u vezi označavanja i kakvoće istih od čega u 5,1% slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni, odnosno nisu odgovarali propisanim zahtjevima kakvoće. Zbog utvrđenih nepravilnosti poduzete su slijedeće mjere:

- doneseno je 112 rješenja o zabrani stavljanja na tržište nepropisno označene hrane/hrane koja nije odgovarala propisanim zahtjevima kakvoće,
- podneseno je 1.795 optužnih prijedloga,
- zabranjen je promet proizvoda u vrijednosti 327.769,61 kn,
- predložena je zaštitna mjera oduzimanja proizvoda u vrijednosti 6.199,50 kn,
- podneseno je 50 prekršajnih naloga u iznosu od 336.800,00 kn,
- uzorkovano je 40 uzoraka hrane od kojih 13 uzoraka nije odgovaralo propisanim zahtjevima kakvoće, a za super analizu dostavljeno je 7 uzoraka od kojih 6 uzoraka nije odgovaralo propisanim zahtjevima kakvoće.

U nastavku se daje prikaz rezultata kontrole označavanja i kakvoće nekih vrsta prehrambenih proizvoda koji su predmet kontrole gospodarskih inspektora.

▪ *Ribe, glavonošci, školjkaši i njihovi proizvodi*

Tijekom 2010. godine obavljeno je 963 kontrola označavanja i kakvoće riba, rakova, glavonožaca, školjkaša i njihovih proizvoda na tržištu sukladno odredbama Zakona o hrani ("Narodne novine" br. 46/07., 84/08. i 155/08.), Zakona o morskom ribarstvu ("Narodne novine" br. 56/10.), Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" br. 106/01., 7/03., 174/04. i 49/05.), Zakona o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu ("Narodne novine" br. 153/09.), Naredbe o zaštiti riba i drugih morskih organizama ("Narodne novine" br. 63/10., 68/10. i 145/10.), Pravilnika o kvaliteti riba, rakova, školjkaša, morskih ježeva, žaba, kornjača, puževa i njihovih proizvoda ("Narodne novine" br. 53/91. i 96/97.) i Pravilnika o tržišnim standardima određenih proizvoda ribarstva ("Narodne novine" br. 37/10.).

Zbog utvrđenih povreda propisa donesena su 2 prekršajna naloga i podneseno 55 optužnih prijedloga.

▪ *Med i drugi pčelinji proizvodi*

Gospodarski inspektori Državnog inspektorata obavili su službene kontrole označavanja i kakvoće meda sukladno godišnjem planu rada kao i u sklopu koordiniranih inspekcijskih nadzora sa veterinarskim inspektorima Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Obavljeno je 349 kontrola označavanja meda sukladno odredbama Pravilnika o medu („Narodne novine“, broj 93/09.) i Pravilnika o kakvoći uniflornog meda („Narodne novine“, broj 122/09.).

Uzorkovana su 4 uzorka meda te su rezultati analize i superanalize pokazali da isti ne odgovaraju propisanim zahtjevima kakvoće. Zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno je 9 pisanih rješenja kojima je zabranjeno stavljanje na tržište meda ukupne vrijednosti 197.536,82 kn te su podnesena 23 optužna prijedloga.

▪ *Meso i proizvodi od mesa*

U sklopu planiranih akcija na godišnjoj razini, kao i temeljem zahtjeva Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, obavljene su kontrole označavanja u prometu govedih i svinjskih trupova i polovica, svinjskog, govedeg, telećeg, junećeg mesa i mesa peradi i divljači sukladno odredbama Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 41/08.), Pravilnika o kakvoći govedih trupova i polovica („Narodne novine“, broj 02/09. i 68/09.) i Pravilnika o kakvoći svinjskih trupova i polovica („Narodne novine“, broj 02/09. i 144/10.).

Ukupno je obavljeno 2.825 kontrola označavanja predmetnih proizvoda od čega u 8,6 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno je 12 rješenja kojima je zabranjen promet proizvoda u vrijednosti 8.550,17 kn te podneseno 227 optužnih prijedloga i doneseno 17 prekršajnih naloga.

Nadalje, obavljene su 1.372 kontrole označavanja proizvoda od mesa sukladno odredbama Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“, broj 41/08.) i Pravilnika o proizvodima od mesa („Narodne novine“, broj 1/07.), od čega u 10,4 % slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti doneseno je 7 rješenja kojima je zabranjen promet predmetnih proizvoda u vrijednosti 2.017,56 kn te su podnesena 142 optužna prijedloga.

▪ *Vino i voćno vino*

Obavljene su 4.292 kontrole označavanja i kakvoće vina i voćnih vina na tržištu sukladno odredbama Zakona o vinu („Narodne novine“ br. 96/03.), Pravilnika o vinu („Narodne novine“ br. 96/96., 7/97., 117/97. i 57/00.) i Pravilnika o voćnim vinima („Narodne novine“ br. 73/06.), od čega u 1,9 % slučajeva predmetni proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih povreda propisa donesena su 3 pisana rješenja kojima je zabranjen promet proizvoda u vrijednosti od 27.799,20 kn te je podneseno 78 optužnih prijedloga i doneseno 6 prekršajnih naloga s novčanim kaznama u iznosu od 28.600,00 kn. Također je predloženo i 5 zaštitnih mjera oduzimanja proizvoda koji su pribavljeni prekršajem u iznosu od 6.199,50 kn. Uzorkovano je 7 uzoraka prirodnih pjenušavih vina, a svi su uzorci odgovarali propisanim zahtjevima kakvoće.

Nadalje, obavljene su 493 kontrole označavanja i kakvoće vinskog i voćnog octa sukladno odredbama Pravilnika o vinskom i voćnom octu („Narodne novine“, broj 121/05. i 53/06.). Od uzorkovanih 5 uzoraka octa, 4 uzorka nisu odgovarala propisanim zahtjevima kakvoće. U 7,7% slučajeva proizvodi nisu bili propisno označeni. Zbog utvrđenih nepravilnosti podnijeto je 38 optužnih prijedloga.

9.2.6. Rezultati nadzora nad poslovanjem pekarnica i prometom pekarskih proizvoda

U cilju zaštite gospodarskih interesa potrošača i svođenja na najmanju moguću mjeru proizvodnje i prodaje pekarskih proizvoda u »sivoj zoni« tijekom 2010. godine obavljani su pojačani nadzori nad poslovanjem pekarnica u pogledu primjene Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište, Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o hrani, Zakona o trgovini, Zakona o obrtu, Zakona o trgovačkim društvima i ostalim provedbenih propisa.

Nadzori nad poslovanjem pekarnica su obavljani u skladu s operativnim planovima rada za 2010. godinu, a obuhvaćali su kontrolu primjene svih propisa iz djelokruga rada gospodarskih inspektora koji se odnose na pekarsku djelatnost. Obavljeno je ukupno **1.461 inspekcijska nadzora**.

U kontrolama nad primjenom Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište, ukupno je **utvrđeno 238 povreda**.

U vezi s utvrđenim povredama poduzete su slijedeće mjere:

- izrečeno je 161 usmeno rješenje u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru, od toga
- pečačenjem je zatvoreno 38 pekarnica na rok od 30 dana, te
- uplaćeno u državni proračun 3.690.000,00 kn, kojim je u 123 pekarnice rješenje o zabrani rada izvršeno uplatom po 30.000,00 kn.

Zbog utvrđenih povreda, poduzete su i kaznene mjere. Tako je:

- podneseno 85 optužnih prijedloga te
- doneseno 7 prekršajnih naloga.

Ujedno, kroz kontrole primjene Zakona o hrani, te Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane obavljeno je **229 kontrola označavanja** pekarskih proizvoda.

Zbog utvrđenih povreda kod neispravnog označavanja pekarskih proizvoda:

- izrečeno je 128 usmenih rješenja i 17 pisanih rješenja, te su
- podnesena 193 optužna prijedloga i
- donesena 2 prekršajna naloga.

9.2.7. Rezultati nadzora zabrane prodaje i usluživanja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina

U nadzorima primjene odredbi Zakona o trgovini i Zakona o mjerama ograničenja uporabe duhanskih proizvoda, kojima je zabranjena prodaja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina, kao i odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, kojima je zabranjeno usluživanje i dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina, gospodarski inspektori obavili su ukupno **47.459 kontrola** –od čega je **22.121 kontrola** bilo u prometu robe, a **25.338 kontrola** u ugostiteljskim objektima.

Ukupno je utvrđeno **659 povreda** odredbi tih zakona, od kojih je bilo:

- **158** kršenja odredbi Zakona o trgovini,
- **179** kršenja odredbi Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda i
- **322** kršenja odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima poduzete su slijedeće mjere:

- podneseno je **538** optužnih prijedloga,
- doneseno **50** prekršajnih naloga s novčanom kaznom u iznosu od **56.200,00 kn**,
- izrečene su **3** novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja u iznosi od **3.000,00 kn**,
- doneseno je **206** rješenja (**48** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine, **35** rješenja o zabrani prodaje duhanskih proizvoda i **123** rješenja o naredbi isticanja zakonima propisanih oznaka o zabrani prodaje alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina),
- izvršeno je **16** rješenja pečaćenjem prodajnog prostora, te uplaćeno
- **5** uplata u državni proračun u iznosu od **150.000,00 kn** (kako se rješenje ne bi izvršilo pečaćenjem).

Inspeksijske nadzore primjene zakonskih odredbi kojima je zabranjena prodaja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda te usluživanje i dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina gospodarski inspektori obavljaju u okviru svojih nadležnosti u sklopu redovnih nadzora, temeljem raznih prijava i predstavki, te kroz ciljane akcije koje se provode uz asistenciju policijskih djelatnika za maloljetničku delikvenciju ili u suradnji s djelatnicima policijskih uprava.

Takve akcije obuhvaćaju sve ključne lokacije i različite subjekte od ugostiteljskih objekata koji posluju u večernjim satima i noću, trgovačkih centara (unutar njihovog radnog vremena), trgovina na malo koje posluju duže od 20.00 sati do trgovina i kioska koji posluju u blizini škola i parkova i sl.

Gospodarski inspektori ovlašteni su provoditi nadzore u prodajnim prostorima i ugostiteljskim objektima, međutim, sve učestalija je pojava da se maloljetne osobe okupljaju na javnim površinama (ispred trgovina, kioska, u parkovima i sl.) gdje konzumiraju alkoholna pića i duhanske proizvode, što su okolnosti u kojima inspektori nemaju ovlast za postupanje - ni u smislu takvog ponašanja, niti u smislu utvrđivanja porijekla tih proizvoda.

9.2.8. Rezultati kontrole zaštite znakova razlikovanja proizvoda u prometu roba, zaštiti intelektualnog vlasništva - industrijskog oblička, žigova, umnožavanje i reproduciranje glazbenih video i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i video kazetama, računalnih programa

U području prava intelektualnog vlasništva kontrolirana je primjena odredbi Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, Zakona o žigu, Zakona o patentu, Zakona o industrijskom dizajnu, Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga kojima se, sukladno odredbi članka 3. stavka 1. podstavka 10. - 14. Zakona o Državnom inspektoratu, u području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu uređuje promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike, knjiga i računalnih programa, zaštita industrijskog dizajna i žiga, korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga, korištenje oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu.

Gospodarski inspektori Državnog inspektorata, u nadzorima nad primjenom zakona kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva, utvrđuju da li se u području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu krše prava intelektualnog vlasništva. Najčešći pojavi oblici tog kršenja prava intelektualnog vlasništva su promet proizvoda označenih zaštićenim znakom-žigom, bez odobrenja nositelja prava na žig (krivotvorina) i promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike te računalnih programa bez odobrenja autora i nositelja srodnih prava (tzv. pirata).

Ako gospodarski inspektor u nadzoru utvrdi kršenje prava intelektualnog vlasništva, proizvode koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja privremeno oduzima, a protiv prekršitelja podnosi optužni prijedlog nadležnim prekršajnim sudovima temeljem zakona kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva ovisno o vrsti intelektualnog vlasništva koje je povrijeđeno ili podnosi kaznenu prijavu nadležnom, državnom odvjetništvu sukladno odredbama Kaznenog zakona.

Zakoni kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva usklađeni su sa zakonodavstvom Europske unije u tom području.

Sama svrha provedbe nadzora u području zaštite prava intelektualnog vlasništva je -zaštita potrošača od krivotvorenih i piratskih proizvoda, koji su najčešće i nesigurni (nisu proizvedeni u skladu s normama kakvoće), suzbijanje sive ekonomije te suzbijanje organiziranog kriminala navedenog područja.

Obveza jačanja kapaciteta za provedbu prava intelektualnog vlasništva te podizanje razine javne svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva proizlazi iz Nacionalnog programa o pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji i Nacionalne strategije razvoja sustava intelektualnog vlasništva RH 2010.-2012. godine te Zaključka Europske komisije iz Izvješća o napretku Republike Hrvatske za 2009. godinu za Poglavlje 7.- citiramo: „Usklađenost zakonodavnog okvira je na vrlo visokoj razini i može se izvijestiti o napretku u provedbi zaštite prava intelektualnog vlasništva. Treba podići razinu svijesti o važnosti zaštite prava intelektualnog vlasništva posebice vezano na zdravlje i sigurnost potrošača te ojačati borbu protiv organiziranog kriminala u tom području.“

U cilju unapređenje kapaciteta prostora i opreme Državnog inspektorata, tijekom 2010. godine gospodarski inspektori Državnog inspektorata opskrbljeni su sa 125 komada računalnih programa za pretragu računala pod nazivom Inspektor, koji se nalazi na USB mediju. Navedeni računalni program Inspektor uvelike olakšava i ubrzava pretragu računala prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora nad povredom autorskog prava na računalnim programima.

Nadalje, Projekt PHARE 2006 - Jačanje provedbe prava intelektualnog vlasništva u RH nositelj kojeg je Državni zavod za intelektualno vlasništvo, a korisnici Državni inspektorat, Ministarstvo unutarnjih poslova, Carinska uprava pri Ministarstvu financija i Ministarstvo pravosuđa -svečano je zatvoren u srpnju 2010. godine.

U protekloj godini u području prava intelektualnog vlasništva obavljeno je ukupno **10.779 kontrola** primjene propisa u vezi zaštite prava intelektualnog vlasništva, u kojima je utvrđeno **957 prekršaja** protiv prekršitelja:

- podneseno je 830 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka,
- izdano je 127 prekršajnih naloga sa novčanom kaznom od ukupno 786.700,00 kn te je
- privremeno oduzeto ukupno 12.739 komada robe u vrijednosti ukupno 817.162,00 kn.

▪ ***Zaštita autorskog prava i srodnih prava:***

Obavljeno je sveukupno **8.100 kontrola** primjene odredaba Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima kojima se uređuje promet i umnožavanje glazbenih i kinematografskih djela, knjiga i računalnih programa te je u **540 kontrola utvrđen prekršaj**.

Nadzori nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike

U nadzorima nad prometom glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i slike bez odobrenja autora i drugih nositelja prava, protiv prekršitelja podneseno je 82 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka te je privremeno oduzeto ukupno 1.001 komada nosača slike i zvuka u vrijednosti od 20.241,00 kn.

Nadzori nad prometom knjiga bez odobrenja autora i nakladnika

U nadzorima nad prometom knjiga bez odobrenja autora i nakladnika podneseno je 4 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka te je privremeno oduzeta 1 knjiga u vrijednosti 100,00 kn.

Nadzori nad povredom autorskog prava nad računalnim programima

Prilikom kontrole primjene propisa nad povredom autorskog prava na računalnim programima pregledano je 3.790 računala, pri čemu je kod 454 subjekata utvrđena povreda propisa, odnosno na 511 računala je zatečeno instalirano 970 računalnih programa bez odobrenja autora, a koji služe za obavljanje osnovne djelatnosti kod navedenih subjekata. Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima podnesena su 364 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka nadležnim prekršajnim sudovima temeljem Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima i izdano 90 prekršajnih naloga temeljem kojih je naplaćena kazna u iznosu od 786.700,00 kn.

▪ ***Industrijsko vlasništvo:***

Žig

Obavljena je 2.547 kontrola primjene odredaba Zakona o žigu u prometu robama kod kojih se očekuje povreda odredaba Zakona o žigu, odnosno neovlašteno korištenje žiga na proizvodima (radi se pretežno o tekstilnim proizvodima, obući, kožnoj galanteriji, sunčanim naočalama, satovima i sl.). U 415 kontrole utvrđene su povrede odredbi Zakona o žigu, zbog čega je podneseno 379 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, izdano je 36 prekršajnih naloga temeljem kojih je naplaćeno ukupno 245.000,00 kn kazni te privremeno oduzeto 11.735 komada proizvoda kojima se vrijeđa pravo na žig („krivotvorena roba“) u vrijednosti od 795.941,00 kn.

Industrijski dizajn, patent, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti

Nadzori nad prometom proizvoda u kojima je sadržan industrijski dizajn bez odobrenja nositelja prava na industrijski dizajn, proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu – patentu, bez odobrenja nositelja prava na patent, obavljani su temeljem prijava nositelja prava.

Obavljena je 41 kontrola primjene odredbi Zakona o industrijskom dizajnu te je kod 2 subjekta utvrđena povreda cit. Zakona, zbog čega je podnesen 1 optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka i izdan je 1 prekršajni nalog temeljem kojeg je naplaćeno 5.100,00 kn kazni te privremeno oduzeto 2 komada proizvoda kojima se povređuje pravo na industrijski dizajn u vrijednosti od 880,00 kn.

Obavljena je jedna kontrola vezano na promet proizvoda izrađenih prema zaštićenim izumu - patentu te nije utvrđena povreda propisa.

Obavljene je ukupno 90 kontrola primjene odredaba Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Narodne novine“, broj 84/08, 75/09 i 20/10) u kojima nisu utvrđene povrede propisa.

Iz rezultata rada gospodarskih inspektora o obavljenim kontrolama po pojedinim vrstama intelektualnog vlasništva proizlazi da je prekršaj utvrđen u nadzorima nad zaštitom autorskog prava i srodnih prava u 6,66% kontrola, u nadzorima nad prometom proizvoda označenih žigom u 16,29% kontrola, ukupno intelektualno vlasništvo u 8,87% kontrola. Kako je u 2009. godini utvrđen prekršaj u području intelektualnog vlasništva u 9,47% kontrola tu se očituje povećanje i napredak rada.

Za što učinkovitiju provedbu prava intelektualnog vlasništva i kroz to zaštitu potrošača, najvažnije je i dalje raditi na jačanju kapaciteta za provedbu kroz pojačanu izobrazbu i specijalizaciju gospodarskih inspektora, na jačanju javne svijesti o važnosti zaštite intelektualnog vlasništva i jačanju suradnje s drugim tijelima za provedbu prava intelektualnog vlasništva te boljoj informatičkoj povezanosti Državnog inspektorata s drugim tijelima državne uprave s ciljem jednostavnije i brže razmjene podataka.

9.2.9. Rezultati nadzora u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu te prijave i odjave turista, obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe

U području ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu, prijave i odjave turista, te obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe kontrolirana je primjena odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakona o pružanju usluga u turizmu, Zakona o boravišnoj pristojbi i Zakona o ograničavanju duhanskih proizvoda, kao i provedbenih propisa donesenih za primjenu navedenih zakona.

Inspeksijski poslovi, u ovom području nadzora, obavljani su sukladno Programu rada za 2010. godinu, koji je izrađen po fazama vezanim za značajnije događaje tijekom godine, ali i po raznim prijavama i predstavkama.

Nadležnost Državnog inspektorata proteže se na kontrolu zakonitosti poslovanja u:

- 32.694 ugostiteljskih objekata,
- 8.081 turistička objekta/subjekta te
- 58.476 objekata građana u domaćinstvu.

Tako su gospodarski inspektori u području ugostiteljstva, pružanja usluga u turizmu te boravišne pristojbe u izvještajnom razdoblju obavili ukupno **40.357 inspekcijskih nadzora**, u kojima je utvrđeno ukupno **15.114 povreda propisa**.

Protiv prekršitelja gospodarski inspektori podnijeli su prekršajnim sudovima:

- **6.980** optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnih postupaka, s **89** prijedloga prekršajnim sudovima za oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi u ukupnom iznosu od **11.290.157,43 kn**, te su donijeli
- **1.037** prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od **4.250.680,00 kn**.
- Nadalje, gospodarski inspektori su:
- u **459** slučajeva prekršajnim nalogima oduzeli protupravno stečenu imovinsku korist u ukupnom iznosu od **1.078.313,34 kn**,
- naplatili **5.937** kazni na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu od **9.243.400,00 kn**,
- izrekli **2.096** usmenih rješenja kojima je odmah spriječeno obavljanje ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanje usluga u turizmu te
- donijeli i **1.490** upravnih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori u području ugostiteljstva i pružanja usluga u turizmu, neposredno su s raznih osnova uprihodili u državni proračun **16.745.393,34 kn**.

Pojačani inspekcijski nadzori obavljali su se za vrijeme turističke sezone tj. od 15. lipnja do 15. rujna 2010. godine na cijelom području Republike Hrvatske, a naročito na priobalnom području i na otocima. Stoga se provedbi turističke sezone u 2010. daje posebna pozornost.

Blagovremene i stručne pripreme, dobra organizacija i koordinacija svih službi unutar Državnog inspektorata te dobra suradnja, naročito s djelatnicima MUP-a, prekršajnim sudovima i turističkim zajednicama, kao i prijave turističkih zajednica i gostiju, na koje se promptno reagiralo, doprinijeli su do cjelovitosti realizacije svih planiranih zadataka u okviru Planova i programa rada.

▪ *Ugostiteljstvo, prijava i odjava turista i boravišna pristojba*

Sve aktivnosti Državnog inspektorata obavljale su se koordinirano unutar službi Državnog inspektorata, kao i s drugim tijelima državne uprave, a stanje na terenu pratilo se je od početka godine.

U cilju provedbe što kvalitetnije turističke sezone, u predsezoni su gospodarski inspektori Državnog inspektorata obavili inspekcijske nadzore nad poslovanjem smještajnih objekata iz skupine „hoteli“ i skupine „kampovi i druge vrste objekata za smještaj“, nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranom, pićima i napicima, te nad drugim objektima koji se nalaze u blizini graničnih prijelaza, trajektnih luka i pristaništa, kao i na prometnicama i prilaznim putovima do ovih mjesta. Ovaj ciklus aktivnosti, okončan je početkom glavne turističke sezone, kada je započeo drugi, s pojačanim inspekcijskim nadzorima, osobito u onim područjima i djelatnostima gdje su uočene češće nepravilnosti.

U skladu s Planom i Programom rada, za vrijeme glavne turističke sezone, aktivnosti Državnog inspektorata bile su, uglavnom, usmjerene na kontrolu legaliteta iznajmljivanja smještajnih objekata građana u domaćinstvu i stranih državljana, na rad bez propisanih uvjeta, bespravno kampiranje, zaštitu gostiju u smislu osiguranja kvalitete usluga, normativa, pridržavanja cijena usluga, izdavanja računa, te na druge povrede propisa iz područja ugostiteljstva.

Za vrijeme glavne turističke sezone, na priobalnom području RH, bilo je angažirano i 12 dodatnih inspektora iz kontinentalnih područnih jedinica Državnog inspektorata, dok je u pripremi i provođenju turističke sezone na području države, bilo angažirano 725 inspektora Državnog inspektorata (gospodarskih inspektora, inspektora rada, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom), kojima je preraspodjelom poslova, prioritet bio obavljanje inspeksijskih poslova, u okviru njihove nadležnosti, u ugostiteljskim i turističkim objektima.

Organizirale su se i ciljane koordinirane akcije nadzora, a redovito su se obavljali i inspeksijski nadzori uz magistralne pravce A1, D-1 i D-3 nad trgovcima, ugostiteljskim objektima, iznajmljivačima soba, te fizičkim osobama koje prodaju poljoprivredne proizvode.

Zbog vrlo loše gospodarske situacije u državi koja je dodatno uzrokovana pojavom recesije, prije početka turističke sezone, gospodarskim inspektorima Državnog inspektorata predložena je metodologija rada u slučajevima kada zateknu pravne ili fizičke osobe u pružanju ugostiteljske usluge ili usluge u turizmu bez rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta izdanog od nadležnog tijela državne uprave. Naime, imajući u vidu da je nemogućnost ishoda takvih rješenja u većini slučajeva vezana uz ishoda građevinske ili uporabne dozvole, ili rješavanje imovinsko-pravnih sporova i sl., za provedbu kojih je potreban duži vremenski period, predloženo je gospodarskim inspektorima da maksimalno financijski sankcioniraju takve pravne i fizičke osobe (tj. da poduzimaju maksimalne prekršajne kazne i oduzimaju protupravno stečenu imovinsku dobit), ali uz izbjegavanje mjere pečačenja, kojom gube poslodavci, radnici i država. Navedeno se, pak, nije odnosilo na pravne i fizičke osobe koje su pružale ugostiteljske usluge i usluge u turizmu, bez registracije djelatnosti (za takve osobe i dalje se je poduzimala mjera pečačenja).

Tijekom turističke sezone, izvršene su izmjene i dopune dva važna zakona za provedbu sezone tj. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o pružanju usluga u turizmu (stupili su na snagu 22. srpnja 2010. godine). Navedenim zakonima, između ostalog, omogućeni su učinkovitiji inspeksijski nadzori glede suzbijanja sive ekonomije u ugostiteljstvu i turizmu, a date su i veće ovlasti inspektorima u provođenju nadzora.

Tako su navedene izmjene i dopune cit. Zakona omogućile u **23 slučaja otkup mjere pečačenja**, što je doprinijelo da je **326.000,00 kn neposredno uplaćeno u državni proračun**.

Pored navedenog, u 103 slučaja sankcionirane su osobe glede reklamiranja nelegalnog pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu (a što je, također, omogućeno izmjenama cit. Zakona).

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori obavili su **38.285 inspeksijskih nadzora** iz područja ugostiteljstva, prijave i odjave turista i boravišne pristojbe, i to:

- 22.825 inspeksijskih nadzora ugostiteljskih objekata u kojima se uslužuje hranom, pićima i napicima,
- 2.512 inspeksijskih nadzora ugostiteljskih objekata za smještaj te
- 12.948 inspeksijskih nadzora objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, te nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe.

U navedenim nadzorima je provedeno **189.556 kontrola primjene propisa** i ukupno utvrđeno **14.527 različitih povreda propisa**, od čega:

- 10.445 u ugostiteljskim objektima i
- 4.082 u objektima u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, te nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe.

Po strukturi prekršaja, povrede propisa iz područja ugostiteljstva, uglavnom, su se odnosile na: nedostatke u ispunjavanju propisanih uvjeta (622), cijene usluga (1.189), normative usluga (1.120), ne pridržavanje i/ili neisticanje propisanoga radnog vremena (668), ne vođenje knjige žalbe (515), bespravno kampiranje (1.074), rad bez upisa u propisani registar ili rad bez propisanih uvjeta (519), neizdavanje računa (416), usluživanje alkoholnih pića maloljetnicima (183), neisticanje vrste, odnosno kategorije ugostiteljskog objekta (387), te druge povrede propisa.

Najveći broj inspekcijskih nadzora (15.486) obavljen je u ugostiteljskim objektima iz skupine „barovi“, kojih u strukturi ugostiteljske ponude ima najviše (16.646) te je u toj skupini ugostiteljskih objekata utvrđen i najveći broj povreda propisa (5.487).

Nešto manji broj inspekcijskih nadzora (4.622) obavljen je u ugostiteljskim objektima iz skupine „restorani“ (ima ih sveukupno 7.569) koji pružaju najsloženiju i najraznovrsniju ugostiteljsku ponudu, te je u tim nadzorima utvrđeno 2.150 različitih povreda propisa.

U ugostiteljskim objektima za smještaj vrste apartmani, kuće za odmor i sl. obavljeno je 1.812 inspekcijskih nadzora, dok je 700 inspekcijskih nadzora obavljeno u ugostiteljskim objektima iz skupine „hoteli“.

U 12.948 inspekcijskih nadzora objekata u domaćinstvu građana, te prijave i odjave turista i naplate i uplate boravišne pristojbe, utvrđene su 4.082 povrede propisa.

U segmentu kampiranja izvan kampova utvrđeno je 1.074 povrede propisa, te je u 236 slučajeva izvršeno pečačenje opreme.

Po strukturi prekršaja, koji su utvrđeni u inspekcijskim nadzorima građana u domaćinstvu i vlasnika kuća i stanova za odmor, najčešći prekršaji bili su: rad bez upisa u propisani registar (552), nedostaci glede propisanih uvjeta (58), neprijavljivanje turističkoj zajednici (180), neplaćanje boravišne pristojbe (1.767), ne vođenje popisa gostiju (163), cijene usluga (255), ne izdavanje računa (131), ne isticanje oznake vrste i kategorije objekta (145) i ostalo.

Temeljem navedenih povreda propisa poduzete su zakonom propisane upravne mjere.

Tako je doneseno 5.149 upravnih rješenja. Od toga, 3.170 pisanih rješenja te 1.979 usmenih rješenja. U 1.157 slučajeva gospodarski inspektori odmah su usmenim rješenjem u zapisnik spriječili nelegalan rad i to: 678 slučajeva u ugostiteljskim objektima i u 479 slučajeva u nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu.

Gospodarski inspektori su pečačenjem izvršili 294 upravna rješenja glede ugostiteljskih objekata i 67 upravnih rješenja vezano za nelegalno pružanje usluga smještaja u objektima građana u domaćinstvu. U 52 slučajeva rješenje inspektora izvršeno je putem novčanih kazni po članku 45. Zakona o Državnom inspektoratu u ukupnom iznosu od 80.000,00 kn.

Tako su inspektori donijeli ukupno 3.170 pisanih upravnih rješenja (1.099 pisanih upravnih rješenja o zabrani rada, od čega 616 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 483 u nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu).

Također je doneseno 1.468 upravnih rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, od čega 478 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 990 u nadzorima objekata u kojima građani pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe. Doneseno je i 107 rješenja o privremenoj zabrani rada zbog nepridržavanja propisanog radnog vremena ugostiteljskih objekata, od kojih je 56 izvršeno uplatom novčanog iznosa od 1.680.000,00 kn u državni proračun.

Pored upravnih mjera, za utvrđene povrede propisa poduzete su i prekršajne mjere.

Tako je podneseno ukupno 6.717 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka (4.087 u nadzorima ugostiteljskih objekata i 2.630 u nadzorima objekata građana u domaćinstvu i nad prijavom i odjavom turista i naplatom i uplatom boravišne pristojbe). Također su naplaćene 5.683 kazne na mjestu izvršenja prekršaja (5.042 za ugostiteljske objekte i 641 za građane u domaćinstvu i boravišnu pristojbu) u ukupnom iznosu od 8.769.000,00 kn. Doneseno je 987 prekršajnih naloga s novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 3.786.080,00 kn, a u 442 slučaja je prekršajnim nalogima oduzeta protupravno stečena imovinska korist u ukupnom iznosu od 1.017.079,14 kn. Uz optužne prijedloge podneseno je i 88 prijedloga za oduzimanje imovinske koristi u ukupnom iznosu od 11.289.817,43 kn.

▪ *Pružanje usluga u turizmu*

Ovaj segment pružanja usluga u RH, prisutan je tijekom cijele kalendarske godine, a naročito se aktualizira pred i tijekom turističke sezone, kada veliki broj osoba započinje s pružanjem takvih usluga. Stoga su, sukladno Programu rada za 2010. godinu, u predsezoni provedeni inspekcijski nadzori naročito nad poslovanjem turističkih agencija, luka nautičkog turizma i plovnih objekata nautičkog turizma, a u glavnoj turističkoj sezoni inspekcijski nadzori bili su usmjereni i na pružatelje usluga turističkog vodiča, turističkog pratitelja, turističkog animatora, turističkog zastupnika, turističkih usluga u nautičkom turizmu, turističkih usluga u ostalim oblicima turističke ponude (turističke usluge koje uključuju športsko - rekreativne ili pustolovne aktivnosti, u seoskom turizmu, zdravstvenom turizmu, ronilačkom turizmu i dr.), kao i na pružatelje ostalih turističkih usluga (iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju i sl.).

U izvještajnom razdoblju, gospodarski inspektori obavili su **2.062 inspekcijska nadzora** u području pružanja usluga u turizmu, u kojima je provedeno **6.527 kontrola primjene propisa**.

Najveći broj nadzora obuhvaća: turističke agencije (690), turističke vodiče (711), turističke usluge u nautičkom turizmu (316), te ostale pružatelje usluga u turizmu (229).

U navedenim nadzorima, utvrđeno je **587 različitih povreda propisa**. Najveći broj povreda propisa utvrđen je kod turističkih agencija (206), turističkih usluga u nautičkom turizmu (188), ostalih pružatelja usluga u turizmu (90) i kod pružatelja usluga turističkog vodiča (36).

Za utvrđene povrede propisa poduzeto je 253 upravnih mjera.

Tako je u 117 slučajeva odmah spriječeno nelegalno pružanje usluga u turizmu (najviše kod pružanja turističkih usluga u nautičkom turizmu, usluga turističkih vodiča i turističkih agencija). Gospodarski inspektori su pečaćenjem izvršili 10 upravna rješenja, dok je u 18 slučajeva rješenje

inspektora izvršeno naplatom novčanih kazni po članku 45. Zakona o Državnom inspektoratu u iznosu od 90.000,00 kn.

Inspektori su donijeli ukupno 136 pisanih upravnih rješenja (103 pisana upravna rješenja o zabrani rada, 17 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i 5 rješenja o uplati boravišne pristojbe u iznosu od 23.362,25 kn).

Pored upravnih mjera, za utvrđene povrede propisa poduzete su i prekršajne mjere.

Podnesena su ukupno 263 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka, naplaćeno je 254 kazni na mjestu izvršenja prekršaja u ukupnom iznosu od 474.400,00 kn, te je doneseno 50 prekršajnih naloga s novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 464.600,00 kn, a u 17 slučajeva je prekršajnim nalogima oduzeta protupravno stečena imovinska korist u ukupnom iznosu od 61.234,20 kn.

9.3. Značajnije pojave u obavljanju inspeksijskih nadzora gospodarskih inspektora

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja možemo reći da su velike promjene na gospodarskom tržištu još snažnije usmjerile pažnju i rad gospodarskih inspektora na suzbijanje svih pojavnih oblika sive ekonomije te zaštitu potrošača u dijelu ispravnosti naplate pojedinih usluga (posebice komunalnih i energetske), kao i u području zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača, pa se i velik broj kontrola propisa odvijao u tom dijelu, a posebice u otkrivanju i kontroli onih proizvoda na tržištu koji bi mogli predstavljati određeni stupanj rizika po zdravlje građana RH pa su kao takvi povučeni sa tržišta.

Velik broj nadzora i kontrola propisa je također bilo i iz područja nelegalnog pružanja usluga u području ugostiteljstva i turizma (rad bez rješenja o registraciji ili odobrenja) i trgovine (neizdavanje računa, prodaja alkohola i duhanskih proizvoda mlađima od 18 godina) i dr. Međutim, da bi rezultati inspektora bili još bolji, potrebno je poduzeti i bolja zakonska rješenja u pogledu dolje navedenih područja.

Kao specifičnost koja je uočena prilikom analize inspeksijskih nadzora, a koja se prati već više turističkih sezona, je da su gospodarski inspektori donijeli veliki broj usmenih rješenja kod registriranih iznajmljivača. Naime, uočeno je da pojedinci imaju registriran samo dio kapaciteta za koji plaćaju paušalni iznos boravišne pristojbe i porez, a da dio kapaciteta iznajmljuju „na crno“, što osobito dolazi do izražaja u „špici“ turističke sezone, pa bi shodno tome postojeće propise trebalo izmijeniti, kako bi se suzbila ova negativna pojava.

Isto tako, stranci koji su u Republici Hrvatskoj vlasnici nekretnina pružali su, za vrijeme turističke sezone, ugostiteljske usluge „na crno“, a kao glavni razlog tog nelegalnog pružanja usluga istaknuli su - da se u Hrvatskoj ne mogu registrirati kao iznajmljivači.

Inspeksijskim nadzorima na terenu, uočeno je da nije moguće izvršiti inspeksijski nadzor obveze iz članka 3. stavka 1., točke 5. Zakona o boravišnoj pristojbi, kojim je propisano da boravišnu pristojbu plaća i vlasnik plovila koje nije plovni objekt nautičkog turizma u smislu tog Zakona, za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe, a vezano uz primjenu odredbi Pravilnika o obliku, sadržaju i vremenu važenja vinjete, mjestu na koje se lijepi, te načinu evidencije i izdavanja vinjete („Narodne novine“, br. 26/10.).

Pored navedenog, propisana je obveza plaćanja boravišne pristojbe u paušalnom iznosu nautičara za noćenje na plovilu i to samo u lukama nautičkog turizma, odnosno na vezu u nautičkom dijelu luke koja je otvorena za javni promet, a ne i u športskim lučicama, te uvalama kada je plovilo privezano za kraj ili kada je na sidru, što dovodi do nejednakog postupanja prema nautičarima, a ujedno i do gubitka financijskih sredstava, čime u konačnici gubi -država.

Prilikom provedbe inspekcijskih nadzora tijekom turističke sezone na plovnim objektima nautičkog turizma za izlete i na plovnim objektima nautičkog turizma za krstarenje (kategorizirani kormilima, temeljem -Pravilnika o vrstama i kategorijama plovnih objekata u nautičkom turizmu, čl.12, st.2.), gospodarski inspektori Državnog inspektorata uočili su pravnu prazninu u postojećim propisima vezano uz pružanje ugostiteljskih usluga prehrane, pića i napitaka na spomenutim plovnim objektima, pa bi postojeće propise trebalo dopuniti, kako bi korisnici takvih usluga bili zaštićeni, a što sada nije, na odgovarajući način propisano odredbama važećih propisa.

Također, zbog učestalih prigovora gostiju i turista na radno vrijeme hotelskih terasa, smatra se da bi radno vrijeme pružanja ugostiteljskih usluga na otvorenom prostoru- tj. terasama hotela, trebalo biti regulirano Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti.

Uočeno je da neki subjekti, gdje inspekcijski nadzor nije u nadležnosti Državnog inspektorata (razne udruge i sl.) privremeno i povremeno svojom aktivnošću ulaze u područje ugostiteljske djelatnosti, što je u nadležnosti Državnog inspektorata, a u praksi je teško činjenično i formalno dokazati nelegalnost takvih aktivnosti. Ovo je naročito prisutno kroz rad udruga, koje često obavljaju ugostiteljsku djelatnost, a ne podliježu Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, te se na njih ne mogu primijeniti odredbe tog Zakona. Tako navedeni subjekti vrlo često prekoračuju propisano radno vrijeme, organiziraju razne zabave, rastaču alkohol, ne izdaju račune, te bi u tom smislu trebalo izmijeniti zakonsku regulativu i jasnije regulirati rad udruga na način da se efikasno suzbiju aktivnosti za koje navedeni subjekti nisu registrirani, kako bi se izbjegla nelojalna konkurencija legalnim ugostiteljima na koje se primjenjuju odredbe navedenog Zakona i koji plaćaju porez.

Tijekom obavljanja inspekcijskih kontrola kakvoće vina, voćnih vina i drugih proizvoda od vina i voćnih vina gospodarski inspektori nisu u mogućnosti provesti u potpunosti inspekcijski postupak ukoliko proizvođač, uvoznik i/ili korisnik zatraže da se drugi primjerak uzorka dostavi na superanalizu, budući da nije ovlaštena niti jedna pravna osoba za obavljanje superanalize sukladno odredbama Pravilnika o superanalizi vina, voćnih vina i drugih proizvoda od vina i voćnih vina („Narodne Novine“, br. 71/08.).

Nadalje, tijekom izvještajnog razdoblja uočeno je da u nedostatku važećih propisa, u vezi razgraničenja stvarne nadležnosti između ovlaštenih tijela nadzora nad ilegalnim obavljanjima pojedinih djelatnosti (npr. u području zdravstva, socijalne skrbi, školstva, bankarstva i sl), nadzor u pravilu obavljaju gospodarski inspektori Državnog inspektorata pa se dodatno iziskivala veća stručnost u radu i poznavanje propisa iz područja djelatnosti koje i nemaju obilježja gospodarskih djelatnosti.

Potreba za dodatnom edukacijom (kroz radionice, upute...) i specijalizaciju nije iskazana samo zbog gore navedenog razloga već i stoga što gospodarski inspektori pri obavljaju inspekcijskog nadzora nadziru sve veći broj upravnih područja.

Također, pojedinim zakonskim propisima određeno je da se zbog utvrđene povrede propisa moraju oduzeti predmeti prekršaja tj. sredstva kojima je počinjen prekršaj, međutim zbog

manjkavosti prostora inspektori ne mogu u većini slučajeva postupiti u skladu sa zakonom i oduzeti predmete prekršaja te se stoga iskazuje velika potreba za adekvatnim prostorom za smještaj takve robe uz čuvarsku službu, kao i potreba za većom logistikom kod premještanja navedene robe sa mjesta prekršaja do mjesta adekvatnog skladištenja. Za navedeni problem, poglavito treba iznaći rješenje u područnim jedinicama regije Dalmacija, Istra i Kvarner.

9.4. Djelovanje gospodarskih inspektora u Sjedištu

Kako bi rad gospodarskih inspektora u područnim jedinicama bio što efikasniji, a pri tome i efektivniji, gospodarski inspektori u Sjedištu Državnog inspektorata, pružali su tijekom izvještajne godine navedenim inspektorima stručnu pomoć kod obavljanja inspeksijskih nadzora i rješavanja predmeta kroz pisanje naputaka za provođenje nadzora, davanje mišljenja o primjeni propisa iz svog djelokruga, izradu kontrolnih listi radi lakšeg obavljanja nadzora (primjerice Kontrolna lista za nadzor smještajnih objekata iz skupne „Hoteli“, Kontrola lista za nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti potrošača, Kontrolna lista za nadzor predmeta od plemenitih kovina, Kontrolna lista za nadzor nad primjenom propisa kojima se uređuje zaštita žiga i dalje), izrađivali su i prijedlog plana i programa rada za 2011. godinu, surađivali s drugim tijelima državne uprave, pravnim osobama s javnim ovlastima u zemlji i odgovarajućim tijelima u inozemstvu (primjerice Nacionalnom upravom zaštite potrošača Republike Mađarske), u suradnji sa Službom pravnih poslova obavljali nadzor nad radom inspektora glede pravilnosti vođenja inspeksijskog i upravnog postupka te obavljali i druge poslove iz djelokruga svog rada.

Nadalje, pripremali su i razna periodična izvješća o obavljenim nadzorima i poduzetima mjerama za Vladu RH, tijela državne uprave, pravosudna tijela (...), godišnje izvješće o radu, davali odgovore na podneske pravih i fizičkih osoba, predlagali izmjene postojećih propisa, kao i sudjelovali u davanju prijedloga za izradu novih (primjerice Zakona o sprječavanju i zabrani obavljanja neregistrirane djelatnosti).

Postupajući u okviru svoje nadležnosti, gospodarski inspektori su tijekom 2010. godine pripremili sveukupno 238 nacрта drugostupanjskih rješenja po žalbama na prvostupanjska rješenja za Povjerenstvo za žalbe, dok je na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe, koja su se odnosila na postupke gospodarskih inspektora, pripremili 43 odgovora.

10. SLUŽBA NADZORA U PODRUČJU ELEKTROENERGETIKE, RUDARSTVA I OPREME POD TLAKOM

10.1. Područje nadzora elektroenergetike i elektroenergetski inspektori

Inspeksijski nadzor u području elektroenergetike obavljaju elektroenergetski inspektori i viši elektroenergetski inspektori nad primjenom zakona i drugih propisa koji se odnose na:

- način i uvjete za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti,

- obveze energetskih subjekata i kupaca energije tijekom obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije u pogledu ispunjavanja zahtjeva za sigurnost i kvalitetu opskrbe električnom energijom,
- obveze energetskih subjekata i kupaca energije pri stavljanju u uporabu, uporabe odnosno pogona i održavanja energetskih objekata, postrojenja, vodova, priključaka na mrežu, instalacija i opreme u pogledu sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom energijom,
- tehničke zahtjeve za proizvode i ocjenu sukladnosti te
- zahtjeve za opću sigurnost proizvoda u području elektroenergetike u uporabi.

10.1.1. Analiza rezultata rada elektroenergetskih inspektora

U 2010. godini obavljeno je 997 inspekcijskih nadzora nad primjenom propisa u području elektroenergetike kod 790 pravnih i fizičkih osoba u vezi s obavljanjem elektroenergetskih te raznih drugih djelatnosti, a u vezi s njihovim elektroenergetskim sustavima, mrežama, postrojenjima, vodovima i građevinama, te pripadnim električnim procesima, instalacijama i opremom u 1.254 objekata, kako slijedi dalje u tekstu.

U proizvodnji električne energije:

- 17 nadzora hidroelektrana,
- 11 nadzora termoelektrana,
- 1 nadzor male elektrane.

U prijenosu električne energije:

- 1 nadzor transformatorskih stanica 400/220/110 kV,
- 1 nadzor transformatorskih stanica 220/110 kV,
- 8 nadzora transformatorskih stanica 110/35/10(20) kV,
- 1 nadzor vodova 400 kV,
- 2 nadzora vodova 220 kV,
- 14 nadzora vodova 110 kV,
- 1 nadzor vođenja elektroenergetskog sustava i mreža u pogledu sigurnosti i kvalitete prijenosa i opskrbe električnom energijom.

U distribuciji električne energije:

- 2 nadzora transformatorskih stanica 110/35/10(20) kV,
- 41 nadzor transformatorskih stanica 35(30)/10(20) kV,
- 124 nadzora transformatorskih stanica 20(10)/0,4 kV,
- 1 nadzor vodova 110 kV,
- 26 nadzora vodova 35(30) kV,
- 77 nadzora vodova 10(20) kV,

- 124 nadzora distribucijskih niskonaponskih električnih mreža,
- 7 nazora sigurnosti i kvalitete distribucije i opskrbe električnom energijom.

U industriji:

- 3 nadzora elektroenergetskih postrojenja 110/35/10 kV,
- 10 nadzora elektroenergetskih postrojenja 35(30)/10(20) kV,
- 62 nadzora elektroenergetskih postrojenja 10(20)/0,4 kV,
- 81 nadzor elektroenergetskih postrojenja 230/400 V,
- 51 nadzor protueksplozijske zaštite električnih postrojenja, instalacija i opreme

U ostalim djelatnostima:

- 64 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u ugostiteljstvu i turizmu (hoteli, kampovi i marine),
- 11 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u prometu (željeznice, plinovodi, pomorske luke, zračne luke),
- 15 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u cestovnom prometu (autoceste, regionalne i lokalne ceste),
- 10 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija elektroničkih komunikacija (radijske postaje),
- 22 nadzora elektroenergetskih instalacija u kulturi, znanosti i školstvu,
- 7 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u zdravstvu i socijalnim ustanovama,
- 9 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u vodoprivredi,
- 76 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u trgovini i uslugama,
- 20 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u komunalnim djelatnostima (distribucije vode, distribucije topline i javne rasvjete),
- 15 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u građevinarstvu,
- 9 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u zgradama javne namjene,
- 2 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u brodogradnji,
- 17 nadzora elektroenergetskih postrojenja i instalacija u kemijskoj industriji (rafinerije, farmacija).

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2010. godini („Narodne novine“, br. 3/10.), obavljeno je 87 nadzora u području elektroenergetike nad provedbom mjera zaštite od požara na elektroenergetskim vodovima i elektroenergetskim postrojenjima za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije na jadranskom priobalnom i otočnom području. O obavljenom nadzoru i utvrđenom stanju provedbe mjera zaštite od požara te naređenim i provedenim inspekcijskim mjerama u području elektroenergetike Državni inspektorat je podnio dva izvješća Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje kao koordinatoru provedbe Programa aktivnosti.

Temeljem Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša i Plana koordiniranih zajedničkih inspekcijskih nadzora u području okoliša za 2010. godinu, koji je donijelo

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, obavljen je nadzor u području elektroenergetike nad poslovanjem 42 pravne osobe na cijelom području Republike Hrvatske. O obavljenom nadzoru i utvrđenom stanju primjene propisa u području elektroenergetike koji imaju utjecaj na okoliš te naređenim i provedenim inspekcijskim mjerama u području elektroenergetike Državni inspektorat je podnio izvješća Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kao koordinatoru provedbe Plana zajedničkih nadzora.

Na temelju Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2010. godinu, obavljeno je 46 nadzora u području elektroenergetike nad poslovanjem hotela, kampova, marina, luka, brodogradilišta i podmorskih kabela na priobalnom i morskom području. O obavljenom nadzoru i utvrđenom stanju primjene propisa u području elektroenergetike koji imaju utjecaj na zaštitu na moru te naređenim i provedenim inspekcijskim mjerama u području elektroenergetike Državni inspektorat je podnio kvartalna izvješća Središnjoj koordinaciji za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Nadalje, po zaprimljenim zahtjevima Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i županijskih uprava za poslove graditeljstva obavljen je 51 tehnički pregled elektroenergetskog dijela izgrađenih građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, županije i lokalnu samoupravu (dionice autocesta, elektroenergetska, elektronička komunikacijska i plinska infrastruktura, industrijske i druge građevine s javnom namjenom i dr.), u postupku izdavanja dozvola za njihovu uporabu.

Isto tako, na temelju zaprimljenih zahtjeva od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva obavljen je nadzor nad primjenom propisa u području elektroenergetike za 25 glavnih projekata za građenje građevina u postupku za izdavanje dozvole za njihovo građenje.

Sveukupno na temelju zaprimljenih prijava, predstavki i zahtjeva stranaka, tijela državne uprave i dr. riješeno je 96 predstavki.

Nadalje, temeljem utvrđenih povreda propisa iz 997 inspekcijskih nadzora, elektroenergetski inspektori su:

- donijeli 152 rješenja kojim su naređene inspekcijske mjere za otklanjanje povreda propisa u ostavljenom roku,
- obavili 131 kontrolu izvršenja rješenja kojim je utvrđeno izvršenje 111 rješenja,
- donijeli 14 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja i
- obavili 18 kontrola kojim je utvrđeno izvršenje 11 rješenja.

Na osnovu zapisnika o inspekcijskom nadzoru izvršeno je otklanjanje 192 povreda propisa, a na temelju provedenog upravnog postupka izvršeno je otklanjanje 443 povreda propisa iz područja elektroenergetike.

Elektroenergetski inspektori su podnijeli 75 optužnih prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka zbog utvrđenih povreda propisa u području elektroenergetike i 14 optužnih prijedloga zbog neizvršenja rješenja. Također je zaprimljeno 15 odluka kojim je izrečeno 13 kazni za prekršaj zbog povrede propisa i neizvršenja rješenja, te podneseno 4 zahtjeva za naplatu novčane kazne, a i zaprimljene su 2 odluke o provedenoj naplati novčane kazne zbog neizvršenja zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja.

10.1.2. Djelovanje elektroenergetskih inspektora u Sjedištu

U cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća elektroenergetskih inspektora, središnji Odjel u području elektroenergetike tijekom godine surađivao je s drugim tijelima u provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2010. godini, Plana koordiniranih zajedničkih inspekcijskih nadzora u području okoliša za 2010. godinu i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2010. godinu. Odjel u području elektroenergetike je sudjelovao u izradi mišljenja Državnog inspektorata na zaprimljene nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa u području elektroenergetike i u stručnom usavršavanju elektroenergetskih inspektora za nadzor nad primjenom donesenih novih propisa u području elektroenergetike. Odjel je rješavao zaprimljene prijave, predstavke i zahtjeve stranaka, pripremao izvješća o provedenim inspekcijskim nadzorima u području elektroenergetike i obavljao druge stručne poslove.

Protiv rješenja i zaključaka koje su donijeli elektroenergetski inspektori u prvom stupnju zaprimljena je jedna žalba na zaključak o dozvoli izvršenja rješenja, na koju je pripreman nacrt rješenja.

10.2. Područje nadzora rudarstva i rudarski inspektori

Inspekcijske nadzore koji se odnose na primjenu zakona i drugih propisa u području rudarstva provode rudarski inspektori i viši rudarski inspektori, a nadzori primjene ovih propisa obuhvaćaju istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, tehničke normative, zaštitu na radu, sigurnost ljudi i imovine, zaštitu od požara kod podzemnih rudarskih radova, izgradnju objekata i postrojenja u rudarskoj djelatnosti, eksploataciju mineralnih sirovina, objekata i postrojenja koji su u uporabi do završetka eksploatacije i uređenja eksploatacijom devastiranog prostora, uviđaje povodom smrtnih i grupnih nesretnih slučajeva i izvanrednih događaja koji prouzrokuju veću materijalnu štetu, obavljanja rudarskih mjerenja te izrade i dopune rudarskih planova i ostale dokumentacije, ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u rudarstvu, te obavljanje poslova pravnih i fizičkih osoba registriranih za djelatnost istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

10.2.1. Analiza rezultata rada rudarskih inspektora

U izvještajnom razdoblju inspekcijski poslovi rudarskih inspektora obavljani su sukladno Programu rada Državnog inspektorata za 2010. godinu.

Prioritetne aktivnosti rudarskih inspektora odnosile su se na utvrđivanje legaliteta na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno na rješavanju predmeta eksploatacije mineralnih sirovina bez ishodene koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, te predmeta korištenja rudarskih postrojenja bez ishodene dozvole za upotrebu, pri tom postupajući po zahtjevima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, predstavkama o nelegalnoj eksploataciji mineralnih sirovina i drugim nepravilnostima.

Temeljem utvrđenih nepravilnosti sukladno Zakonu, donošene su upravne mjere u vidu rješenja o otklanjanju nedostataka, rješenja o zabrani izvođenja rudarskih radova ili korištenja rudarskih postrojenja, provedeni su postupci kontrole izvršenja rješenja, te su sukladno kaznenim odredbama,

pokretani prekršajni i kazneni postupci, kao i zahtjevi za oduzimanje imovinske koristi stečene nelegalnom eksploatacijom mineralnih sirovina na tlu RH.

Pored navedenog, rudarski inspektori provodili su redovne inspekcijske nadzore na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina kod registriranih rudarskih subjekata sa ishodenom koncesijom za eksploataciju mineralnih sirovina, a aktivnosti rudarskih inspektora se ogledaju još u:

- prikupljanju i dostavi podataka po zahtjevu Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske,
- izdavanju potvrda o provedenim mjerama osiguranja i mjerama zaštite i sanaciji istražnih prostora i eksploatacijskih polja u postupcima smanjenja i brisanja istražnih prostora i eksploatacijskih polja,
- sudjelovanju u provođenju stručnih ispita temeljem propisa,
- svjedočenju na sudskim raspravama glede podnijetih prijava,
- sudjelovanju u donošenju prijedloga za izmjenu postojećih propisa.

U 2010. godini provedeno je **575 inspekcijskih nadzora** rudarskih subjekata, pri čemu je proveden nadzor nad **701 objektom**.

U izvještajnom razdoblju doneseno je 94 rješenja što je 49 % više u odnosu na 2009. godinu, od čega se 43 rješenja odnosi na zabranu radova na eksploataciji mineralnih sirovina na području Republike Hrvatske, a što je 4 % manje u odnosu na u 2009. godinu.

U postupcima inspekcijskih nadzora rudarski inspektori su putem nadležnih prekršajnih sudova pokrenuli **77 optužnih prijedloga** zbog počinjenih **131 prekršaja**, što je 11% utvrđenih prekršaja više nego u 2009. godini, dok je Državnom odvjetništvu podneseno **40 kaznenih prijava**.

U kaznenim i prekršajnim postupcima zatraženo je oduzimanje ostvarene imovinske koristi stečene bespravnom eksploatacijom mineralnih sirovina u vrijednosti preko **17,9 milijuna kuna**.

Istovremeno je putem Državnog odvjetništva zbog nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina zatraženo pokretanje postupaka radi naknade štete Republici Hrvatskoj u vrijednosti preko **83 milijuna kuna**.

Nadalje, izvršeno je 7 pečačenja lokaliteta nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, dok je u 3 predmeta izvršeno skidanje pečata.

Očevidi po povredama na radu i havarijama u 2010. godini provedeni su u 5 slučajeva, što je 64% manje nego u 2009. godini.

Također, rudarski inspektori u izvještajnom razdoblju provodili su akcije zajedničkih inspekcijskim nadzora sa inspekcijom zaštite okoliša, sukladno sporazumu o provedbi zajedničkih akcija inspekcijskog nadzora u području okoliša, te provedbi zajedničkih inspekcijskih nadzora s Obalnom stražom, sukladno posebnom planu nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2010. godinu. Provedba zajedničkih akcija nastaviti će se i u 2011. godini.

Kao važniji pokazatelji o radu rudarskih inspektora u 2010. godini mogu se navesti slijedeći brožčani pokazatelji:

- Nadzori nad objektima: 701

- Nadzori nad kaznenim tijelima Ministarstva pravosuđa (kazneno popravnim domovima Turopolje i Valtura): 2
- Broj prijava ili predstavki: 175
- Inspekcijski nadzori:
 - Broj inspekcijskih nadzora: 575
 - Broj inspekcijskih pregleda na istražnim prostorima: 20
 - Broj inspekcijskih pregleda na eksploatacijskim poljima: 377
 - Broj inspekcijskih pregleda na lokalitetima: 410
- Zapisnici: 578
- Službene zabilješke: 62
- Pokrenuti postupci: 94
- Donesena rješenja: UP/I 94 i UP/II 8
- Zaključaka o dozvoli izvršenja: 11
- Provedenih izvršenja: 7
- Zabrana: 43
- Prekršaji:
 - broj prijava u kojima su utvrđeni prekršaji- 77;
 - broj prekršaja u okviru prijava -131
- Imovinska korist: po m³ -94.340, u kunama -2.740.000,00

Državno odvjetništvo, Građansko-upravni odjel:

- Prijave: 51
- Naknade štete RH: po m³ - 3.076.160, u kunama -83.432.910
- Kaznene prijave: 40
- Uviđaji:
 - na temelju povrede na radu : 4; na temelju havarije: 1

Ukupan broj zaprimljenih odluka, odluka o zastari i izrečenih kazni:

- Za prekršaje:
 - Odluka - 30
 - Zastara - 18
 - Kazni - 27
- Za kaznena djela:
 - Odbačeno- 9
 - Pokrenuto tužbi- 15
 - Kazni - 5
- Sudjelovanje na stručnim ispitima : 72

- Ostali brojčani pokazatelji: 258.

10.2.2. Djelovanje rudarskih inspektora u Sjedištu

Postupajući u okviru svoje nadležnosti rudarski inspektori su pripremali nacрте drugostupanjskih rješenja za Povjerenstvo za žalbe, kao i prijedloge odgovora na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata. U izvještajnom razdoblju, pripremali su ukupno 8 nacрта rješenja po žalbama na prvostupanjska rješenja rudarskih inspektora, dok je na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe koja su se odnosila na postupke rudarskih inspektora pripremano 7 prijedloga odgovora.

Odjel u području rudarstva tijekom 2010. godine ukupno je zaprimio 423 predmeta, što je 26% više nego u 2009. godini, od čega je 20 neriješenih predmeta iz 2009. godine preneseno je u 2010. godinu, dok je tijekom 2010. godine riješeno 381 predmeta - što čini 90% zaprimljenih predmeta, a neriješenih je ostalo 42 predmeta ili 10% koji se prenose u 2011. godinu. Sveukupno u 2010. godini rješavano je 21% više predmeta u odnosu na 2009. godinu.

Osim navedenog, sukladno zadacima, a i s ciljem što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća u području rudarstva, rudarski inspektori Službe nadzora u području elektroenergetike, rudarstva i opreme pod tlakom, Odjel u području rudarstva, tijekom 2010. godine su:

- provodili inspekcijske nadzore,
- sudjelovali u postupcima tehničkih pregleda rudarskih objekata i postrojenja,
- provodili prikupljanje podataka i pripremali očitovanja i odgovore na zahtjeve Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, nadležnih sudova, odgovore na novinarska pitanja, te predstavke,
- pružali stručnu pomoć inspektorima, voditeljima odsjeka i načelnicima odjela u Područnim jedinicama pri rješavanju pojedinačnih složenih predmeta, kao i svaku drugu stručnu pomoć u cilju podizanja stručnosti, profesionalnosti i postizanja boljih rezultata rada svih rudarskih inspektora prvog stupnja,
- pripremali različita pojedinačna izvješća, redovita mjesečna izvješća i godišnje izvješće o radu,
- obavljani su uvidi u postupanja rudarskih inspektora iz područnih jedinica, po izvršenim inspekcijskim nadzorima,
- provodili planiranja i koordinacije posebnih akcija nadzora u području rudarstva, te akcija nadzora u suradnji s drugim inspekcijama tijela državne uprave,
- sudjelovali u predlaganju izmjena i dopuna zakona i izradi mišljenja o nacrtima prijedloga zakona, te
- sudjelovali u izradi aplikativnog rješenja eOčevidnik rudarskog inspektora.

10.2.3. Značajnije pojave u obavljanju inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora

Novim Zakonom o rudarstvu, proširena je obveza provođenja inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora i na područje građenja u dijelu građevinskih iskopa koji se izvode u mineralnoj sirovini, a

proširenje obveza rudarskih inspektora ogleda se i novim Zakonom o vodama ("Narodne novine", br. 153/09.) u području značajnom za režim vode.

Izražen je i povećan obim poslova po zahtjevima Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, kojih je u 2010. godini bilo preko 80% više u odnosu na 2009. godinu.

Za poslove ove djelatnosti, tijekom 2010. godine angažirani su bili i gospodarski inspektori, koji su za isto dobili posebno ovlaštenje. Inspekcijske poslove iz navedenog područja koji se isključivo odnose na građevinske iskope (nadzor je propisan Zakonom o rudarstvu), gospodarski inspektori su obavljali u područnim jedinicama Državnog inspektorata -Split i Rijeka, a iste će nastaviti obavljati i tijekom 2011.godine.

Prioritetna zadaća rudarskih inspektora i dalje se ogleda na provođenju postupaka radi utvrđivanja legaliteta na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, odnosno na rješavanju predmeta eksploatacije mineralnih sirovina bez ishodne koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, s ciljem sprječavanja otuđenja rudnog blaga kao imovine Republike Hrvatske, te procesuiranja nelegalnih radnji sukladno zakonu.

10.3. Područje nadzora opreme pod tlakom i inspektori opreme pod tlakom

Inspekcijski nadzor u području opreme pod tlakom obavljaju inspektori opreme pod tlakom i viši inspektori opreme pod tlakom nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuje uporaba opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme, ispunjenje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u kotlovnica i ispunjenje propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba koje se bave eksploatacijom opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme.

10.3.1. Analiza rezultata rada inspektora opreme pod tlakom

Tijekom 2010. godine inspektori opreme pod tlakom su obavili **470 inspekcijskih nadzora** kod pravnih i fizičkih osoba.

Na temelju Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi u području okoliša, obavljani su nadzori u području opreme pod tlakom prema Planu zajedničkih nadzora u području zaštite okoliša za 2010. godinu. O obavljenim nadzorima, utvrđenom stanju provedbe propisa u području opreme pod tlakom koji imaju utjecaj na okoliš, te naređenim i provedenim mjerama u području opreme pod tlakom, Državni inspektorat je podnio izvješća Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kao koordinatoru provedbe Plana zajedničkih nadzora za 38 pravnih osoba na cijelom području Republike Hrvatske. U istom, od 38 provedenih nadzora, kod 7 upravnih nadzora –nadzori s povredama propisa, utvrđene su 34 povrede propisa, doneseno je 7 rješenja o otklanjanju nedostataka, podneseno 8 optužnih prijedloga i donesen 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja. Također je obavljeno 7 kontrolnih nadzora u kojima je utvrđeno da su u 6 nadzora otklonjeni nedostaci, što čini sveukupno 30 otklonjenih nedostataka.

Na temelju odredbi Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske, obavljen je nadzor u području opreme pod tlakom prema Planovima zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2010. godinu. O obavljenom nadzoru nad objektima na priobalnom i morskom području, utvrđenom stanju provedbe propisa u području opreme pod tlakom koji imaju utjecaj

na zaštitu na moru, Državni inspektorat je podnio kvartalna izvješća, 3 izvješća, Središnjoj koordinaciji za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Sveukupno je obavljeno 30 inspekcijskih nadzora, od toga 12 u ronilačkim klubovima, 14 u hotelima i 4 u marinama, a doneseno je 14 upravnih rješenja i podneseno 14 optužnih prijedloga.

Na temelju zaprimljenih zahtjeva od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva te županijskih uprava za poslove graditeljstva obavljeno je 16 tehničkih pregleda izgrađenih građevina od značaja za Republiku Hrvatsku, odnosno za županije i lokalnu samoupravu (industrijske i druge građevine s javnom namjenom, energetske-procesna postrojenja, rudarski objekti i postrojenja i dr.), u postupku izdavanja dozvola za njihovu uporabu.

Na temelju zaprimljenih prijava, predstavlki i zahtjeva stranaka riješena je 31 predstavlka.

Inspektori opreme pod tlakom donijeli su ukupno 96 upravnih rješenja kojima su naređene potrebne mjere za otklanjanje povreda propisa.

Na temelju utvrđenih povreda propisa u obavljenim inspekcijskim nadzorima inspektori opreme pod tlakom su podnijeli 83 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka zbog utvrđenih povreda materijalnih propisa i 4 zbog neizvršenja rješenja.

10.3.2. Djelovanje inspektora opreme pod tlakom u Sjedištu

U cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg obavljanja poslova i zadaća inspektora opreme pod tlakom, središnji Odjel u području opreme pod tlakom tijekom godine surađivao je s drugim tijelima u provedbi Plana zajedničkih nadzora u području zaštite okoliša za 2010. godinu i Planova zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske na moru za 2010. godinu. Odjel u području opreme pod tlakom je sudjelovao u izradi mišljenja Državnog inspektorata na zaprimljene nacrt i prijedloge zakona i drugih propisa u području opreme pod tlakom. Osim toga, rješavao je zaprimljene prijave, predstavlke i zahtjeve stranaka, pripremao izvješća o provedenim inspekcijskim nadzorima Državnog inspektorata i obavljao druge stručne poslove.

11. PRAVNI POSLOVI I UNAPRJEĐENJE RADA INSPEKTORA KROZ KONTROLNO-INSTRUKTIVAN NADZOR

Služba pravnih poslova je unutarnja ustrojstvena jedinica u sastavu Inspektorata koja obavlja inspekcijske i druge poslove iz djelokruga Inspektorata koji nisu stavljeni u djelokrug drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica, a koji se odnose na normativnu djelatnost u svezi s izradom propisa i primjenom zakona i drugih propisa iz djelokruga Inspektorata, praćenje primjene i osiguranje izvršenja zakona i drugih propisa, vođenje upravnog postupka, izradu naputaka za rad inspektora, stručnih mišljenja i objašnjenja, davanje primjedbi i mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa upućenih Vladi Republike Hrvatske, praćenje odgovarajućih propisa objavljenih u službenim glasilima, izradu prijedloga akata iz svog djelokruga, poslove u

svezi s postupkom odgovornosti za povrede službene dužnosti, nadzor nad radom inspektora glede pravilnosti vođenja inspekcijskog i upravnog postupka (kontrolno-instruktivni nadzor) i dr.

Sukladno gore navedenom, tijekom 2010. godine, Služba pravnih poslova izrađivala je više uputa za jedinstvenu primjenu propisa, naputaka za rad inspektora, davala je prijedloge (od kojih je i prijedlog Odluke o ustrojavanju Kataloga informacija Državnog inspektorata) i mišljenja u vezi različitih pitanja, a sve iz djelokruga svog rada.

Nadalje, Služba pravnih poslova je davala odgovore na tužbe u predmetima prava na pristup informacijama, u predmetima u vezi s postupanjem inspektora i primjene propisa iz drugim službi Državnog inspektorata kao i odgovore na pojedinačne upite stranaka u vezi s primjenom propisa iz djelokruga Državnog inspektorata. U Službi su poduzimane i aktivnosti oko izrade prijedloga izmjena i dopuna Zakona o Državnom inspektoratu – usklađivanje sa odredbama Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09.), kao i administrativno-tehnički poslovi za 11 sjednica Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata.

Tijekom izvještajnog razdoblja, u segmentu kontrolno-instruktivnog nadzora i unaprjeđenja rada provedeno je 39 kontrolno-instruktivnih nadzora inspektora u svim sjedištima područnih jedinica Državnog inspektorata i u 11 ispostava područnih jedinica.

Najveći dio realizacije godišnjeg Programa iz kontrolno-instruktivnih nadzora odnosio se na područne jedinice Zagreb i Varaždin iz razloga manje obuhvatnosti istih u prethodnim godinama.

Pa je tako obuhvaćeno, po područnim jedinicama, u:

- Područnoj jedinici Zagreb – 12 inspektora (6 inspektora rada u području radnih odnosa, 4 inspektora rada u području zaštite na radu i 2 gospodarska inspektora) u sjedištu PJ i ispostavama Karlovac, Kutina i Vrbovec;
- Područnoj jedinici Varaždin – 11 inspektora (6 inspektora rada u području zaštite na radu i 5 gospodarskih inspektora) u sjedištu područne jedinice i svim ispostavama;
- Područnoj jedinici Osijek – 6 inspektora (2 gospodarska inspektora i 2 inspektora rada u području radnih odnosa i 2 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu Područne jedinice i ispostavama Požega, Slavonski Brod i Vinkovci;
- Područnoj jedinici Split – 6 inspektora (3 gospodarska inspektora i 3 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu područne jedinice i Ispostavi Zadar;
- Područnoj jedinici Rijeka – 4 inspektora (2 gospodarska inspektora + 2 inspektora rada u području zaštite na radu) u sjedištu područne jedinice.

Tijekom 2010. godine, zbog teške povrede službene dužnosti pokrenuto je 5 postupka pred službeničkim sudom (za 2 gospodarska inspektora i 3 inspektora rada u području zaštite na radu).

Kao teže povrede službene dužnosti kod navedenih vrsta inspektora, ističu se:

- nesavjestan i nemaran rad,
- propuštanje poduzimanja upravnih i kaznenih mjera u inspekcijskom postupku,
- obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s inspekcijskim poslovima,
- neopravdan izostanak s posla i

- zlouporaba položaja, a ishodi postupaka pred službeničkim sudom su slijedeći:
- za 1 inspektora rada u području zaštite na radu Viši službenički sud odbio je žalbu na rješenje kojim je kažnjen s 20% odbitka od plaće u periodu od 4 mjeseca ;
- za 1 gospodarskog inspektora Viši službenički sud je po žalbi preinačio rješenje Službeničkog suda u Rijeci i kaznio ga s 10% odbitka od plaće u periodu 5 mjeseci;
- za 1 gospodarskog inspektora Viši službenički sud, nakon što je postupak ponovljen, potvrdio je prvostupanjsku odluku Službeničkog suda u Rijeci kojom je kažnjen s 15% odbitka od plaće za jedan mjesec;
- za 1 inspektora rada u području zaštite na radu Službenički sud u Splitu je donio rješenje o kažnjavanju s 10% odbitka od plaće na vrijeme od 3 mjeseca;
- za 1 inspektora rada u području zaštite na radu se službenički spor još uvijek vodi, do sada su održane dvije rasprave te je zbog istog, između ostalog, podnesena i kaznena prijava za prijetnju.

12. RAD POVJERENSTVA ZA ŽALBE DRŽAVNOG INSPEKTORATA

U izvještajnom razdoblju održano je 11 sjednica Povjerenstva za žalbe.

Na Povjerenstvu za žalbe donesena su ukupno **432 rješenja** povodom žalbi stranaka na rješenja gospodarskih inspektora, inspektora rada u području radnih odnosa, inspektora rada u području zaštite na radu, rudarskih inspektora te elektroenergetskih inspektora i to po područjima:

Područje	Broj rješenja
Ugostiteljstvo i turizam	119
Promet robom i uslugama	88
Zaštita potrošača	20
Tehničko zakonodavstvo	11
Intelektualno vlasništvo	0
Radni odnosi	140
Zaštita na radu	45
Oprema pod tlakom	0
Rudarstvo	8
Elektroenergetika	1
Sveukupno	432

▪ Iz područja ugostiteljstva i turizma raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: zabrani pružanja ugostiteljskih usluga smještaja (hoteli, kampovi, domaćinstva i dr.); zabrani pružanja ugostiteljskih usluga – pripremanje i usluživanje hrane, pića i napitaka; zabrani pružanja ugostiteljskih usluga na prostoru za usluživanje na otvorenom; zabrani pripremanja i usluživanja pojedinih vrsta jela; naredbi otklanjanja utvrđenih nedostataka; zabrani kampiranja

izvan organiziranih kampova; zabrani pružanja usluga turističke agencije; zabrani pružanja usluga u nautičkom turizmu; zabrani pružanja ostalih usluga u turizmu; nalogu uplate dužnog iznosa boravišne pristojbe; šutnji administracije zbog nedonošenja prvostupanjskog rješenja; zaključku o dozvoli izvršenja rješenja; obustavi upravnog postupka te o odbačaju podneska.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja ugostiteljstva i turizma je u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2010. godine pokrenuto 18 upravnih sporova.

U svim predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana su pisana očitovanja na tužbe.

Zaprimljene su 24 presude Upravnog suda Republike Hrvatske na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina, od kojih su u 22 slučaja tužbe odbijene, u 2 su slučaja tužbe uvažene, a rješenja Povjerenstva za žalbe poništena.

Također je doneseno i 1 rješenje Upravnog suda, u kojem je slučaju tužba odbačena zbog nepravovremenosti.

▪ **Iz područja prometa roba i usluga** raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: nepoštenom trgovanju; obavljanju djelatnosti bez minimalno tehničkih uvjeta; nedozvoljenoj trgovini; povredi odredbi radnog vremena; prodaji alkohola maloljetnicima; prodaji duhanskih proizvoda maloljetnicima; prometu nekretninama; pogrebnim poslovima (prijevozu pokojnika bez ugovora o koncesiji); prijevozu putnika u javnom prijevozu bez ugovora o koncesiji; obavljanju djelatnosti suprotno obrtnici; prodaji poljoprivrednih proizvoda na otvorenom bez rješenja o minimalno tehničkim uvjetima; trgovini na veliko naftnim derivatima bez dozvole; uporabi mjerila mase kojima je isteklo ovjerno razdoblje; označavanju pretpakovina propisanim oznakama mase; distribuciji plina bez ugovora o koncesiji; naplati naknade za priključenje na plinsku mrežu; obavljanju djelatnosti bez upisa u registar te o vraćanju više naplaćenog iznosa korisnicima toplinske energije.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja prometa roba i usluga u navedenom izvještajnom razdoblju pokrenut je 21 upravni spor.

U svim predmetima u kojima su pokrenuti upravni sporovi dana su pisana očitovanja na tužbe.

Zaprimljene su 32 presude i 1 rješenje Upravnog suda na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina, kojima su 22 tužbe odbijene, a 10 usvojeno, te su rješenja Povjerenstva za žalbe poništena.

▪ **Iz područja zaštite potrošača** raspravljano je o žalbama u sljedećim predmetima: naredbi o otklanjanju nedostatka na proizvodu; predaji drugog proizvoda bez nedostatka; razmjernom sniženju cijene; vraćanju plaćenog iznosa za proizvod; naredbi vraćanja više naplaćenog iznosa; zabrani obavljanje nepoštene poslovne prakse oglašavanjem usluga posredovanja u prometu nekretninama; zabrani prodaje proizvoda; naredbi o ispunjenju obveza danih jamstvom; zabrani obavljanja djelatnosti proizvodnje pekarskih proizvoda; odbacivanju nepotpunog i nerazumljivog podneska; te o zahtjevu za donošenje pisanog otpravka usmenog rješenja.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja zaštite potrošača tijekom izvještajnog razdoblja pokrenuta su 4 upravna spora, u kojima su dani odgovori na tužbe.

Zaprimljene su 2 presude Upravnog suda donesene povodom tužbi na rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina, kojima su tužbe odbijene.

▪ **Iz područja tehničkog zakonodavstva** raspravljano je o žalbama u sljedećim predmetima: usklađivanju i označavanju proizvoda s bitnim zahtjevima propisanim u Pravilniku o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica; odbacivanju žalbe; zabrani

stavljanja na tržište i distribuciji opečnih zidnih elemenata (blok opeka), naplati troškova u postupku ispitivanja i provjeri ocjene sukladnosti električne grijalice; zabrani stavljanja na tržište i povlačenje s tržišta električne grijalice; zabrani stavljanja na tržište kuhala vode; označavanju proizvoda oznakom sukladnosti i opskrbljivanje uputama proizvoda (plinski bojleri, osobna zaštitna oprema); zabrani stavljanja na tržište i distribuciji građevnih proizvoda (betonskih blokova).

U navedenom izvještajnom razdoblju pokrenut je 1 upravni spor, a donesena je 1 presuda Upravnog suda kojom se tužba odbija.

▪ **Iz područja radnih odnosa** raspravljalo se o žalbama u sljedećim predmetima: zabrani obavljanja djelatnosti; ukidanju rješenja o zabrani obavljanju djelatnosti; ostvarivanju prava prednosti pri zapošljavanju; prisilnom izvršenju rješenja; ukidanju usmeno izrečenog rješenja u zapisnik; zabrani prekovremenog rada te o odbacivanju žalbe kao nedopuštene.

Protiv rješenja Povjerenstva za žalbe iz područja radnih odnosa tijekom izvještajnog razdoblja pokrenuto je 50 upravnih sporova, a Upravnom sudu su dostavljena očitovanja na tužbe. Zaprimljene su 32 presude i 1 rješenje Upravnog suda doneseno povodom tužbi na rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina. Tim je presudama 31 tužba odbijena, a 1 usvojena. Jednim rješenjem Upravnog suda tužba je odbačena. .

▪ **Iz područja zaštite na radu** Povjerenstvo za žalbe raspravljalo je o žalbama u sljedećim predmetima: udaljavanju radnika s poslova s posebnim uvjetima rada; udaljavanju radnika koji nije osposobljen za rad na siguran način sa samostalnog obavljanja poslova; zabrani korištenja strojeva s povećanim opasnostima; električnih instalacija; ispitivanju radnog okoliša; izradi procjene opasnosti; radu bez osobnih zaštitnih sredstava; osiguraju prve pomoći na radu te o oglašavanju rješenja ništavim.

Iz područja zaštite na radu na rješenja Povjerenstva za žalbe tijekom navedenog izvještajnog razdoblja pokrenuta su 2 upravna spora. Nije zaprimljena niti jedna presuda niti rješenje Upravnog suda na rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina.

▪ **Iz područja opreme pod tlakom** tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo žalbi. Nije zaprimljena niti jedna presuda niti rješenje Upravnog suda na rješenja iz navedenog područja.

▪ **Iz područja rudarstva** raspravljano je o žalbama u sljedećim predmetima: zabrani izvođenja rudarskih radova na eksploataciji mineralne sirovine; zabrani eksploatacije oplemenjivanjem mineralne sirovine te o naredbi snimanja stanja rudarskih radova na eksploatacijskom polju.

Iz navedenog područja, na rješenja Povjerenstva za žalbe u navedenom izvještajnom razdoblju pokrenuto je 7 upravnih sporova, u kojima je dano pisano očitovanje na tužbu. Od Upravnog suda zaprimljeno je 9 presuda i 1 rješenje po tužbama na rješenja Povjerenstva za žalbe iz ranijih godina. Prema načinu rješavanja 9 tužbi je odbijeno, a 1 se rješenjem odbacuje tužba na zaključak Povjerenstva za žalbe.

▪ **Iz područja elektroenergetike** tijekom izvještajnog razdoblja raspravljano je o žalbi u predmetu distribucije električne energije.

U izvještajnom razdoblju nije zaprimljena niti jedna presuda niti rješenje Upravnog suda na rješenje iz navedenih područja.

Povjerenstvo za žalbe Državnog inspektorata u više je navrata tijekom izvještajnog razdoblja ukazivalo na najčešće pogreške uočene u prvostupanjskim rješenjima, i to:

- nepotpuno utvrđeno činjenično stanje,
- pogrešno utvrđeno činjenično stanje,
- iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja,
- povreda načela saslušanja stranke,
- nepoštivanje procedure vezano za izdavanje usmenog rješenja,
- nepotpuno rješenje,
- nevođenje računa o pravilima postupka,
- povrede načela zakonitosti, i
- promašena pasivna legitimacija.

Zbog gore navedenih razloga prvostupanjska su rješenja poništena. Također su u 2 slučaja rješenja bila ništava, iz razloga što je u prvostupanjskom postupku učinjena nepravilnost koja čini rješenje ništavim.

U situacijama kada su rješenja bila poništena ili proglašena ništavim, o istome su izvještavani pročelnici područnih jedinica.

Prema načinu rješavanja 432 rješenja Povjerenstva za žalbe donesenih povodom žalbi stranaka, riješeno je kako slijedi:

- **335** žalbi je odbijeno,
- **30** rješenja je poništeno, a predmeti vraćeni na ponovni postupak
- **14** rješenja je poništeno,
- **2** rješenja su izmijenjena/djelomično izmijenjena,
- **2** rješenja su poništena i dostavljena nadležnom tijelu,
- **11** žalbi je odbačeno,
- **4** žalbe su djelomično odbijene, a rješenja djelomično poništena ili vraćena,
- **1** žalba je usvojena, a rješenje proglašeno ništavnim po službenoj dužnosti,
- **2** žalba su odbijene, a rješenja proglašena ništavnim,
- **2** rješenja su proglašena ništavnim,
- **1** žalba je odbijena, a rješenje poništeno,
- **7** rješenja je poništeno i donesena su nova,
- **2** žalbe se odbijene,, a rješenja djelomično poništena,

- 1 postupak je obustavljen,
- 1 žalba je odbijena, a rješenje ponovno vraćeno,
- 1 žalba je usvojena, a rješenje po službenoj dužnosti ponov. i vraćeno,
- 17 žalbi je odbijeno, a rješenja djelomično izmijenjena.

Na donesena rješenja u 2010. godini pokrenuta su **104** upravna spora i to:

- 18 iz područja ugostiteljstva i turizma;
- 21 iz područja prometa roba i usluga,
- 4 iz područja zaštite potrošača,
- 1 iz područja tehničkog zakonodavstva,
- 1 iz područja nadzora hrane,
- 50 iz područja radnih odnosa,
- 2 iz područja zaštite na radu,
- 7 iz područja rudarstva, na koja su dana očitovanja na tužbe Upravnom sudu.

Tijekom 2010. godine Državni inspektorat zaprimio je **100 presuda** Upravnog suda Republike Hrvatske na tužbe protiv rješenja Povjerenstva za žalbe Državnog inspektorata iz prijašnjih godina, od kojih su u:

- 97 slučajeva tužbe odbijene (22 iz područja ugostiteljstva i turizma; 32 iz područja prometa robe i usluga, 2 područja zaštite potrošača, 1 područja tehničkog zakonodavstva, 31 iz područja radnih odnosa, 9 iz područja rudarstva),
- 3 slučajeva tužbe usvojene, a rješenja Povjerenstva za žalbe poništena (2 iz područja ugostiteljstva i turizma, 1 iz područja radnih odnosa) i
- 4 rješenja Upravnog suda RH (1 iz područja ugostiteljstva i turizma, 1 iz područja prometa robe i usluga, 1 iz područja radnih odnosa i 1 iz područja rudarstva) kojim su tužbe odbačene.

13. UNUTARNJA REVIZIJA I FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

Prema članku 21. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru ("Narodne novine", br. 141/06.), tzv. *Public Internal Financial Control*, Odjel za unutarnju reviziju je ustrojen na najvišoj organizacijskoj razini, te je ustrojstveno i funkcionalno izravno i isključivo odgovoran čelniku korisnika proračuna, odnosno Glavnom inspektoru Državnog inspektorata. Funkcionalna neovisnost jedinice za unutarnju reviziju ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim organizacijskim oblicima u planiranju rada, provođenju unutarnje revizije i izvješćivanju.

Godišnji plan rada Odjela za unutarnju reviziju izrađen je sukladno odredbama članka 105. Zakona o proračunu ("Narodne novine", br. 87/08.) i članka 16. Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika ("Narodne novine", br. 35/08), a iz navedenih dokumenata proizlazi i obveza unutarnje revizije o izvještavanju o radu.

Godišnjim planom za 2010. godinu unutar Odjela za unutarnju reviziju definirani su slijedeći ciljevi:

- obavljanje revizija koje će pridonijeti povećanju odgovornosti u potrošnji proračunskih sredstava,
- poboljšanje revidiranih procesa Državnog inspektorata sukladno nalazima i preporukama unutarnje revizije,
- osiguranje zakonitosti u radu Državnog inspektorata,
- očuvanje povjerenja u rad Državnog inspektorata primjenom učinkovitih, adekvatnih i primjenjivih unutarnjih kontrola kod upravljanja rizicima,
- realizacija transparentnosti rada Odjela za unutarnju reviziju kroz objavljivanje izvješća o izvršenoj reviziji,
- izgradnja odnosa sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom i Državnim uredom za reviziju.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata od svibnja 2005. godine i Pravilnikom o unutarnjem redu kojim su propisani uvjeti za rad, opis radnih mjesta i broj izvršitelja, na sistematizirana radna mjesta raspoređena su dva djelatnika (od moguća 3).

13.1. Analiza rezultata rada unutarnjih revizora

Odjel za unutarnju reviziju je tijekom 2010. poticao stručno usavršavanje kako bi se osigurala visoka razina stručnog znanja unutarnjih revizora. Stručno usavršavanje unutarnjih revizora obavljalo se u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom u Ministarstvu financija.

Planom rada Odjela za 2010. godinu planirane su 4 revizije od kojih su obavljene tri (razlog istog je odlazak u mirovinu i prelazak na novo rano mjesto državnih službenika Odjela), a to su:

1. Revizija procesa inspekcijskog nadzora u području zaštite na radu,
2. Revizija procesa inspekcijskog nadzora u području tehničkog zakonodavstva i
3. Revizija usuglašenosti – ocjenjivanje rada i učinkovitosti državnih službenika.

Nakon provedenih revizija i utvrđenih nalaza revizori su sveukupno dali 15 preporuka, a svih 15 je i provedeno.

Odjel za unutarnju reviziju tijekom 2010. godine obavio je i slijedeće poslove:

- pratio ostvarivanje Strateškog plana, Godišnjeg plana i planova pojedinačnih revizija,
- pratio provođenje preporuka,

- surađivao sa ostalim ustrojstvenim jedinicama Državnog inspektorata,
- surađivao sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom, Državnim uredom za reviziju i odjelima unutarnje revizije u drugim tijelima državne uprave,
- izradio Godišnji plan rada za 2011. godinu, te
- obavljao ostale poslove koji su vezani za funkcioniranje Odjela za unutarnju reviziju.

Svi poslovi Odjela za unutarnju reviziju, obavljeni su u skladu sa načelima i pravima iz Kodeksa strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru.

13.2. Financijsko upravljanje i kontrola u Državnom inspektoratu

Kako je na temelju Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“ br. 141/06.) u Republici Hrvatskoj i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (na snazi od 4. siječnja 2007. godine), te Vladine Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje od 2009. -2011. godine- nastala obveza Državnog inspektorata, kao tijela državne uprave, da uspostavi istoimeni sustav, Državni inspektorat se i tijekom 2010. godine nastavio baviti uspostavom sustava financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola u cilju odgovornijeg, transparentnijeg i uspješnijeg upravljanja sredstvima iz Državnog proračuna.

Tijekom izvještajnog razdoblja, putem kolegija glavnog inspektora i kroz jako dobru suradnju radne skupine za FMC, postignute su slijedeće najbitnije aktivnosti-

- imenovana je nova osoba zadužena za nepravilnosti,
- došlo je do promjene članova u radnoj grupi koja se bavi pitanjima uspostave FMC-a, kako bi se povećala efikasnost iste,
- modificirana je izjava o misiji, viziji i ključnim poslovnim ciljevima tijela, kao korisnika Proračuna,
- nastavilo se sa popisom glavnih poslovnih procesa i postupaka (podprocesa) u okviru istih,
- opisani su poslovni procesi te su podprocesi prikazani dijagramima tijeka,
- sastavljena je knjiga (mapa) poslovnih procesa dok je u segmentu upravljanja rizicima
- održana je prezentacija o procesu upravljanja rizicima rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica od strane odgovorne osobe za koordinaciju uspostave procesa upravljanja rizicima,
- imenovane su osobe zadužene za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima i njihovom evidentiranju u Registar rizika, a
- početkom izvještajnog perioda je izrađeno i godišnje izvješće o uspostavi FMC-a za 2009. godinu.

14. PROVEDBA ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

U Državnom inspektoratu u izvještajnoj godini zaprimljeno je i obrađeno ukupno 7 zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama, te je u skladu sa odredbama predmetnog Zakona o osiguranju javnosti rada bez prethodnoga zahtjeva izrađen i distribuiran veći broj općih i specifičnih informacija (priopćenja, izvješća i dr. informacija). U svezi poslova odnosa s javnošću osobito su bila zastupljena pitanja iz područja zaštite potrošača, radnih odnosa i zaštite na radu, rudarstva, potom iz područja ugostiteljstva, turizma i trgovine, a u manjem broju iz područja elektroenergetike i opreme pod tlakom, tj. iz područja nadležnosti inspektora opreme pod tlakom i elektroenergetskih inspektora.

Svim zainteresiranim medijima i ovlaštenicima prava na pristup informaciji, koji su se obratili - omogućeno je ostvarivanje prava na informaciju na jednak način i pod jednakim uvjetima. Podnositeljima zahtjeva Državni inspektorat pružio je cjelovite informacije u svim zahtijevanim slučajevima te je samo za jedan zahtjev donijeto rješenje o odbijanju zahtjeva (iz razloga što nije bilo osnove za dopunu ili ispravak već dane informacije). Na navedeni zahtjev izjavljena je žalba koja je odbijena, a u istom predmetu prihvaćeno je stajalište drugostupanjskog tijela, odnosno uložena tužba na čemu je donijeto rješenje koja je odbijena od strane Upravnog suda Republike Hrvatske.

Organizacijski, materijalni, tehnički i drugi uvjeti za provođenje odredbi predmetnoga Zakona nisu promijenjeni u odnosu na prethodnu (2009.) godinu. Procesom prikupljanja, obrade i distribucije informacija te kasnije pohranom predmeta, razvrstavanjem i označavanjem, analitikom i drugim postupcima informiranja, a sukladno Pravilniku o unutarnjem redu ovoga tijela u izvještajnoj godini obavljala je jedna službenica.

15. ZAKLJUČAK I JEDNOSTAVNA MJERA

Tijekom 2010. godine ostvareni su svi ciljevi iz Plana i programa rada Državnog inspektorata za nastavni rad.

Analizom rada inspektorata, kroz praćenje tijeka nadzora kontrolom i u okviru različitih djelatnosti, smatramo da bi učinkovitosti inspektorata u ostvarivanju strateških ciljeva pridonijele slijedeće aktivnosti:

1. Nastaviti, prioritetno obavljanju nadzora vezanih za suzbijanje sive ekonomije kroz sankcioniranje nereguliranih djelatnosti i nelegalnog zapošljavanja;
2. I dalje nastaviti na jačanju suradnje s drugim tijelima državne uprave u provedbi nadzora i suzbijanja sive ekonomije;
3. Propisima jasnije definirati rad udruga kada obavljaju jednu od gospodarskih djelatnosti;
4. Iznaići mogućnost povećanja administrativnih kapaciteta u području zaštite na radu;
5. Poboľjšati informativnu povezanost inspektora Državnog inspektorata s drugim tijelima, kao i obrtnim registrom, Zavodom za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te s Upravom za turizam i gospodarstvo na lokalnoj razini, turističkim i poljoprivrednim gospodarstvima;
6. Poduzeti potrebne aktivnosti za osiguranje adekvatnih skladišnih prostora privremeno oduzete robe iz inspektorata jskih nadzora do okončanja prekršajnih postupaka i to kako za područnih jedinica Državnog inspektorata.

Predlaže se Vladi Republike Hrvatske da usvoji Izvješće o radu Državnog inspektorata za 2010. godinu.

Hrvatske da usvoji Izvješće o radu Državnog inspektorata za 2010.

PRILOZI

Radi što kvalitetnijeg iznosa složenosti analiziranih rezultata iz inspeksijskih nadzora Izvješća, u prilogu se prilažu tablično najbitniji brojčani pokazatelji iz analize i to inspektora rada i gospodarskih inspektora, kako slijedi:

- Tablica 1. Brojčani pokazatelji o radu inspektora rada u 2010. godini;
- Tablica 2. Brojčani pokazatelji o poduzetim mjerama odgovornosti inspektora rada u 2010. godini;
- Tablica 3. Važniji pokazatelji o radu inspektora rada u području radnih odnosa u periodu od 01. siječnja do 31. prosinca 2010. godine;
- Tablica 4. Važniji pokazatelji o radu inspektora rada u području zaštite na radu u periodu od 01. siječnja do 31. prosinca 2010. godine;
- Tablica 5. Područja odgovornosti poslodavaca kod kojih je obavljen nadzor zbog ozljeda na radu u 2010. godini;
- Tablica 6. Rezultati rada gospodarskih inspektora u razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca 2010. godine.

Tablica 1. BROJČANI PODACI O RADU INSPEKTORA RADA U 2010. GODINI

INSPEKTORI RADA			R. br.	U području radnih odnosa	U području zaštite na radu	UKUPNO
Broj inspekcijskih nadzora			1	15.776	9.457	25.233
Broj predmeta	Neupravnih	Prijava i/ili predstavaka	2	5.510	983	6.493
		Zapisnika o pregledu	3		4.791	4.791
		Uvjeta, suglasnosti i sl.	4		94	94
		Ostalo	5	10.266	143	10.409
	Upravnih	Pokrenutih postupaka	6	1.056	3.934	4.990
		Donijetih rješenja	I st.	1.281	5.600	6.881
			II st.	135	45	180
		Neriješenih	9	3	340	343
		Izvršenih rješenja bez izvršnog postupka	10	1.125	4.641	5.766
		Zaključaka o dozvoli izvršenja	11	17	56	73
		Provedenih izvršenja	12	48	7	55
		Drugi stručni poslovi	13		2.313	2.313

**Tablica 2. BROJČANI PODACI INSPEKTORA RADA O PODUZETIM MJERAMA ODGOVORNOSTI
U 2010. GODINI**

Inspektori rada			R. br.	u području radnih odnosa	u području zastare na radu	UKUPNO
Broj izrečenih kazni na mjestu izvršenja rješenja			1	103	40	143
Broj podnijetih prijava	Za prekršaj	Obveznih prekršajnih naloga	2	118		118
		Prekršajnih naloga	3	81		81
		Optužnih prijedloga	4	6.413	3.428	9.841
		Zbroj prekršaja iz redova R.br. 2, 3 i 4	5	14.883	6.763	21.646
	Za kazneno djelo		6	19	75	94
Ukupan broj zaprmljenih odluka, odluka o zastari i izrečenih kazni	Prekršaji	Odluka	7	4.944	2.012	6.956
		Broj prekršaja obuhvaćenih odlukom	8	10.933	3.544	14.477
		Broj prekršaja u odnosu na koje je nastupila zastara	9	1.586	404	1.990
		Kazni	10	7.979	2.995	10.974
	Kaznena djela	Odluka	11	5	12	17
		Zastara	12	0	1	1
		Kazni	13	2	5	7

Tablica 3. VAŽNIJI POKAZATELJI O RADU INSPEKTORA RADA U PODRUČJU RADNIH ODNOSA U PERIODU OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2010. GODINE

Inspektorat rada u području radnih odnosa				Red. br.	UKUPNO	
Ukupan broj nadzora				1	15.776	
Ukupan broj radnika kod poslodavca ili u org. jedinici				2	631.818	
Utvrđeno stanje	Broj radnika koji su radili nezakonito	Bez uručene potvrde o sklopljenom ugovoru o radu	U	3	1.670	
			Ž	4	710	
		Bez uručene prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje	U	5	286	
			Ž	6	149	
		Bez prijave nadležnim tijelima osiguranja	U	7	2.759	
			Ž	8	1.196	
		Uz prijavu nadl. tijelima osig. sa zakašnjenjem	U	9	1.922	
			Ž	10	919	
		Broj stranaca koji rade protivno propisima		U	11	683
				Ž	12	107
	Broj radnika za koje je utvrđeno da im poslodavac nije uručio obračune plaća	čl. 85. st. 1. ZR	U	13	1.110	
			Ž	14	450	
		čl. 85. st. 2. ZR	U	15	4.029	
			Ž	16	1.571	
	Broj radnika kojima nije isplaćena minimalna plaća		U	17	6.720	
			Ž	18	2.794	
	Broj pritužbi vezano uz čl. 130. ZR		U	19	11	
			Ž	20	7	
	Broj pritužbi vezan uz diskriminaciju	Osoba koje traže zaposlenje	U	21	28	
			Ž	22	27	
		Zaposlenih radnika	U	23	4	
			Ž	24	3	
	Broj radnika za koje je utvrđeno da nezakonito rade	Prekovremeno	U	25	2.931	
			Ž	26	1.617	
		Noću	U	27	54	
			Ž	28	15	
		U preraspodijeljenom radnom vremenu	U	29	461	
			Ž	30	289	
		Kojima je uskraćeno pravo na tjedni odmor	U	31	585	
			Ž	32	381	
	Poduzete mjere	Broj obavijesti drugim tijelima državne uprave			33	3.726
		Broj izrečenih kazni na mjestu izvršenja prekršaja			34	103
Broj obveznih prekršajnih naloga			35	118		
Broj prekršajnih naloga			36	81		
Broj optužnih prijedloga			37	6.413		
Zbroj prekršaja			38	14.883		
Broj rješenja			39	1.386		
Broj zaključaka			40	18		
Broj kaznenih prijava			41	19		

**Tablica 4. VAŽNIJI POKAZATELJI O RADU INSPEKTORA RADA
U PODRUČJU ZAŠTITE NA RADU U RAZDOBLJU OD 1. 01. DO 31. 12. 2010. GODINE**

Inspektorat rada u području zaštite na radu				Red. br.	UKUPNO
Broj obavljenih nadzora/poslova	Povodom ozljede na radu iz čl. 72. st. 1. ZZR			1	1.220
	Povodom utvrđene prof. bolesti iz čl. 72. st. 4. ZZR			2	98
	Povodom odbijanja rada radnika temeljem čl. 79. ZZR			3	1
	Po podnescima			4	840
	Povodom sumnje u prof. bolest iz čl. 83. st. 3. ZZR			5	
	Na privremenim gradilištima			6	2.282
	Na privremenim šumskim radilištima			7	167
	Na privremenim radilištima u brodogradnji			8	33
	Povodom ozljede iz čl. 72. st. 2 ZZR			9	208
	Kod poslodavaca u rizičnim djelatnostima			10	2.594
	Kod poslodavaca u drugim djelatnostima			11	2.014
	Kontrolni nadzori			12	2.740
	Ostali poslovi			13	2.677
Broj poduzetih inspekcijskih mjera	Izdano rješenja	O otklanjanju nedostataka	Broj rješenja	14	3.054
			Broj nedostataka	15	5.617
		O zabranama	Broj rješenja	16	2.546
			Broj zabrana	17	3.637
	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja			18	56
	Pečaćenje sredstava rada			19	
	Naplaćenih kazni na mjestu izvršenja		Broj kazni	20	40
			Ukupan iznos	21	10.900
	Zahtjeva za pokretanje postupka	Prekršajnog	Broj zahtjeva	22	3.428
			Broj prekršaja	23	6.763
		Kaznenog	Broj zahtjeva	24	75
			Broj počinitelja	25	119
	Broj obavijesti po čl.32. ZDI				26
Broj odrađenih radnih dana				27	19.607

**Tablica 5. PODRUČJA DJELATNOSTI POSLODAVACA
KOD KOJIH JE OBAVLJEN NADZOR ZBOG OZLJEDA NA RADU U 2010. GODINI**

Oznaka djelatnosti	Naziv područja djelatnosti	Broj poslodavaca u kojima je radnik ozlijeđen	Broj službenih osoba ozlijeđenih	Broj volonterskih radnika ozlijeđenih	Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozlijeđenja na radu	UKUPNO STRANCI			
						UKUPNO STRANCI	MEĐUKAR- LANSKI	HRVATSKI POSLODAVACI	HRVATSKI POSLODAVACI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	83			9	90	2		
B	Rudarstvo i vađenje	5				5			
C	Prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	340	5	13	3	302	54		
C 30.1	Gradnja brodova i čamaca	58			1	56	3		
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	33				31	2		
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	31				27	3		1
F	Građevinarstvo	265	11	29	11	301	3		1
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla	88	3	6	2	60	36		
H	Prijevoz i skladištenje	47	2	4	3	49	4	1	
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	35				10	24	1	
J	Informacije i komunikacije	10				9	1		
K	Financijska djelatnost i djelatnost osiguranja	3				3			
L	Poslovanje nekretninama	2					2		
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	7			1	6	2		
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4				3	1		
O	Javna uprava i obarana; obvezno socijalno osiguranje	8				4	4		
P	Obrazovanje	28				7	21		
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	55			1	14	42		
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	7				5	2		
S	Ostale uslužne djelatnosti	59			3	51	11		
UKUPNO		1168	21	52	31	1088	217	2	5

* u stupac 6, 7, upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 1. podstavci 1., 2., 4., i 5. ZZR i nelegalno zaposleni radnici

* u stupac 8, upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 1. podstavak 3. ZZR

* u stupac 9, upisuju se osobe sukladno čl. 5. st. 2. ZZR

Tablica 6. Rezultati rada gospodarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2010. godine

GOSPODARSKI INSPEKTORI		1	2	3	4	5	6	7	8	9
BROJ INSPEKCIJSKIH NADZORA		1	2	3	4	5	6	7	8	9
BROJ KONKLOZIJU PRIJELAZA IZ INSPEKCIJSKOG NADZORA		2	197.357	189.556	6.527	1.035	17.464	324	6.364	8.348
BROJ IZJAVA O		3	490	6	0	0	0	0	3	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		4	22.871	25.650	1.541	232	4.541	76	885	3.266
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		5	11.437	14.527	587	102	1.601	16	529	438
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		6	4	10	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		7	7	340	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		8	5	331	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		9	6	260	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		10	1.693	4	0	5	122	0	34	29
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		11	367	161	1	1	115	1	51	9
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		12	579	1	2	0	3	0	8	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		13	20	0	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		14	6.796	6.717	263	84	1.099	13	290	294
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		15	280	920	48	1	46	0	17	19
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		16	2.913.950	3.733.880,00	463.600,00	5.000,00	297.000,00	0	74.900,00	79.850,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		17	46	67	2	0	5	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		18	75.663,60	52.200,00	1.000,00	0	4.300,00	0	9.400,00	5.000,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		19	316	5.683	254,00	1	73	0	41	65
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		20	317.500,00	8.769.000,00	474.400,00	1.000,00	75.500,00	0	36.500,00	79.500,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		21	436	37	0	0	3	0	14	3
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		22	388	31	0	0	1	0	3	2
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		23	550.916,18	4.772,50	0	0	840,00	0	2.582,50	20.504,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		24	38	5	0	0	0	0	0	1
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		25	128.350,37	240,00	0	0	0	0	2.700,00	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		26	0	0	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		27	0	0	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		28	10	1	0	0	2	0	11	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		29	122	88	1	1	10	0	15	3
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		30	1.528.219,01	11.289.817,43	340,00	1.365,00	41.410,93	0	532.613,30	54.174,69
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		31	3	442	17	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		32	3.043,50	1.017.079,14	61.234,20	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		33	20	25	1	0	7	0	1	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		34	38	33	4	2	2	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		35	4	1	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		36	22	5	1	1	2	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		37	4	4	0	1	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		38	197	164	14	3	26	0	3	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		39	28	23	3	0	1	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		40	165	613	4	2	16	0	4	10
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		41	0	1	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		42	0	1.000	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		43	2.226	1.848	62	19	346	4	98	76
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		44	15.888.575,42	5.168.040,66	358.259,00	164.050,00	907.908,00	71.200,00	634.770,30	317.070,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		45	65	49	2	0	15	0	1	8
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		46	2	1	1	0	1	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		47	169	24	0	0	1	0	0	1
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		48	627.779	1.794	0	0	0	0	20.000	849.571,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		49	4	2	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		50	3	2	0	0	0	0	0	0
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		51	67	16	1	0	3	1	3	1
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		52	47.593,24	52.148,39	5.979,59	0	9.340,00	0	1.593,60	26.116.660,82
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		53	2.696	2.733	86	26	405	4	106	105
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		54	33	27	1	1	2	0	1	1
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		55	3	8	0	0	0	0	0	2
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		56	43	23	1	0	0	0	0	3
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		57	79	58	3	1	2	0	1	6
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		58	1.414	1.203	36	12	199	4	37	87
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		59	16.690.007,85	4.492.637,63	215.130,00	443.450,00	1.059.915,00	295.000,00	186.240,00	900.220,00
BROJ IZJAVA O KAZNENOM DIOU		60	4.191	3.994	125	39	606	8	144	198

Tablica 6. Rezultati rada gospodarskih inspektora u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2010. godine

GOSPODARSKI INSPEKTORI					POSJETI	UGOSTITELJSTVO	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	61	1.827	3.170	136	20	132	2	103	49
					62	337	1.099	103	12	81	0	26	28
					63	892	961	17	0	24	1	41	10
					64	409	42	0	1	3	0	20	2
					65	20.976,759,68	300	0	250	107,75	0	865,575,09	0
					66	40	0	1	2	3	1	3	0
					67	139,141,63	0	400	1,906,70	12,130,00	10,820,00	105,138,79	0
					68	1	507	5	0	0	0	0	1
					69	0	8,365,185,41	23,362,25	0	0	0	0	2,100,00
					70	148	561	10	5	21	0	13	8
	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	71	2.874	1.979	117	21	96	1	151	52
					72	541	1.157	106	20	78	1	112	27
					73	2.010	77	1	0	13	0	32	13
					74	14,518,123,28	66,268,44	800	0	25,500,68	0	1,028,080,47	57,335,00
					75	197	5	0	0	2	0	3	4
					76	2,586,293,40	185	0	0	450,00	0	1,454,00	240
					77	126	740	10	1	3	0	4	8
					78	4.701	5.149	253	41	228	3	254	101
					79	2.738	2.117	81	16	117	2	144	42
					80	61	217	10	0	0	0	6	0
	POSJETI	POSJETI	POSJETI	POSJETI	81	34	90	1	1	1	0	1	0
					82	56	70	4	0	12	0	14	4
					83	48	183	3	1	3	0	4	3
					84	435,00	1.161,00	87	6	24	0,00	28	18
					85	241,381,799	437,090,00	250,000,00	10,000,00	1,000,00	0	390,000,00	0
					86	7	7	0	0	1	0	0	1
					87	11	2	1	0	1	0	10	0
					88	9	9	1	0	1	0	0	0
					89	5	0	0	0	0	0	0	0
					90	4	11	1	1	1	10	0	0
					91	5,000,00	102,100,00	0	0	0	209,000,00	0	0
					92	5	150	2	0	0	0	0	0
					93	10,000,00	2,102,294,57	5,397,00	0	0	0	0	0
					94	0	132	2	0	0	0	0	0
					95	0	2,037,729,07	5,397,00	0	0	0	0	0
					96	0	13	0	0	0	0	0	0
					97	0	26,000,00	0	0	0	0	0	0
					98	76	65	1	0	0	0	86	3
					99	2,280,000,00	1,950,000,00	30,000,00	0	0	0	2,580,000,00	90,000,00

[illegible]